KÖPRÜLÜ KÜT.
684
M. ASIM BY.

بسم الله الرحمن الرحيم

سپاس هزار موزون مصرع آفرین لعل کلکون فیاض بیچون کم صفای
آیینهٔ اصفیا اولان درود سه بیت اصطفانی مطلع نظم دلستان
ومقطع صحایف عارفان ایتمشدر هانا بو نشئه چشن بحر معارف و شه کشتی
حدابن عوارف اذادهٔ دوزکار آقاوه لی ذاده حاتم دلفکارك طول
الذیل ساماننی کهمهار تکرین وهزج عروض عرفانی ضربه مثل کبی شهره زهیر
اولوب اگرچه بروجه شایان ادای منت منان نمکدان زبان انس وجان
اولمق لوامرنا امکان ایسه ده تحدیث نعمت موقوفی همیشه علت قطف ایله
محذوف اتمك قطع قانون اهل همم وقصرها بوندن ارباب نعم اولمغین ایا عروس
مقالنه وجهله برفعکنای جال اولسه دیو طبع خرده سال یشمینه پوش
خیال ایکن بیك یوز قرق اوج تاریخنه مصادف دوم ایلی یکیشهرنده
چند ایام آرام راحتم رهزن سیار سیاحتم اولدقده بیت
اروری طوغوکش ترهان صباحت اوج طوغله و برلمش تشام ملاحت
حسینی نسب طوطی مشرب شکرلب لعلی چشمه سادشیر امیر اتما امیر
جچی پاشا اشتهار برطفل کیسودار دوچار و بی اختیار خریدار
کالای بلا ومست نشوهٔ ابتلا اولدوغم اثناده مادرزاد مشاق الیهك

دانش

دانش طفلانه سی نوازش سبق معرفت وخواهش شاهدانه سی تحفهٔ
شاهدیله الفت ایتمکین و ندامهٔ همتی هرکز دائرهٔ موتلفده مرکز ایمکله
تحفهٔ مشهوده یی طی تکلفات دائر برشرح موجز تحریر و زبان شکرفشانمه
سبب تقبل اولان ادالرین تعبیر خفیف ایله تیسیر و توقف ایتمه همان تسطیر
ایله دیه رك دوبیك تازیانهٔ عشوه بی امانی شتابانه برقچ الفاظ پریشان
ترتیبنه ترغیب ایتمشدر دکنج بکخدمت باعث مذمت ایکی طفل شیرخواره اعتذار
محض استکرار ایدوکی خیال ایدن ارباب کمال اعتدال لطف وعفو ایله تعدیل
مقال ایده لر   لسان فارسیلك سزاوار اعتبارنی مشعر بعض کبار
احادیث استوارك مأثور منصورندن قطع نظر اسفار فقها اخبارنکارده
مستعار اولدوغی لیس الخبر کالعیان اعلا ایندکده اسلوب للوسائل
حکم المقاصد تعلیم وتعلم محجوب ایتمشدر ای معصوم خوش ادا مخدوم
بی همتا طوطی ذهنکز بو کونه کویا مویا اولمسونکا وائلده واقع کتاب وفصل
وقطعه وامثالنه ظرفا عنوان بلغا ترجمه دیمشلر تحفهٔ شاهدینك بعض نسخه لر
عربی بعضلر فارسی بولنمش هنوز نسخهٔ اصلیه یه وصلونامامول اولمغین وجه ثانی
مقامه مناسب التزام اولندی قطعه ملحق دیو تحشیه اولنان قطعات ایسه ناظمك
اولمدینی لحاقدن استنطاق اولنور فالذکر بحور مذکوره کما ینبغی دهیاب اولمق
فن عروض وقوافی یه انتسابه محتاج مجموع اصلی وفروعی احضارده نا همواره
انجق بحره کی تصحیح ایله تصریح اقتضا ایدن مسائله تصدی طریقی تصمیم اولنمشدر
قطعه در بحر هزج مخذوف اکثر خطبه لر بو عنوان ایله معنون اولمش ناظم همیشه

والتوفیق من الله العزیز العلیم صح

تحفه بحورنی التزاماً بیان ایتمسی اصل نسخه‌دن اولمسه اقتضا ایدر علی کل حال
مفرداتنی بیاننده بأس یوقدر قطعه مصطلح بی مطلع اوچ بیتدن طقوز
بیته دک اولمغله مجموع تحفه قطعه‌لری معنی لغوی پاره معناسنه حمل اولنور
تنبیه عربی السنهٔ سائره ایله مخلوط اولمز استعمال اولنسه برکونه تغییر ایله
علم متلبس اولدیغی تقریب ایله دیه خوی کلدر فارسی و ترکی ایسه عربی ایله مخلوط
کی مستقلاً لفظ عربی کاه فارسی یاخود ترکی ایله مرکب یا مجموعیله مخلوط و ممزوج
اولوب بعض الفاظ عربی مفرس بعضیسی مترک استعمالی محلی ایله بیان اولنور
الحاصل هنوز دیه حکم بوکه تعربات و تفرسیات و تتریکات هنوز لفظ منقول
هیچ بر عامل ایله مختلفا اولمدیندن لفظ قطعه کبی حتی بعد تسلیط العامل نقل
اولنسه حرکات اعرابیه و بنائیه‌سندن تجرید اولنور من بعد محرام اولدنده یاد ترکی
یاخود محکی اولور عن قصد اگر خنجر کجانه کجو سلک کبی و یقینا بیلورم که
شو ایله دردیرلر کاه کلام تام عربی فارسی یا ترکی کذلک فارسی ترکیله ممزوج
اولنور از جمله تحفه ترجمه‌لری کبی شاهدی نظم ترکی ترجمه‌لر عربیله مخلوط فارسیدر
بنم دوح پرفتوحم بو تقریردن نمایان اولور که عربی سائرده‌ن استغنا ایله
شعر و انشا خصوصنده فائق اولمغله لائق فارسی آنده‌ن دون ترکی ایکیسینه
مشحون مفرح معجون ندر ظرفیت معنا حروف فارسیه دندر فن عروضده
الفاظ تفاعیله اجزا بیتک سطرلرینه اول و ثانی مصرع اولک جزء آخرینه
عروض ثانینک ضرب دیرلر فی الاصل مثمن اولان بحور خطبه بحری کبی مسدس
دخی اولور بحر هزج دو بار مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن در حذفه عروض

وضرب

وضرب آخرلرنده سبب خفیف که بر متحرک ایله ساکندر آنی طرح اتمکدر برلسه
مفاعی قلوب کلام بلغاده نظیری اولمدیغندن موازنی فعولن وضعیله
بحر هزج مسدس محذوف اولور که شو قطعه مسطور خاطر خطور اتمشدر
بود ز نظمی در گوش ایلرا و زکس • کل ای محبوب شهر آشوب نو رس •
مفاعیلن مفاعیلن فعولن • هزج محذوف اولور بحر مسدس • فائده
اعراب تراکیب فارسیه و ترکیه مسائل ثلاثه‌یه منحصردر مضاف یاخود موصوف
مجرور معطوف علیه مرفوع ما عدا موقوف اولور بو محلده بحر اضافتله هزج
موصوفیتله مجرور قطعه و محذوف موقوفلردر مکرکه متضایفین لفظ
آخرلر فصل اولنه صوفیا که آیینه صافیست جام را کبی تحلیل اولنسه
همزه اضافتله آیینهٔ جام صافیست اولور بونلک امثالی فارسیده بسیار
ترکیده غیر مختاردر کاه اضافت منویه ایله ده مضاف مجرور اولور
از غیرت صبا نفسش بر دهان گرفت نسخه سنه کوره که تقریری از غیرت آن
ایدوکی اهل امعانه نهاندر کلدر معطوف علیه دخی کاه هیچ مصرع آخرنده
بولنمغله یاخود لاجل القافیه ورده غیر مرفوع و واو عاطفه مفتوح اولدوغجه
بیان کلور اما زبان خموش ولیکن دهان پر از عربیست مصرعی و امثالنده
واو مفتوح ایدوکی لفظ لیکن عاطفه واو زائده دینلدی مذهبه کوره در
انکچون واو عاطفه لیکنه مجرد استدراکیه مذهبنه کوره ینه اصل اوزره
سخن حاضر هست ولیک زبان قاصرست دینلور او وقفده وارکه قواعد مذکوره
کوره آخر کلمه واو یا الف یا هاء رسمیه یاخود یا اولورسه

معطوفلری علیهلری رفعی ایله واو عاطفه مرفوعا اولور بینا و دانا
سبو و باده مشتری و زهره قطعه و باب کبی مضاف ایله موصوف جزی واو ایله
الفصورتنده یاء مزیدیه هاء رسمیه ایله یا صورتنده همزۀ مزیده یه و برلور
سبوی باده جزای من قطعۀ بکم مشتری فلک کبی مکر لاجل الاضافة والتوصیف
محذوف عودت ایدر یاء اضافت کتخدای من کبی عودت همزه ثقیل اولسه یا یه
مبدل اولور جزای من دیرلر عطفده عودت اولمز ثنا و حمد خدا و پیمبر
کبی قالدیکه بنم دانشلی نما بنلی مهربان پاک داماتم قطعه عربی همچو
طعامست در نحو نمک ٭ ذاکر نحو کلام عرب ناید راست ٭ فارسی را
نبود حاجت شوری نمک ٭ که سراسر همه پالوده و قند و حلواست ٭ منطوقی
اوزره ترکیده دخی قیاساً قواعد مذکوره دن بالکلیه استغنا طبع پاکیزه
ادا ایله یکتا اولان نزاکتمندم افندم کبی بر نو دسترشیده بخشیده ایدوکی
امر پوشیده دکل کیف لا معرفت اشیا جهلندن اولی ایدوکی مسلم اعلی اولدیغی در
بنام خالق و حی و توانا قدیم و قادر و بینا و دانا معنیت حق تعالینک
اسم شریفیله بشلدم دیمکدر نسخه لرده بسمله شریفه الم مصدده اولدوغی
کوره تغایر زبان ایله استحسان اولنور یا خود کلام مخصوص منصوص
هر خصوص اولنده خاصة ماثور منصور در دینلور اولمدوغی کوره
مقام محل کلام اولمز معلوم اوله که باء عربی زائده اصلیه و نقلیه مشتقات
فارسیه ده مکسوره در بکرد بشنود بکردید بکرده بشنونده بیار کبی
مکر حروف مضمومه یا حروف شفویه یه مقارنتله وجوبا یا جوازا مضمومه

اولور حتی فتحه یه مقارنتله ده سماعا مضمومه اولدوغی محلی ایله معلوم اولور انا
رضا بداده بده وز جبین کره بکشای مصرعی و امثالنده حذف قصدی اعتبار ایله
باء الصاقیه توسعا مصدر علیهه مادخل اولمشدر اکر مدخولی اسماء جامده
ایسه مفتوحه اولور مصاحبت ایچون اولان با بنام کبی الصاق و ظرفیت
و قسم معنالرینه ده کلور مجرد تحسین لفظ ایچون زائده اولور الف ایله
با دخی الصاق و مصاحبت معنالرینده مراد فیدرکه جمله نک امثالی محلنده
مذکوردر نام فارسیده خالق و حی اسماء حسنی شریفه عربیه دندر توانا عربیسی
قدیر کو چلو ترکیسی توان کفت تعبیری قدرندن کنایه تناسبات داقیلندندر
اوکونه الفلر محض مبالغه یا خود اتصاف ایله مبالغه افاده ایدر او لکی
بینا ایکنجی توانا کبی قدیم و قادر عربی اسم باری عز شانه بینا و دانا دیدن
و دانستن لفظلرندن ماخوذ بصیر و علیم معنالرینه الفلر مبالغه ایچوندر
ایدوکی ظاهر بنام اضافتله مجرور خالق و حی و قدیم و قادر لفظا بینا تقدیرا
مرفوع توانا واو عاطفه مقدره یه عدم اعتبار ایله دانا علی حاله موقوف
تنبیه رفع عطفیه حقیقی مشبع خالق و حی و قدیم و قادر مجازی غیر مشبع
بینا نصکره واو کبی کذلک جر اضافیه و وصفیه مشبعلرده نازکانه
ادا ایله تغلیظ و تطویل حروفدن اجتناب لازمدر الحاصل تراکیب عربیه
و فارسیه و ترکیه نظم و نثرا داده مرغوب و محبوب اولان درر لفظ ایله
غرر معنی درج ادا ده درج ایدوب بنج مود و دافاده مقصود ایتمکدر
لکن بنم نور چشمم معانم مهربانم سلطانم بو کونه شیوه مقال موی کیسوی

دلجو گزکبی بیجا بیچ چیال ایکن تحریر و تسطیر ایله زیور ضمیر اتمك امر محال
اولمغین لا محاله استادا فاده دن لباب استفاده اولنجق فوائد پسندیده
نادر دیده جمله سندندر فیاض بیچون بر و دشیاب عشق موزون اولان [illegible]
طبع عاشق جاذقدن بالمشافهه سامان نکته رسا نکزه فیض احسان ایلیه
فائده عبارات فارسیه ترکیه دن آنجق ادوات ایله متمیز اولوب مثلا بر نظمك
ابتداسنده بر ایکی یا دخی زیاده ابیات فارسی کورینور دکن صکره بر رابطه
یا اداتله اشعار ترکیه دن ایدوکی نمایان اولور نثور فارسیه ده بویله در کلام
فارسی ایله تام اولورسه جمله وادات فارسی اولور بو محلده قطعه مبتدادر
بحر ظرف مستقر خبری الی آخره تعلقاتیله جمله سی مستانفه کلام فارسی تام و المسند
بنام لفظی متعلقاتیله مقدر بر عامل فعلیه یاخود اسمیه ایله جمله سی مستانفه
کلام تام انجق ثنا وحمد وشکر بیتی غیر تام آکاکم وار ایدوب بیتیله مرتبط و المعنی
معلوم اولدیغی ترکی قطعه خطبه مستقل بیت فارسی ایله مخلوط قبیلندندر بمشر
حتی ناظمك ترکلکله فوائد مذکورده یه وفارسینك ترکیده اعلی ایدوکی
اشارتنه حمل اولنسه استبعاد اولنمز ثنا وحمد وشکر بی نهایه
سپاس و منت بی حد و غایه سپاس فارسی و بقیه مفردات عربیه تلوزم طریقیله
الفاظ مترادفه معنویه دن اولوب ناظم مبالغه قصدیله هر زبان ایله حمد
اتمشدر نهایه وغایه هاء رسمیه لرله کتابت و حکایه حد مقدار معنا جمله الفاظ
عربیه لر قبل تسلیط العامل ترکیده مستعمل قبیلندندر بی فارسیده ناکبی معنی
نفی افاده ایدوب بعض موادده لفظا و معنی متغایرلر نادان بیدان کبی اولکی

مستعمل ایکنجی مهمل بعض کره استعمال لفظی جهتیله مشترك معنی جهتیله متغایران
اولورلر کس ایله چیزده اولدوغی کبی اگرچه ناکس بیکس ناچیز بیچیز مستعمل
لکن ناکس و ناچیز پس پایه بیکس و بیچیز غریب معناسنه در تاء طویله ایله نهایت
وغایت ترکیده و فارسیده شایع آنجق وقفده هاء رسمیه ایله تعبیر یسیر ترجیح
اولنوب منت کبی بعض کره علامت تقریس و تزئین اولور ثنا تقدیراً حمد و سپاس
و بیحد لفظا مرفوع شکر ایله منت موصوفیتله مجروردر ماعدا موقوف اشباع ایله
ادا اولورده تغلیظ حرکه و تطویل حرف مذموم ایدوکی معلوم نهایه وغایه و امثالی
کشاده باده ساده لرده هاء رسمیه لر نازکانه ادا و اشباعه احتیاج دخی
اولدیغی ادابروران عصره مخالف تعبیرات غلیظه دن حذر کرکدر تنبیه
ای طفل سبز سر طوطی ابشکر مرات التقا نکزده جلوه کر اولدیکه صحت وزن
خصوصنده اعتبار ملفوظه در کتابته مفقود لفظده موجود اولور
اشباعات وزنیه وعطفیه واضافیه ووصفیه لرکیکاه مرسوم لفظده معدوم
اولور واو عطفیه و سائر وزن ایچون قصر اولنان حروف مکتوبه لرکبی بنم
لطافتلو نازنینم بو تقریردن معلوم اولدیکه اشباعات لفظیه نك ثبات
خطیه سی مشرق صبح صباحت اولان خورشید رخسار کرده اثبات غبار کبی
جهل موهوم و غلط مذموم در آکاکم وار ایدی بو کائناتی ، یرادیجی
هم حیاتی هم مماتی همزه ممدوده ایله آ غیر مستقل او شو بو اول شول
آلتی لفظا سماء اشارات ترکیه در فارسی او ایله ترکی بیننده فارق ترکیده
اماله همزه در لام الصاقیه یاخود تخصیصیه معناسن افاده ایدن هاء رسمیه

یا الف تخصیصیه لاحق اولسه فصل ایچون نون مفتوحه یا کاف خفیفه ایله توسل
اولنوب آنه اونه شونه بونه آکه اوکه شوکه بوکه آکا اوکا شوکا بوکا دیرلر
کاف درت نوعدر خالصه غلیظه مستهله خفیفه ایکیسی السنهٔ ثلثه ده
مستعمل حتی اعراب بادیه نك لاحق قالوا برنه کالولد بدوکه عربیه ده کاف
مستهجنه دیدکلری بودر ثالث فارسی و ترکیده مستعمل رابع ترکیه مخصوصدر کاکم کبی
مجموعنك مخرجی اسفل اقصای لسان ایله حنك اعلی در کم که مثالی فارسی
بغیر علامة متروك اولان الفاظلرندر استفهامیه تعلیلیه کاه رابطه محضه
بو محلده اسم موصول معناسنی افاده ایدر که آکا لفظنك مشار الیهی معهود
ذهنی اولمغله عربیله ترجمه اولنسه الحمد لله الذی اوجد الکائنات وخلق الحیات
والممات اولور بنا سیاکه کاف جیم عجمیه ده ابدال اولنور وان چه کوئید
روا نیست نکو بیم روا است و آ دیو قمقابلیدر آیدوب لفظنده واو ایله
با موحده انضماله لحوقندن صورت فعلیه یه تغییر و واو عاطفه جامعه معناسنی
افاده ایدن ادوات ترکیه دندر کلدی وکتدی دیه جك ایکی کلوب کتدی دینور
وار ایدوب یرینه وار ایدوب یرا ایدی کبی کاهیجه بلکه اکثر تخفیفا حذف و واوی
کلب کتدی دیرلر بو لفظنك مشار الیهی موجودات معنا اولان کائنات
یا خانیسیله همزه تلفظ اولنور آخرنده یا ساکنه هاء رسمیه که ادات تعدیه ترکیده
برانکی فعل ماضی ترکیه هم فارسی و ترکیبه مفید جامعیت تاکید ایچون زائده اولور
همچو تو کس می نماید مراکبی حیات لفظندن مراد بالمصدر دیرلك ممات اولملك
دیمکدر ظاهر بو که برانکی دخی محیا و مماتی تناسبندندر عدولحاصل مذکوره

وصولدر

وصولدر وارلق وجود ویرانمق خلق وایجاد ایدوکن خیال ایله تغایر تکوین
ومکون مثلثه سنه اشارت اولنوکرك ایدوب لفظنده یا ایله واو ویرانکی
لفظنده الف خطده ثابت لفظده ساقط قبیلندندر زیرا کلمهٔ واحده ده
سوکن ثلاثه مجتمع اولسه البته بری حذف اولنوب ساکنین اجتماعنده
تقطیع خصوصیچون ایکیسنه ده احتیاج وار ایسه ابقا ایله ساکن ثانی
متحرك اعتبار اولنور اجتماع ساکنین علی حده اولسه اولمسون لکن اداده
حرکهٔ معتبرهٔ مزبوره یه سکته بوللو اشارت قبیح منداد صوت ایله نازکانه
افهام مرام اولنور که بودخی مهربانم سلطانم کبی بر طوطی زبانه شکراسا
لب الشراب اولنه چون نکته لردنه احتیاج بر ساکنه ایسه مدیه لر حذف آخر
تلفظ ساکن بر اولوب هیچ احتیاج یوق ایسه حذف اولنور آیدوب لفظنده یا کبی
تنبیه ای نورس ابو العجب طفل مکتب ادب درج لعل لغیا الکزحر بر فرخال انتقال کز
ال الالم مرکبا اولسونکه ادای الفاظ شعریه ونثریه ده معتبر علی قدر الامکان تزیین
زبان وسلاست عبارتندر کاه حذف حرف اثباته راجح که عکسی رایش زبانه
صالح اولوب سلاست جهتندن لنحذف واثبات توافق ایسه لر اثبات
اصل اولمغله ترجیح اولنور وار لفظنك الفی حذف ایدوب لفظنك همزه سی
ثباتیله وزن صحیح لکن نقل ایله ادارکبن قطع ایله رکیك وسنکین اولمغین
نقل همزه اولنندکاه قطع یلغود نقل ضروری اولور که محلی ابلجمله یه اشارت
اولنور زبان ترکیده مهم لفظنك جملهٔ فعلیه دن اول وصکره مقحم اولمسی
شایع ایدوکی مقامدن معلوم اولور الفاظ بیت جمله سی موقوفی اوقدر وارکه

ترکیبده بعض افعال ایکی لفظدن مرکب وار ایدوب کبی بعضیده فعل ترکی مصدر
عربیله بر لفظ ترکیبدن مرکب اولور خلق ایتدی کبی بو کونه افعال عربیه اولمز فارسیده
ترکی کبی خلق کرد دینلور **بوغیکن اول دیدی وار اولدی عالم ، هم ایکی قدرتیله**
خاکی آدم ، وار یوق وجود ایله عدم ایکن لفظی ترکیبده بر فعل مضارع یاخود
اسم ایله استعمال اولنور ظرف زمان معناسنی اشراب ایدوکیدر ایکن یوق ایکن کبی
فی الاصل مابعدندن منفصل لکن کتاب همزه و یانی حذف ایله موصول و غیر موصول
کلور دکن کلمشکن یازدلر اول لفظی فعل امر ترکی اولمیسی اسم اشارت اولمدن اسهلدر
عالم معلوم وار اولدی ایکی لفظدن مرکب افعال ترکیه دن یاخود وار اولدی
لفظنک مفعولیدر هم بو محلده ادات عطفدر قدرتیله قدرت ایله دن مخففدر
آدم ایله مراد بیتا حق قرینه سیله ابو البشر صفی الله علیه السلامدر خاکی یا لفظدن
ساقط ادات مفعولیتدر یوق ایکن نقل ضروریدر ایکن اولوار اولدی لفظلری
نقل و قطع ایله متزن سالمسیله نقل اختیار و ترجیحه سزاوار اولوب الفاظ
بیت مجموعی موقوفلردر تنبیه ای نا قدنا ز شاهد بی نیاز بو کفته ناسفته بی در کوثر
انجمله سرفراز اولکه سابقده اثبات و حذف جهتلریله بعض کره خط اصلیه
عدم اعتبار و لفظ اختیار اولندوغی کبی ابدال جهتیله دخی لفظ امثالی
اولنور لفظ یوق ایکن لفظنه مقارنتیله نوعا ثقلت کزین اولمغین قاف غینه
لفظ و خطده تبدیل اولنمشدر **آنک نسلندن ایتدی انبیایی ، خصوصا کیم**
حبیبی مصطفایی ، آنک مشار الیهی آدم علیه السلامدر فی الاصل نون ایله آنن ایکن
دفع ثقلته مبنی کاف خفیفه یه تبدیل اولنمشکاف مزبوره ترکیبده رابطهٔ اسناد

وضمیر

وضمیر خطاب و رابطهٔ اسناد و خطاب اولمغین محل التباسده اصلیه رعایتله
فرق کرکدر نسلندن لفظنده یاء ضمیر حذف و من ابتدائیه معناسنه اولان
دن لفظنه توسل ایچون نون کتورلشدر نسل ایتدی کلمه سی بو راده خلق ایتدی
معناسنه فعل ماضی مستقلدر انبیا نبینک جمعی رسول ایله فرقلری مشهور جمعیده
شهدا وزننده نبئادر که بو بیت ایله استشهاد اولنور **یا خاتم النبآ انک مرسل**
بالحق ان هدی الرسل هداکا ، خصوصا ده علامت ترکیک تنوینیدن منقلب
الف ایله استعمالدر اصل اوزره تلفظ تنافردن خالیدر کیم بو راده رابطهٔ مجهزدر
حبیبی باری عز شانه یه راجع یاء ضمیر ترکیه ایله در بعض نسخه ده یا سز حبیب
مصطفایی وصفیتله قابل توجیه ایسه ده غیر ظاهردر انبیا و مصطفا آخرلرنده
یا الرادات مفعولیت احتیاج ایله لاجل التوسل بر یا زیاده ایدلر محذوف عوضی
انسه اقتضاسنه کوره حالی اوزره قونوب یاخود یایه تبدیل اولنورکه انبیایی
مصطفایی لفظنه توافق ایچون اویله در الفاظ بیت موقوف نسلندن ایتدی
نقل ضروریدر **صلوات ایله سلام اول شاهه دائم ، که آنکله دین اسلام**
اولدی تمام ، صلوات رکان معلومه ده واو ایله ماعداده الف ایله در ایکه بو راده
واو عاطفه یه معیت ایچوندر اول مشار الیهی مصطفی علیه السلام شاه على الحذف
المذهبین عطف بیان یاخود لغتده آخرنده هاء رسمیه الصاق ایچون ایدوکه معلوم
حرکه قبول اتمز ساکن اولمدیغندن نون متوسل به زیاده اولنمازدی انم و امثالنده
یا خانه سی نقطه سز همزه تلفظ اولنور حتی مورخ مخبر لکن راجح اولان اعتبار
خطیدر که بو راده رابطهٔ موصولیت اولدر آنکله اصلیسی آنک ایله ایدی تخفیفا

انکله یازلردن موصوفیتله مجرور وماعدا موقوف وصلوات ایله وسلام الی واسلام اولکی لفظلرنده قطع متنافرنقل راجح **فائده** بنم شرحنده نوازشی اولدوغی مهربانم اکر منقول الیه فی الاصل ساکن ایسه منقول عنهک حرکه‌سی کندویه نقل ایله اکتفا اولنور وارا اولکی متحرک ایسه حرکه‌سی حذف ومنقول عنهک حرکه‌سی کندویه نقل اولنوب اجتماع ساکنین یاخود وزن ایچون حذف اولنور که انکله کبی کافک کسره‌سی حذف انکله همزه‌سنک فتحه‌سی کافه نقل وهمزه حذف اولندقده کنکله صورتی لفظه‌سی حاصل اولور ولکن نازکانه ادایه مراعات لازم مثلا مدفاحش کاف ایله تلفظ اداده خارج تغلیظ لام اصله مخالف زبان عصره مصادفدر اوبکه اصل ایله تعبیر اولنسه تعیب ایدرلر **دخی اصحاب وآلنه که بونلر ، آنک شرعنه اولدیلر سنجی ،** دخی ادوات عطف ترکیبه‌دن محلی ایله الفکتابتی اشباع دالدن غلطدر اصحاب وآل معلوم ناظم مرحوم رساله ایمان کتوره قیدنه شرعنه اولدیلر مسنخ کلامیله تعبیر ایتمشدر اصحاب لفظندن قایم مقام ضمیر اولان نون ایله هاء رسمیه الصاقیه نک حذفی آلنه قرینه سیله عربیده قطعت یدو رجل زید کبی مثله‌سنه مبنیدر که رابطه موصولیت بونلر وامثالی جمع اسماء اشارات ترکیه ادات جمع لفظلرده ادات تثنیه ده اولور ولاجل التوسل نون ساکنه زیاده سیله بونلردینوب توسلسز بولنشولرده دیرلر آلنه وشرعنه لفظلرنده رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم جانبنه راجع اولان ضمیرلر نسیا منسیا حذف ونونلر برینه اقامت

اولندوغی معلوم اولیه اولسه لاجل الاتزان اشباع ایله لفظده حاصل اولان یالرک یازلمه‌سی غلطدر اولدیلر ترکیبده جمع فعل ماضی مسنخر انقیاددن کنایه اصحاب مرفوع ماعدا موقوف بونلر واولدیلر لفظلرنده تغلیظ بسیر لاملر زیوداد ایدوک معلوم آل واصحاب وشرع ومسنخر قبیل تسلیط العامل متروکلردر ناظم مرحوم حمد وصلاتی منظوم ایدوب ایین مؤلفین اوزره مقدمات سبب تألیفه شروع ایتمشدر **پس آندن صکره بیان مرحوم ومغفور ، خدایی اوله کاتب ایله مشهور** پس فارسیده متروک عربیده فاء تعقیبیه کبیدر آندن مشار الیهی مجموع حمد وصلاتدر صکرا ایله عربیده فبعد هذا معناسنه بیلی مرتکب اقتضا سیله لفظده یا حذف اولنور مرحوم ومغفور واقع اولدیغی یرده رجا طریقیله‌در خدایی لفظنده یاء اولی یاء نسبیه توسل ایچون محذوف اکن عودت ایتمش بوکونه الفاظ عربیده لقب ترکیبده مخلص دیرلر زبان عصره مبنی اماله خاصه خالصه معادل اولور اولکه مشار الیهی خدایی کالاتیله منفصل کاتب ایله یازلسه اکمل اولور مرحوم مرفوع ماعدا موقوفدر **که والده دبو محتاج وکدایه ، اوله روحنه رحمت بی نهایه ،** که رابطه موصولیت والده معلوم آخرنده ضمه وکسره آل ایله لفظ درادات خبرترکی محتاج حاء مهمله ایله ادات مفعول اولان هاء رسمیه کدایه قرینه سیله اکتفاء حذف اولنمش کدادن اولی واو عاطفه یازیلان نسخه اکتفایه مبنیدر واوسز نسخه‌ده کدا محتاجه نعت موضحه اولمغله وصف ذات منزلنه تنزیل اولنمشدر اربات سلوکه کوره معنی مراد بارئ تعالینک رحمتنه محتاج اما عندالله یوخسولدر بمکدا اولکه بورده

هاء رسمیه اصلیه ایله ترکیده ترجی معناسنه حرف مشبه بالفعلدر درسنه
لفظنده آلنه ثرعنه کبی کتابت یاء اشباعیه غلطدر [illegible]
[illegible] معصوم لغتده محفوظ ترکیده
اوغلنجق معناسنه وجه شیوعی ظاهردر جهد بلیه الفسنه ارجاع ضمیر مونث ماحفظ
الف ایله محض موقت معناسنه احتمالی بیننده ترجیح یوقدر اوقنمشدر اوقنمش ایدیدن
مخفف لفظ ایدی ترکیده حکایت ماضی یه موضوعدر دخی بورده هنوز معناسنه در
اویله تعبیر اولنسه کوکجک اولوردی والد معصوم اولمق امر محال ایدوکی
خیال ایله مقام محل وهام اولمز [illegible]
[illegible] اصله بنا یا ایله اوقیدم زبان عصره
رعایة اوقودم تنقیسی راجح ایدوکی سابقده معلوم آخرنده میم تاء متکلم
وحده عربیه معناسی افاده ایدر اولا اختصاصا کیدر [illegible] دویك مترادف مفرد
دیدکمز اصل واضع لغت ترکیه نسبتله دکل بلکه تزیین زبانه مبنی کثرت
استعمال ایله وضع زبدیسنه بالغ اولمشدر دیمکدر تحفه حسامده مرکب اضافی علم یا غیر
علم همزه اضافتله کرك ایدی ضرورت ایچون حذف اولنمش اخنادس همزه ایسه
غیر متعارفدر علم اعتبار اکوردیا نسبیه اولور ولا ها رسمیه مفعولنه کیدر
نظائری کبی اوقنمشدر اولاخر حساتسخه سی بورده تکلف مزبوردن
سالم ایسه ده ضرورتی تکلف ارتکاب اولنمق امثالی دیمشلر اولمغین نسخه
مشهوره ترجیح اولنور مقطر قیاس تسلیط العام ما مستعملا اولدیغی کلمه لرنده نها
دوزو ونداکیان تغلیظ نسبه ایله ایدا ایله معلوم بلکه کرار یه مذموم مثال

في الاصل

جاذب بوی اولان محل دینوب بعده انفکبی بوروبه اطلاق اولنمشدر آخرنده
اولان یا ادات مفعولتیدر [illegible] تحفه حسامی بکرمی قطعه ده اوزان مختلفه ایله
ترتیب اولنمش بر لغتدر که حسام بن حسن القونوی مرحومك مؤلفیدر
[illegible] اوقندی فعل ماضی
ترکی مفعول اولی اولان کاف لفظی معلوم اولمغین حذف اولنمش مفعول ثانی سی حرف
لغاتدر [illegible] ادات تعدیه ترکیده افعاله ملاصق اولور و فعل لازم زیاده
تا ایله متعدی اوقندی اولدی تایه مخصوص دکل سائر حروف ایله ده اولور آلدی
آلدردی کبی انجق قیاس اولنمق بر ضابط ایله مضبوط دکل الفاظ ومعانیدن
فهم اولنور حروف لفظی لغاتك صفتیدر ترکی استعمال تقدیم وصف وتاخیر موصوف
ایله در لغات آخرنده یا ادات مفعولیت ترکی اوقندی فعلنك فاعلی ضمیر خدایه
راجع ایجوردی اوقودم کبی واو ویا ایله یازیلور ضمیر فاعل کذلك خدایه
راجعدر طبع ایله طبیعت جسامه ساریه قوتدن عبارتدر که انکله جسم کمال
واصل اولور اولکی ذوی العقول ایکنجی ما عدای مخصوصدر دینلر فرقند قصو
انشلر میم ضمیر متکلم وآخرنده هاء رسمیه الصاقیه معلوم آب حیات علم
اضافی مشهود غیر علم دخی مراد اولنسه اولور آب اضافتله مجرور ما عدا موقوف
وزن ایچون یاء اشباعیه ناسخ خطیده غلط ثباتی معلوم در [illegible]
[illegible] مشار الیه اولان لفظ
رسمیه بورده طرز معناسنه در اولدم یا ایله اولدیم دن مخفف رسمیه مفعول
لفظیده منقول ادای لفظیله مناسب اولنان نکات خفیه دندر که ارقام ایله افهام

اولنمز مشافهه یه محتاجدر علمنده نون ضمیر ترکی محذوف بدل متوسل به اولوب
متوسل الیه ظرفیت ایچون اولان ده لفظیدر ما هر مهارتدن وصف شبئی ایو بیلنه
دیرلر بلمسم بلدیکم مراد فی عرهیده التی لم اشعر معناسنه در بنم دانش پروردم
شوخ لبنکرم ایکی یا اوج کلمهٔ عربیه ایله ادا اولنان معنی فعل ترکیده کاهیجه لفظ
واحد له تعبیر واقعدر الترکیه ده ادوات نفی ثما کلمه اورتاسنده اولدیغی مقامده
ذیو ضمیر نز اکتمسیر کزا اولور اول ایکی فعل ترکیسی فی الاصل انشائیه ثمنیدر
ایکن بلمسم تصدیریله اخبارئیه تحول اتمشدر تخفیفا متصل یازدلر [illegible]
لفظ نادر نا ظملی علمنه یا خود لغته ناظر در احتمال اولدیغی کثرت مهارتم بلدیکم
لغت نادرنانیده نادر لغتی بیلمزدم دیمک اولور اول اوقرب ثانی تمدحه انسبدر
[illegible] کذا الیه توصیف
کجدیکندنکوی یا شاهدکی مرحومه علم کبی اولمشدر دها هدن مخفف اولان عدده
دیرلر سال بله دیرلرده ایله ترکیب اولندقده اوده یاشنده دیمک اولدیغی سال لفظنده
هاء رسمیه بعض قولیکوره تخصیص افاده ایده جک لکن ناظم مرحومک مذاقی
مجرد تزیین کلام ایچون اولمسیدر خدا یاپدی فعلنک مقدم فاعلی یا خود مبتدا
وخبردر علی کلا الامرین او اشرطایله محلل اولمغین جملهٔ جزائیه یه رابطه لفظا
بس مقدردر قوی ترک ایدکمعناسنه فعل ماضی ترکه فاعلی ضمیر مستتر خدایه
راجع دار فنا دنیادن عبارت آخرنده یا الرابنیانی کبیدر [illegible]
[illegible] کرابطه محضه نقل ایله کولدی
تا لفظا اولنور سخن طبع ومنقاد بوراده علوم انتسابدن عبارتدر نه هر معنا

بشلیه سم سم لفظنده سین مهمله ایله متوسل به اولان هاء رسمیهٔ محذوفه تمنی
یا انزاط معناسن تضمن ایدوب مجازا اخباریه ده استعمال اولنور اصل قاعدهٔ
خط هاء رسمیه حذف اولنمیوب باده مم کبی میمده منفصل اولملق ایکن نه علم
بشلدمسه اولدیغی میسر دینلسه ده وزن مستقیم واولدیغی فعل ماضی سیله
بشلسم مضارع معانده دلاسیم اولورهکی ناظم درویشان زمره سندن اولمغله
هرچند تزیین کلامه چسبان دکلهدر افادهٔ مرام قیدنده در بنم زادنهادم
نو رس بیدادم بومحلده نه علم لفظیله متعین اولدیکه سابقده جوق لغات لغات
فارسیه یه منحصر دکل بلکه عربی ایله فارسیدن اعم ایمش والا اکثر لغات فارسیه ایله
علوم عربیه یه انتساب غیر صوابدر [illegible]
[illegible] بعضه کوره الف نون مبالغه ایچون بعض
قتنده مجموع ربان اسم باردر علی کل حال یا انسبیه اولوب علم ربانیدن مراد الهام
وکشف ایله اولان علم لدنیدر سلطان جلال الدین محمد البلخی ثم القونوی
مولانا خداوندکار حضرتلرینک هر شیئک اوزنه دیرلر معنی بیت علم لغته
انتسابم سببیله بکا جمیع علوم میسر اولوب علی الخصوص قرآن کریمک الفاظ
ظاهره سنه نظرا البتر تبه سنده اولان معانی الهامیه واشارات لدنیه سی مشتمل
مولانا خداوندکارک کتاب مثنویسی بکا بی تعلیم استاد کشف وانکله ارشاد
عشاق ایده رم دیمکدر که بیت لاحق کتاب مزبورک صفت ماده سیدر
کتاب مثنوی کم قوت جاندر ضیا ونور چشم عاشقاندر بکا کشف اولدی
[illegible] عربی مثنی نسبتله مثنوی

ایکیشنه منسوب دیمکدر هر ایکی بیتی مقفی اولان اشعاره دینور مولانای
مزبورک کتابنه غلبه ایله علم اولمشدر قوت سدرمق ایدجک غدای روح
جان فارسیدن ترکی روح حیوانی روان ایسه انسانه مخصوص روح مجرددر دیمشلر
بنم روح روانم مهربانم لفظ عربیه فارسیده و ترکیده محسب الاقتضا فارسی یاخود
ترکی قاعده سیله جمعلنور عاشقان و سنکها کبی قاعدهٔ فارسیه بودر لکن بعض
کره سماعا تخلف ایدر استاد و اوستاد و اوستاد ایله دالسز اوستا جایسی لغتدر
نسب مکتوب منشات بلیغوده ایسه هر لفظک فصیحی یازیلور و الا مدرک کاتب
هان ادای مرامده فصیح ایله مقصود منکشف اولورسه فصیح و الا غلط یازیلور
اوستا کبی کاتبلر کبی هاء رسمیه ایله اوسته کیمی طا ایله اوسط الف ایله اوسطا
یازرلر اکرچه غلط انجق ادای مقصودده مبنی مودود اولور [illegible]
[illegible]
[illegible] یقین قبا بتسلیط العامل مستعمل بیلکدیم نفس
متکلم ترکی لام الفعل اولان یاء ساکنه حذف و میم تکلم ایصال اولنمشدر
نوبسته فارسی مرکب یکی بتشمش معصوم اولمقلق ارمیده لغتلر لفظنده تغلیظ
نیم مسبوق المثال اوقیه آخرنده هاء رسمیه شرط معنا سنی افاده ایدر لفظ وزن
ایله لفظنک مفصولی ایسه مجموعی موزون معنا نختی موزون و منظوم دینلسه ده
اولور و انه ضمیر غائب و انجی یا الغنلره راجعدر انجق مفرد ضمیری جمعه رجوع
تکلیف و ار البند لفظنده علامت تنزیلک دال ایله هاء رسمیه زیاده لکیدنه
کا هیچ عاده مت تخفیفا اولور قطعا دیمکدر اوکلا اولور هر بله ثانی نودسته

مربوطا

مربوط ایدوکی ظاهر مرد فارسیده فی الاصل ارککه آدمه دینور بطورنده
شجیع اولنلره اصطلاح اولمشدر سخن ضم سین مهمله و فتح خاء معجمه و عکسی
ایکیسیده هنوز سوبلنمیان لفظ دیرلر کفت و کوی سوبلیندکدنصکره اولور
بینارنده فرق بودر دانستن لفظندن مرخم دآن ایله مرکب سوزبلیجی فامثل
و ماهر دیمکدر تنبیهای نازنین خرده بین لفظ نودسته موصوف و معطوف علیه
و مرکب اولمق احتمالاتی وار اولکی کوره حذف همزه تخفف حسام کبی ضرورته محمول
ثانی کوره حذف عاطفه ایله تکلفه محتاج ثالث جملدن اسهلدر که فارسی
تراکیبده تقدیم و تاخیر قاعده سنه مبنی سکان ایله معصوم نودسته نودسته
معصوم اولور [illegible]
[illegible]
[illegible] بونجه هاء رسمیه
اصلیه ایله ترکیبده کثرتدن عبارتدر مکنون لغویسی صاقلنمش الذی مقول
لذینطقلو بعض نسخه ده سلیس واقع و مثنیهما معنا سنه شوخ مطبوع صاف
و موزون معنا سنه دنکا میرزا میرزدن مرخم رنک ایله بعد الترکیب همزه حذف
و الف کافه ایصال اولنمشدر دنکه قرشمش درلو درلو دیمکدر سو بیمزده
ادات نفی میم اولوبده هم هرانک ذاتی مجیه تبدیل دخی کندویه منضم اولور
مثلا ایجر دیرلر دک انتهای غایت ایچون ایدوکی کلمجکه دکندویه توسل ایچون
ماقبلنه برهاء رسمیه زیاده ایدرلر بنم فرزندا دجمند و دلبندم افندم
نفس لفظنده یاء ضمیر محذوف لغت حسامده مکی شمع منوره رجوع ایله

منتفع اولنلر دینه اوقویانلر ایدوکی ظاهر اولدقده حشر لفظی حقیقی اوزره اولمز زیرا صدقه جاریه کبی مؤلف اولنلر الی یوم الحشر انتفاع ایتدکلری نقدیر مسلم ایسه بو محلده کوردکلری تعبیری آندن ایدی ایدوکی تأمل ایله آشکار اولور

[illegible] ، بو معنا [illegible] ، [illegible]

[illegible] ، [illegible] ، معنا بو لفظک مشار الیهی اولوب رابطه موصولیت اولان ایکنجی که لفظیله مفسر اولکی که رابطه محضه ایدوکن خیال ایدن احتمال خلاف فیلراطا [illegible] مقال اتمز خلق لفظنده کی ساکن ده احتیاج اولوب نازکانه امتداد صوت ایله ادا اولنور یعنی آدمک خیرلوسی اودر که خیر الناس من ینفع الناس حدیثنه مبنی دائما خیراتی سعی ایدوب خلق آندن انتفاع ایدرلر [illegible] ،

نظیره اوله اولا تحفه حسامه ، که بوندن دخی اوله چوق فواند ،

[illegible] ، یازم لفظنده هاء رسمیه مقدره عربیده حروف نواصبدن اولان ان معناسن افاده ایدوب میم تکلم کلمکله تخفیفا حذف اولنور اصل قاعده اوزره یازه‌م کرایدی فتح جیم عجمی وهاء رسمیه ایله چه فارسی ترکیبده ادات تصغیر در مقامه کوره تحقیر یا تعظیم افاده ایدر دیوجه وخوشچه کبی نامه هاء رسمیه اصلیه ایله فارسی ایدوکی کاه جکدر نظیره ده هاء رسمیه علامت تقریب و تذکیر در اول لفظلرک مشار الیهی خوشچه اولمق احتمالی وار تحفه حسامه کنایه علی خلاف عطف بیان یا نعت اولمق احتمالی وار اما یانک تحفه لفظی خوشچه نامه دن عبارت اولوب حسامه لفظی اوله فعل ماضینک خبری

اولمق

الوان رنكاميز اولنلره خامسه يعنى تحفه حسام طالبه غنا ويردكى بو خوشنجه
نامه يه حاجت نددر ديملو در استيناف طريقيله ترغيب ناظر و تهييج خاطردر
[illegible]
[illegible]
آنده مشار اليهى تحفه حسام بونده خوشنجه نامه ايدوكى ظاهر لا حرف استثناء
عربى تركى ايله تخليط جمله سنندندر قودم بو محلده ترك ايتدم معناسنه در استعمالى
همزه سى ما قبلنده لاجل الاقتران حذف هاء رسميه ايله منقول آنلرى تغليظ لام
متبع ايله ظريفانه ادا اولنور نكته مزبوره دن غافل اولنلر الف ايله آنلادى يازدلر
اولميان سالبه او لا موجبه و امثالنده نون ايله الفلر تركيبده اسم موصول
بعض كره حذف اولنور كتوردم مثنويدن چوق غرائب •
كه اوله مولويلر آكه راغب • اولان بحر آنده وارد بونده اما •
[illegible] • غرائب غريبك جمعى لازميله كتبا معناسنه
نجه لفظنده كتابت يا اشباعدن غلطدر دعنا عربيدن فارسى لازميله محبوب
و مرغوب معناسنه زيبا كبى بر نوع كلمه ده ديرلرمش يعنى تحفه حسامدن ايراد اولنان
مجموع بحور بو خوشنجه نامه ده موجود اولوب آندن زياده بحرلر وار كه تحفه حسامده
يوقدر بنم نكارين نويسم نازنينم [illegible] ايله تمدحك وجهى آنده رخسارم كبى
لطفا شيرين نكاره صفت و زن طبع ماسا اولوب تفاعيل عروضيه دن مستغنى
اولدوغيدر [illegible]
[illegible]

داود

كه اوله فارسى بو مصرعى هم • بربر تركى اوله بيش ونه كم •
[illegible] • [illegible] •
شيوه رسمى ايلدم اولدى ترغيب • كه بيله مبتدى احوال تركيب •
يوق آنده قاف يا خود غين ايله معلوم دخى لفظنده اشباع دالدن غلط كتابت
الف موهوم قطع اولدقجه نقل ضرورى لفظ ايله معنى انزاب اولنانلردندر يعنى تحفه
حسامده واقع قطعه لرك تفاعيل بحرى مذيل و كل اما تحفه شاهديده هر قطعه
آخرنده تفاعيل بحرى دخى مذكوردر مفاعيلن مفاعيلن فعولن در نرجانه
بدر علمه دوه و كوزه كبى خش فتح خاء معجمه ايله ضم ايله خوش كبيدر دلكش
كوكل چكيجى پسنديده معناسنه تركيب وصفى بعض نسخه ده موزون هما يوندر
واقع اولمش هما با ايله ويا سز معروف قوتلو قوش ديسايه سى بر كسك فرقنه
دوشسه پادشاه اولور ديرلر و ياكه نسبت ايچون اولوب يا نسبيه يه تاكيد
ايچون نون كلدوكى كبى و او نسبتى دخى تاكيد ايچون نون كتوردلر ده شيرين
كبى هما يون ديرلر لكن بو مقامده قوتلو و مبارك بيت دينمك چندان
لطفى يوق لازميله مفيددر يمكدر بيش كر باء عربيه ايله نقصان معناسنه
اولان كم مقابلنده فارسى يه اوله و اهلى كه اولور نقللرى ظاهر نظم اجتماع
ساكنين على غير حده ايله موقوف اولمغله اداده اهتمام كرده توصيفيله
مجرور دخى دينلسه صحيح اوله بيلور آنجق بو لفظك مشار اليهى نظم اولماز ده
ما قبلنده اولان بيتده فارسى پارسك معربيدر ابن كمال تصريح اتمش
پارس عجم ديارنه ديرلر كه شيرازانك دار الملكيدر يعنى بو كونه بر مصرعى فارسى

برمصرعی ترکه لفظلو بری برینه مقابل زیاده ونقصانسز بیت ایرادیکه صنایع
عجیبه ومخترعات غریبه دندر تحفهٔ حسامده یوق بو تحفه‌ده وارد بو ترغیبا للطالبین
ناظم مرحوم کندی همادتن بیاد وبوکونه نظم مشکل اولوب ایتدوکی اهتمام
تام ایله تحدیث نعمت یوزندن طالبه امتنان ایدر [illegible]

[illegible]

[illegible]

بعض نسخه‌ده نون ایله جونک واقع اولمش بینلرنده فرق یوق دخی اشباع داله
مسبوق المثل تحفهٔ شاهدی تحفهٔ حسام کبی مشکل بعض نسخه‌ده شاهدی یم
واقع اولمش بینلرنده فرق یوق مغله آناطولی بلادندن منتشه یه تابع بر قریه در
الفله منتشاده یازلمق غلطدر مرد معنوی صلحاء صوفیه یه دیرلر باطنلری
معمور اولمغین مردلکلری معنایه نسبت اولنور غواص بحار معلوم جونکه ذو الاکمل
صاحب مثنوی یه مولاخداوندکار دیرلر انلرک طریقتینه منسوبلره مولوی دیدیلر
بنم ترکی قابلیتلی شه اطفالم شاهدی مرحومک طلوع وغروب مهرمهارتنه
هنوز اطفال عمر بوقدر ولیکن مولوی زمره‌سندن اولوب سلطان سلیمان
دورنده موجود وقره حصار مولوی خانه‌سنده مدفون ایدوکی بعض محاوره
کورلمشدر [illegible]

[illegible]

مرادم بو بو تحفه‌م ده نسخه‌ده وار ایده‌لر اوله‌لر لفظلرنده ضمیر اطفاله راجع
آخرلرنده ها رسمیه لتتمی معنی سی انتساب ایده فتح وضم فا ایله زبان فارسیده

علم

علم مولانا ده مراد مثنویدرکه فارسی ایله بیلنور مولانا عربیده متکلم مع الغیر
اولوب مولاخداوندکاره منسوب اولنلر تعبیرلرنده دوبیک مولانا دیه دلک
مرحوم علم کبی اولمغین ناظم اولیله تعبیر ایتمشدر بنم ترکیبم وورم چلبو
طوطی بکریم لفظ واصل نقد حاصل مناسب ایسه ده اسرار مثنوی یه
وصولهر چند دشوار اولمغین لفظ قابل اختیار اولنمشدر

زهی عزت زهی دولت سعادت ، آنلکه آنده اوله بوعلمه لیاقت
ولیکن قور قوم بر جاهل دون ، که آنلک اولمیه کی طبعی موزون
ایده موزون ایله تقطیعی تفهیم ، ایده جهلیله هم معصوم تعلیم
ایلیک اوکر ده بو موزون کلامی ، خراب ایده او طبع مستقیمی

زهی فتح وکسر زا ایله مقام تحسین ومدحده مستعمل ترکجه سی نه موتلودر بو
مشارالیهی علمه لفظ در که علم مولانا یا خود علم لغتدر نقل ایلرکا ندوله صورت
لفظیه سی ظاهردر بعض نسخه‌ده نون ایله قورقرم واقع اولمش اصل اصیل ترکیده
حتی بو کونه هر یارمیم تکلم دیو تعبیر اولنان میمارنی اصل نون اولوب
دفع ثقالته مبنی قلب اولنمشدر دون ضم دال ایله ناکس وکوتو کمسنه اوکمیه
اوله لفظنک سالیک یا ها رسمیه یه وصیله ایدوکی معلوم کزر ذای عجمیله
کذلک جیم عربی ایله اکری موزون اولمق لازمیدر اویله اولسه قافیه یه دایر
مفاعیل واضحه قبلندن اولور تقطیع الفاظ تفاعیل کلمات نظم اویدر مغ
دیرلر مفاعیلن مفاعیلن فعولن دیدیکمز کبی ترکیب
پاره پاره اولمغه وجه تسمیه ده مناسبت ظاهر در انجق بنم یاکیزه نهادم نجا

آزادم وجه مزبور اسکی تقویم کبی کهنه وسقیم اولوب اوکونه نقطع ایلر او فتمو
الیوم ظرافتدن خارج بلکه اوقوینلر جهل ایله معیب اولورلر جهل ایله منفصل
جهلیله متصل سابقده جهد ایلمکیدر تفهیم کلام تمغه دیرلر رکیکده مصطلح
نظم وزن عروضدن خارج اولمقدر مستطاب محل مدحده پاك وپاکیزه مراد اولنور
هر مولود بونك اوزره مجبول صکره عوارض ایله مفتتی اولمغین اطفالی طبع مستطاب
ایله توصیفك وجهی اودر آو تعفنك مشار الیهی طبع اولور معنی ظاهر اولمز
ایده فعلنك جاهل دونه راجع اولان ضمیر فی مؤکد ضمیر اولور

یقینی بلکه کیم اوغلیجق اول ، اوقویه شعر ناموزون ومهمل ،
اولور طبعی رکیك وسست ومخبول ، قلور محروم اولمز دخی موزون

بلکه بیل کبی امر ترکی کاف غلیظ ایله کل آنجق تاکید افاده ایدر جقا دوات تصغیر
ترکیه دندر بعض نسخه ده کلفظی ایلکه کرا وقویه واقع اولمش نقل ضرورتی ایله کو قویه
دا اولنور مهمل کویا ناموزون کلامنك عطف تفسیریدر سست کوشك معنا
مذموم لازمیدر مخبول عربی الدانمش یعنی بوکونه معصوم حیف وبازوق
دیمکدر اولمز اصلا اصلا آنجق اولمز زبان زماندن اولمغین ترجیح اولنور
دخی ادات عطفدر صکره دینلسه سلیس اولوریدی [illegible]

آنجهد بایمزنه ایده قابل ، کرد وزن ونه بولمز سلاست ،
[illegible] مکر ادات استثناء ترکی حاذق عربی هر شینی
بوبیلن مکتسب قابلیته قبول ایدیجی معنی لازمیدر الفهم سلاست سلیس
رکاکت رکیکك مصدرلریدر [illegible] قوت الک ارلمه برقاذه نهالی

[illegible] ، [illegible]
[illegible] ، قوسلن رکدك واکسك معنا سندندر
کنایه در کاف خفیفه دن منفصل اصل متصل تخفیفه مبنی اولور اکر ایله ده لفظ ایله
مفخم اکری قوسك دیمکدر بو سر باء موحده سی مفتوح یا مضموم استعمال ترکیدر
هاء رسمیه شرط معناسی متضمن سین مهمله وسیله ایدوکی ظاهر در تکلمه
امر ترکی ادای عصره مبنی لام تغلیظ اولنور طوغریلودمی کلمه سیله مجموعی نقل
ضرورتی ایا یا خود که ادات عطف ترکیدر الیوم قریب و یکی لفظنك اشباع
یاسیله اوقنور [illegible] اشبو بیتلر ناظمك تحقیق مدعاسنه مثال اولمغله ایراد اولنمشدر
لکن بول وسائر نجاسات ایله متنجس اولان طپراق یکی برداق وامثالی اوانی
ترابیه بومنی ایله پاك اولمدوغی اقوال اصحاح فقراء حنفیه دن برقولکه دمامشدر
اوقدر واردر که صاحب محیط اوج کره بعد الغسل والتجفیف عدم بقاء لون طعم
وریح ایله قید ایدرد اوبله اولسه قول ناظر بو قید ایله ما خطله دیمکه محتاجدر
کذلك اشعار غیر موزونی اوقومغی نجسه تشبیه فن اطلاقده اکابر صحابه
ومتصوفه دن صادر اولان اشعار در باره مبنی الفاظ دعا دیمله یاخود
آنلره توسل اولنان الغانه مبنی للوسائل حکم المقاصد فحواسنه نظر ایله تکلفانه
توجیهه محتاجدر ولا اشعار فی الاصل مذموم اولمغله مقام کلام مدعایه الیق

[illegible] ، [illegible] ،
[illegible] ، [illegible] ،

معلم اولمق اوقودر لفظندن لازم اوبله اولسه خوازة فیه بنی مقابله [illegible]

منظوم وموقوف ومدغم منثورانك نقيضى تتمه خداقهر ايليه كلاوبلر تشديد
بد دعا هنوز تنبه اولنان قبيلده محل اشكال ايدوكى راسخ الخيال
اولنلره خفى دكلدر بارى فارسى تركيبده اومعنايه شايع ومستعملدر

خراب اتمشدر تحفه حسامى ، نجه كز طبع ناموزون عامى ،
[illegible]
نسيبانه بونى ذهن سقيمه ، نسيبايت ذهن پاك مستقيمه ،

كز طبع تركيب وصفى تقديم وتأخير ايله مجزوم عامى ياء نسبتيه وبو محلده
تخفيف ايله جاهلده عبارتدر جهل علمده اكثر اولدوغنه بناء تقابل عموم
وخصوص ايله جهلاء عوام علماء خواص ديديلر بعض نسخه ده واوايله
كز طبع وناموزو عامى بعضلرنده ياالكز عامى ده اولوب واوايله واقع اولمش
فن نحوده تعدد نعوت مسئله سنه مبنى قطع واتباع قاعده سيله جمله صحيحه در
كاولمسه نقل ضرورى مهذب عربى پاك وآرى ذهن لفظلرى ايكى محلده ياايله
وياسز صحيح پاك نصكره واو بولنان نسخه هنوز ذكر اولنان مسئله يه مبنيدر
بنم اينه انم طوطى زبانم السنه ظرفاده تحفه شاهديدى هيچ بر كس
تمام اوقويمزدى بوغالب مبنى شايع اولدوغى اوزان واداره عدم رعايتدن
استجابت بددعا مرحومدن ناشى اولمق كرك اويله اولسه كما ينبغى موزون
ومطبوع اداايله نخفه بى اتمامه اهتمام ايله بين الانام سابق وفايق اولور

مفاعيلن مفاعيلن فعولن ، درشجان بدرعلمه دولت وكون ،
كرلتسه شاهدى خيرايله ياد ، ايكى عالمده يارب ايله دلشاد

درش نشمه دال وراء مهمله لرله تركيده چالش وسعى ايله جان بدن تركيب
اضافتله فارسى تركيده اى اوغل معناسنه واولديدك جانى بكه محبوب اولمغله
خطاب شفاقيه ده اصطلاح اولمشدر لكن اثناء الفاظ تركيه ده بوكونه
تركيب فارسى فارسى ديوابراد استبعاد اولنمغله ناظم عصرنده زبان
زد تركيده دينلمش سوز اولوردون ضمه خالصه دال مهمله وواو رسمى ايله
تركجه كيجه دركوندز تحصيل علمه سعى ايله ديمكدر شاهدى ياء نسبته
دنصكره ايكى ياء مفتوح ايله يازلمشدر كه ياء اولى ادات مفعول وثانيه ياء

نه حكمتدر كه نا روز ابد حكم معارفده ، دونلمش شاهد عوسنه مخدوم شاهدلر
نكه بوجا چيقرز مژه بله هر صباح نيز ، زرافشان اتمده بو تحفه ده معصوم شاهدلر
خدايا روحنى شاد ايله تاختم تبسمله ، ايدرلر عشوه زارخنده بى مختوم شاهدلر
[illegible] ، بك اعداد آحاد فادنده معنى

وصفمراد اولندقده آخرنده ميم ساكنه ايله دوم سوم ديرلر برنجى ايكنجى اوچنجى
ديمكدر بحر منسرح فى الاصل دوبار مستفعلن مفعولات مستفعلن
مفعولات در طى ساكن رابعى حذفدر مستفعلن مفعولات ده حذف فاو واو ايله
مستعلن مفعلات قلور كشف فعلات ده تاء متحركنك حذفه ديرلر مفعلا
قلوب برلرينه موازنلرى مفتعلن فاعلن قونلمقده بحر مطوى ومكشوف اولور
لكن بحر آخرنده ك ضرورتلرك الفلرى قصر اولنمغين خدى ثمى كبى تعبير اولنميوب
نار كانه قصر الفه اشارت اولنه رق تغليظ عرفى ايله ادا اولنمق كركدر
بعض ترجمه لرده بحر بسيط مطوى واقع اولمش اخصر واحرى بحر بسيط

قطعه سى وبو محله كاتبك نقصان خطوطى ... اولنمشدر ... ابيات
مرحوم استادك ...

دوبار مستفعلن فاعلن مستفعلن فاعلن دردی ایله مفتعلن فاعلن اولور
تکرینک آدیدر ایزد و یزدان خدای ◦ دخی بزرک اولو بولو
[illegible] ◦ ناظم مرحومک جمله نکاتندندر که قطعهٔ ثانیه ده دخی
اسم جلال ایله فتح مقال ایتمشدر ایزد فتح و کسر زای عربیه ایله لفظهٔ جلاله عزی
تا مفتوحهٔ غلیظه و کاف خفیفهٔ ترکیه ایله تکری که باری عز شانه اسم شریفلریدر
اصل ترکیده چلاب و بیان ایمش که الیوم چلبی چلابیده مخفف باری تعالیه
مقرب و منسوب اولان صلحایه دیرلر عوام ناسه اطلاقی خطادر و دیمشلر
یزدان و خدای بعضه کوره اعلام باریجل جلاله دندر که ناظمک آدی تعبیری
نوعا بونی اقتضا ایدر بعضه کوره یزدان خالق معنا خدای واجب لذاته
یاخود صاحب معناسنه در خدای معنی اولده خود آی لفظلرندن مقتصر
حق تعالیه مخصوص وجه ثانی یه کوره اختصاص یوق صاحب لفظی که سائره
دخی اطلاق اولنور دیو حذاق اهل لغت تصریح و خلافنه ذاهب اولنلری
تغلیط ایتمشلر جمعا ایله ظاهر اولور بزرک ضم با و زای عربی و سکون را و کاف
ایله عظیم یعنی اولو محسوس اولسون اولمسون فتح زا ایله کلمه جاک زفت لفظی
ایسه محسوسه مخصوص ایمش ضم با و سکون زای و ضم رای مهمله
و سکون کاف ایله بزرک دخی اشهر و استعمالده اکثردر لکن انکا نظم سقیم
اولور علی کل حال لیاقت و مناسبتیجون اولو ایله ترکیب اولندقده
اولو لغه لانی معناسی و بیاور دیو اهل لغت علی طریق التسامح ذکر ایدرلر
تنبیه فی الاصل یزدکی و اداولوب یزدکو ادمخفف دیو علامه ابن کمال

تحقیق

تحقیق و تدقیق ایتمشدر رهنمای راهک مخففی ره ایله نماینده مرخم نماده
مرکب نماینده چونکه کوسترمکدر مجموع یول کوستریجی اولور در لفظنده
نقل قطعه ده اسهل و رنکین یول کوستریجی مبتدا ما بعدی خبری اولمغله لفظا بل
معنی ارتباط اولنه جق نکته سنه ناظمک نزاکت و اشارت خفیه سندندر که
کوستریله جک یوللرک بریده بودر [illegible]
[illegible] ◦ پیم پیام پیغام پیغم
جمله سی خبر معناسنه در بر نیجه معنایه کلوب بو محلده بردن لفظندن ترانسیده
برایله ترکیب اولندقده خبر ایله دیجی دیمک لکن بعد الترکیب بریدن لفظندن
امر اولان بر لفظنه التباس لازم کلمه سون دیو بانک ضمه سی فتحه یه تبدیل
اولنمشدر فی الاصل خبرجیا ورده مستعمل بعد انبیا و رسله علم مصطلح اولمغه
ناظمک حصری آکا مبنیدر پای فارسیک ترکیده شیوعیله ترجمه سی تو انکر و مشدد
لفظی کرادان فاعلدر غنی کیسنه نک چونکه نوعا اراده یه قدرتی وار او جهتله
توانکر دیمشلر یوخسول خاء معجمه و یوقسول قاف ایله ترکیده فقیره دینور فارسیسی
کدادر که فی الاصل قبود لنجیلرینه دینور استعمال ایله هر فقیره ده شایع و مشدد
[illegible] هم دخی لفظلرینک آبنده بری زائددر او کم اداده قطع و لنمو وصل
اولنور برخبر کرلر باری کدای لفظلرندن لطف جناس تفصیلی قریبا معلوم اولور
لب دودق رخ یکز چشم کوز و روی یوز ◦ کو یکه مژکان مژه دست ال [illegible]
[illegible] ◦ لب دودق اکرچه ترکی اصلی لکن دودقلر بری برینه
اورشدوشندن مجزء اول فارسی جزء ثانی عربی ایله مرکبدر دینلسه تسمیه ده

مناسبت جهتیله استبعاد اولنماز رخ یکان چشم کوز دوی غمم خالص
رای مهمله ایله یوز کربلك مژکان ومژه در ساکنین ایله مژك دخی فارسی
کربکه دیرلرمش مژکان بوکه ناظم جمع اولور بعضلر مفرد دیمش مجموع کربکه
ویالکز برقلنه اطلاق قولنی تأییدا بدر دست الآبق بایدر آبق اولدیغی
لفظنده لاجل التسهیل قاف غینه تبدیل ونقل قاف ایله قطور راجح ایدوکی
معلوم دیه جکم بوکه اشبو تحفه ده ترکی ایله فارسی ترجمه لرك اکثر بری مبتدا
بری خبر واکثر مبتدالر فارسی خبرلر ترکی اولوب کاهیجه ترجمه لرك بری مفعول
اول بری ثانیدر اوقدر وارکه ترجمه لرك ترکیبی ابتداده مفعول به غیر صریح اولمق
اوزره در الا برایکی یرده تخلف تمشدرکه محلنده معلوم اولور مبتدا ایله خبر
بینلرنده واو عاطفه نك بر دورلو نوتسطی جائز اولماز بولندوغی یرده
ترجمهٔ آخر اولور ایزد و یزدان کبی یاخود عطف جمله علی الجمله اولور دخ لفظنده
اول اولدیغی واو کبی کاهیجه لاجل الضروره یاخود تحسین کلام ایچون حذف اولنور
بنم دانشلی نمایشلی مهربانم جانم ناظم تناسب الفاظ ومعانی خصوص
التزام ایدوب ممکن اولدیغیجه لفظا ومعنی اولمدوغی صورتده یالکز لفظا یاخود
یالکز معنی جهتلریله تناسب رعایت ایتدوکی صنایع بدیعهٔ عجیبه نك فائدهٔ
ولطفی استادننده قتنده ظاهردرکه بوسببله الفاظ مترادفه نك معنی
مرادنه انتقال وضاوقتده اغتفال ایدر اولا تکریناك جل شانه اعلام شریفنی
نصیحی وتمام خاصنی ذکر بعده یزدان خدای لفظلرینه مناسبتیله یزدان لفظنی
ایراد مسکده رهنمای لفظنی کتور مرشد رهنمای پیغمبر نقدر مناسبدرکه اکلادم

کذلك پای ایله بوخصولی بینلرنده معنی جهتیله تقابل بالتضاد واراتا وده مزبوره
رعایت بربجنده پانمو دزیاده سنده اولنه بیلور مسلسل اولمسی متعذر در انکچون
بیت ثالثده لب ایله بدا ایدوب آکا مناسبتیله رخ چشم دوی ذکر اولنوب
بعده مژه دست پای کتوردکدی بیت رابعده دخی تناسبنه رعایت ممکن اولمغله
کوش دوش دیوب بعده تناسب مزبور غایتده ایردکه لفظا تناسبله هوش موش
دیدکدنصکره لفظا ومعنی تناسب منقطع اولدقده تناسب آخره بشلیوب
دود بود زود دود دیو الفاظ متجانسه ایراد ایلدیکی الحاصل ناظم صنعت عجیبهٔ
مزبوره یی التزامانه تحفه سنده احراز ایله بین الاقران ممتاز سرافراز
اولمشدر ۰ [illegible]
کوش دوش موش هوش
اوص ویقیه الفاظ متجانسه جمله سی ضمهٔ خالصه ایله در کوش کاف غلیظه ایله
قولق هوش فارسی ترکیبی کاف مسهله ایله اوك دیدکلریدرکه ادراك دخی دیرلر
اوص ایسه عربیده عقل فارسیده خرد اولوب اوصم کتدی عقلم کتدی دیمکدر
واوصلو دلو مقابلیدرکه ناظم کلمسکده خرد عقله دیکی اوك کتمیشه بیوش
دیدوکی معنی مزبوره شاهددر اویله اولسه هوش اوص بعض استعماله
مبنیدر دیمکه محتاج هوش اوك دینلسه تکلفده بری اولوردی دود توتن
بوز فعل ماضی فارسی شویله ایدی بویله ایدی دیکمزده ایدی معناسنده زود زای
عربیله و دال السوز وسریع معناسنه تیز دخی فارسی ترکیده شیوعنه بناء ایراد
اولندی تیز معنی مزبوره ده امالهٔ کسرنا ایله دکسرهٔ صحیحه ایله تیزا وصرق

دیدکلری صوت کریهه یه دیرلر تبصر اولنه راء مهمله ایله رود چای جوی
صو آقن یره دینور رود ایسه آقن صویه دیرلرمش لکن مرسل طریقیله احدهما
آخره اطلاق اولنور بود وهوش و دوشده اولوا و عاطفه لرك حذفی
تحسین لفظ ما عداده ضرورتدر [illegible]
[illegible] ٭ کارد و آرد سوکن تلاوه ایله
مدته لرحذف و بقیه لر اثبات اولنان قبیلدندر مطلق بچو واونه دیرلر بچق لفظی
قطع ایله نوعا سنکین نقل ایله رنکین ایدوکی خود کلد بیکاده باء عجمی مفتوح ایله
اوق و سائر آلتلو دمرینده مطلقدر دمره ترکا و لمغله اوزره شایع لکن
واندن مرخم وان لفظنده مخفف رده ایله دمره مرکب دینلسه تسمیه ده
تناسب کلی اولمغین من وجه سوزا ولور سکو ترکجه ایدوکی کاف خفیفه سندن
معلوم مزراق دخی دیرلر فارسیسی کمرنوده ایله نیزه در زه فتح وکسر زای
عربیله یای کرشنه دیرلر که زهکیرك وجه تسمیه سی بودر زهی لفظندن مختصر
ایو معناسنده اولور تیر وکمان فارسیلر لف ونشر مرتب ترکیلری اوق و یایدر
بعض نسخه ده اوقد نسکره واو عاطفه اصله مبنی ترك تحسین ایچوندر
[illegible]
خور واور سمیله شید کیمن غیر اختصاص دنیا و نوره وکنه اطلاق اولنور
ترکیب اولندقده آفتاب و مهر دخی علم خاص اولمشدر وا و سز خور دخی دیرلر
[illegible] تخفیفا حذف و باقیه نانك کسر وفتحیله شیوع بولمشدر فارسیسی
[illegible] نسبت ونون مؤکده ده مرکب قشانی وصو و تلق دیمکدر اولور

طبراغن

طبراغك طبیعتی باردا ولمغله زمین اطلاق اولنمش ژاله زای عجمیله فارسی
چه جیم ترکیه مکسوره وهاء رسمیله ترجمه سی دیکر فارسیسی ده شبنم ایدوکی
کابحکدر آسمان آن اسماء بسیطه دندر بعضه کوره بکزمك معناسنه مانستن لفظندن
مرخم مان ایله آسدن مرکب دکرمانه بکزردیمك اولورکه کوك کوره وکی
دیدکلرینه ناظردر بادآن یغجی معناسنه باریدن مأخوذ صیغه مبالغه در ترکیبی
یغمور سا کنین ایله بولت زبان عصره مبنی تغلیظ لام ایله درکوك آسمان
لفظلرنده تسهیل کاف ایله نقل قطعه راجح کذلك دکالر لفظلرنده اشباع
کاف ایله نقل نقدر عارض غیر محتاج الیه ده اداده سهولته مبنی قطع
اصلیه معادل اولور مانه آی معطوف علیه اولان کنش مرفوع ما عدا
موقوفدر ٭ [illegible] ٭
[illegible] ٭ وکاف غلیظ ایله ارکك ودیشی
اهلی اولان صغره دیرلرمش اوکوز ایسه ترکیده ارکك دیرلر دیشیسی اینکدر
مناسب اولان کاو صغر استر قنر دیمك ایدی بو خاطره کلور لکن اهل لغتك
اینک ماده کاو دیکاری وکاو لفظی ثور ایله تفسیر ی شاهدی قولی تایید
ایدر استر فتح همزه و سکون سین مهمله ایله فارسیده زبان عصره دائرتا غلیظ
ایله قتر ترکیده اشتر ضم همزه وسکون شین معجمه ایله ارکك و دیشی دوه یه
دیرلر اسب فتح همزه ایله فرس معناسنه اسم جنس فارسی آت ایسه ترکیده
آیغره دیرلر مکر که مشهور اولان خلافی اوله دیشیسنه فارسیده مادیان ترکیده
قصراق قدقالدیکه ماده هر حیوانك دیشیسنه دینلدوکی اقتضا ایدر که مادیان

جمع اوله ظاهر بو که الف نون تخصیص ایچون اولوب لفظ مزبور قصراغه
علم جنس اوله بعضلر قصراق فارسیدر دو سراغده محرّفدر دیمشلر کرّه ضمّ
کاف عربی و تشدید و تخفیف را ایله فارسی عربجه مهره ترکیسی طایدر کاو
اوکوز لفظلرنده نقل قطعا راجح اوکوز استر و اشك استر لفظلرنده نقل فرق
خر اشکده اشباع ایله نقل قطعده اسهل قصراق قافی غینه مبدل ایدوکی
احوال باقیه کبی نمایاندر ، [illegible]
[illegible] ، لف و نشر مرتب نا و عربی
ترکیده شایع فارسیسی فتح جیم عجمیله چنك فتح و ضمّ طا ایله طنبوره و طنبور
و کسر طا ایله و طنباره و طنبار ترکیده شایع معربلر فارسیسی شتا در
تاردن مرخّم تا و شش ایله مرکّب آلتی قللو مشهور سازه دیرلر بعض نسخه ده
ایکی را ایله طنبور در دیو لنمش فرق آنجق تنا و در دیاب فتح راء مهمله ایله
اقلق کانجه دخی شایعدر بربط ایکی بانك فتحلریه و سکون را ایله قوپوزدن
قازکوکسنه بکزر بر سازه دیمش غلط مشهوردر ضمّ با و بط ایله بربط و ضمّ با و
با ایله بربط دخی دیرلر بعضلر قاز قنادینه بکزر بر سازدر دیمش اوقوله کوره
بای عجمی و اضافتله بربط کرك ایدی دف مری ضمّ دال ایله کذلك دودك ترکیلر
لف و نشر مرتب فارسیسی دف و نایدر و قدرواز که تشدید ایله دف عربیدر
تخفیف علی ما هو المشهور تغریب نومنی کرك بر سو دنده وزن ایچون اشباع دال اولنور
لکن اداده برودت وار اولی اولیدی تشدیدیدر بنم جلبی بی دادم طفل مادر زاده
دف لفظنده نسکره و یازلمش وقوعی نسلی تعدّم محسّن لفظ مبنی ایدوکی [بعض نسخه ده]

معلوم انجق دری لفظنده لاجل الضروره واو حذف اولنمغله تشاکل قصدیله
و اوسزلقی ترجیح اولنه بیلور [illegible]
[illegible] ، نسنه شیده عبارت بی
ادات نفی و او ایله هوده و اوسزهده خواشنده مستعمل فارسی معنی مجموع ناحق
یعنی باطل دیمکدر بو بیله باطل سوز سویلیجی یه فارسیده ژاژخای دیرلر ژاژ
ایکی زای عجمیله فی الاصل بجه دینور خابیدن کبی چینمکدر آنده مرخّم خا ایله
ترکیب اولندقده بوخ چینیجی اولوب صکره بوخ چیکی علم اولوب باطل
سویلین کمسنه بوخ چیکی کبی اولمغین آکا ژاژخای دیدیلر
[illegible] ، [illegible]
ابتدا غایت ایچون اولهن از ابرکوکس معنا اولان بردن مرکّب ازبرظهر قلبدن
اوقومغه دیرلر محفوظ اولاشیئك اکثریا اولنمق لازمی اولمغین مقابلنده
ناظم یادکی دیدیلر و اهتبوسوز می بنم آنکه دیمك کرك ایدی کوکل ترکی ایکی کاف
خفیفه نك اجتماعی ثقیل اولمغله اولکی سی نون ایله یازیلور اوقنور مقابلی
دل ترادن مخفف دلت لفظیدر ژنك زای عجمیله پاس و کف درزدای
صیقل اتمك معنا کسر و ضمّ زای ایله زدایبدن امر اولوب آج دیمکدر
می لفظنده اختلاف مشهور در حالیت و استقبالینده مدخلی یوق محض تزیینیه
لفظ ایچون کتوریلور دینلره کمال پاشازاده رد ایله می فعلی حال تخصیص ایدوب
شهادت خصوصنده کواهی میدهم دیسه مقبولدر می سز کواهی دهم دیسه شهادتی
مقبول اولمز دیو فتوا اعاده مدت مسئله نقل اتمشدر که بو معناده بعضلر تاکیده

تعبیر ایدرلر مقامه مناسب اولانده بودر [illegible] ،

[illegible] ، علمدن مراد مقام قرینه سیله علم لغت

فارسی ایدوکی سابقده استیفا اولنوب احوال اعرابیه واد الروسائز نقل وقطعلر

دخی دفعات ایله معلوم اولمشدر دیو حکم بوکه تحفه ده واقع موزات دقیقه ظاهر

بودرکه ناظم مرحومک اولمیوب تسهیل استفاده یه مبنی اسناد لرک اختراعی اولد

[illegible] بحر سریع دوباره مستفعلن مستفعلن

مفعولات در اجزاء حشوات طی ایله مفتعلن عروض وضرب طی وکشف ایله

فاعلن اولدقده مفتعلن مفتعلن فاعلن آشکارا اولدی

کت بزو وسول بکو کل بیا ، ازچه ندن چون نه بچون چرا

برو رفتن لفظندن امر اولوب با امریه قیاساً مکسوره خلاف قیاس مضموم

ایدرلر ترکیسی کت سویله ترکی فارسیسی کویدن لفظندن امر بکو در باجوزا

مکسور اولور کل ترکی فارسیسی آمدن لفظندن امر اولان بیا در فی الاصل همزه ایله

آیکن آخرنده یا ساکنه زیاده سیله آی اولوب بعده قلب مکان وهمزه اصلیه

حذفیله یا قالدقده با امریه ایله بیا دیدیلر دیو اهل لغت تصریح اتمش لکن اصل

اوزره آیکن اولنه با مکسوره کلمکله همزه یایه مبدل اولوب بیا دینلدی

دیسک قواعده موافق بر قول اسهل اولور ازچه از ایله ادات استفهام اولان

چه دن مؤلفدر چون اولدر چه جیم عجمی وفتحه ممال ایله در بوکونه ممال اولنلره

مبهم [illegible] دخی دیرلر امش ترکیسی نه در کالیوم بچه شا بعد دخی فارسیده بر شی

معنا [illegible] استفهام

اولان

تألیف اولنوب خط ولفظده ها رسمیه ساقط ترکیده نه ایچون دینلر جکدر که

مخففی نچون ندر بو اعتباره کوره چرا کسر میم ایله فتح جیم شیوعات تخفیفه دن

اولمق کرکدر [illegible] ، [illegible]

شلوار جیم طون ایله لباس اوزرینه کیلان طان بیننده مشترک ناظم عصرنده وجه

اول اشهر اولمغله اویله تعبیر ایتمشلر الیوم مشهور وجه ثانیدر آستین همزه ممدوده

ایله ونون تنوین آستی فارسی ترکیسی کاف خفیفه ایله یکدر کوکلک بیراهن وپیراهن

قبا عرب وعجمده اوکی مشقوق اولان قیامه کبی قفتانه دینور مسدود اولانه

جامه دیرلر که کله جکدر بنم جانم مهربانم یک آستینه لفظلرنده اشباع ایله

نقل قطع راجح ایدوکی عاشق ناچاره نوازش بوزندن معانقه کبی ظاهر اللطافه

بر عالی مساوی در یک مبتدا آستینه خبر ما قبلنده امر ترکی قطع اولنمغله

ما بعدنده برامر ترکی آخر تقدیریله جمله فعلیه معترضه اولدقده ما قبلنه

معطوف اولور [illegible] ، [illegible]

نغز فتح نون وسکون غین معجمه وزای عربیله یک ایو کوجک دیرلر کسر با موحده

ایله بینی فارسیده دماغ وهرنسنه نک اوزی وخلاصه سنه دیرلر شیوعاً ترکی

فارسیسی فتح میم وغین معجمه ساکنه وزای عربیله مغز فتح جیم عجمی وغین معجمه

وزای عربی ساکنلرله جغزوا ووزای عربیه مفتوحه لرله وزغ ضم غین معجمه ایله

غولنا وجیده فارسی قورتغا ترکیده خطیبسی ها رسمیه ایله اواچق آنجق احراز

قافیه ایچون الفه قلب ایله شیوع عارضی استعمال اصلیه معادل اولمشدر

[illegible]

دریچه ادات تصغیر فارسی اولان چه و دال ایله قاعده یه کوره دریچه کرک ایدی
یا زیاده سیله پنجره یه دینمش اولیا یا خود یاء نسبته ایله بعض دیاره مخصوص سوک
قبولنجند کوچک قپویه دیرلرده صکره فارسی لا اصل اولان پنجره یه اطلاق اولنمش
اوله حتی ترکجه پنجره یه ترجه دیدکلری فارسی دریچه دن محرفدر دیمشلر علی اختلاف
الاقوال دریچه فارسی دن ترکجه سی فتح تاء فوقیه و راء مهمله و فتح جیم عربی و هاء رسمیه ایله
ترجه در دال ایله دریچه نسخه سی غلطدر کوشه ضم کاف غلیظه خالصه ایله قولق
معناسنه کوش ایله مشابهت جهتیچون اولان هاء رسمیه دن مرکبدر ترکجه سی بوجاق
مبادا کسر میم ایله اوده سرآسرایدن مخفف فی الاصل جمیع محاسنی مشتمل خانه سلاطینه
دینوب الیوم هر فوقانی ده بنا استعمالا ظاهر نظم هر خانه یه دینلمکدر

[illegible]

خویش کسر خاء معجمه و واو رسمیه خصمه دیرلر قوم و قبیله عربی نسبت عن بنا ترکی
فارسیسی فتح نا ایله تبار در کسر با و کاف غلیظه ایله بیکانه یاد آشنا بیلند

[illegible]

کربه ضم کاف غلیظه و فتح باء عربیه ایله کدی و جنک نا و مطلق کنه یه و اولوغ
و آغنبر داقاره دینوب هاء رسمیه مختصه ایله ناوه باچی تکنه خاصدر
دیمشلر آنجق صحیح بودر که الیوم ترکجه بصداغ و سنت دیرلر اوزدنه اتمک
یا بدقاقرنسنه در فراوش دادن صکره الف ایله اصل قدیم وزن ایچون النون در ایه
نقدیم ترکیبه جاریه و غامه دیرلر فارسیسی باء عجمی مفتوحه ایله

برستار

برستار در راسز برستاد خی لغتدر بعضلر برست ایله از نفظندن مرکب
همزه سی محذوف طبوکنوز یجی یعنی قوللق ایدیجی دیمکدر دیمشلر اولیلر اولسه
جماعه قوللره و جاریه لره و سائر خدمتکارلره اطلاق صحیحدر دده ترکجه
عربیسی جد فارسیسی فتح و کسر نون ایله نیا دراوته دده بری اخبار صلحا فقره
تعظیما بابا دده دیه دلک الیوم جماعه دراولنده استعمال اولنه بود

[illegible]

تله فتح فوقیه و لام مشدده ایله فارسی عربیسی خاء معجمه ایله فخ اقتضا ایدر که
ترکی قو آنده محرف اوله دام تورزونام آدنامدن اولتخمین لفظا مبنی بعض
نسخه ده واو یوقدر لف و نشر مرتب شام اخشام بام طاق یعنی صباح
پادشاهلرک دیوانلری صباح وقتنده قورلدوغندن بامداد دیرلر دیو دقایق
الحقایق تحقیق اتمش چاک کسر و فتح دال مهمله ایله در آوبا ایله درابدر ترکجه
چاک چاک تسمیه سی مسموعی اعتبار بله در دیو خاطره خطور اتسه باعث فتور اولمز

[illegible]

طوز ضمه خالصه ایله نمک اتمک وات ترکیلر لف و نشر مرتب فارسیسی نان
و ضم تا الف کاف عربیه کوشت در ماست یوغرد فتح همزه ایله فارسیده
ابا طعام و آش معناسنه اولوب بعد الترکیب حذف همزه ایله ماستبا دیمشلر
بو اعتباره کوره یوغرد آشی دیمک اولور هر نه ایله مخلوط اولورسه اولسون
اکثر قوزی ایله یا بیلاندن دوغبا دیدکلری ایمش محرف توغه دیرلر اولاینه قرمانده
مرغوبدر [illegible]

کنده فتح کاف غلبطه ایله بوغدای بنم جان شیرینناز نینم دی لفظی امر ترکیه
بغدای لفظنده ها، رسمیه ادات مفعولیت اولمغله مجموعی جمله انشائیه معترضه
اولوب ارزنده طرو ماقبلنه معطوف اولور جو فتح جیم عربیله آرپه لوبیا ضم لام
ایله بکر بجه لف ونشر مرتبدر آرغه‌ده کادیز اولوب ناودان
[illegible] کادیز فارسی ترکجه‌سی آرق ناو بو محلده
طمله معناسنه اولوب ظرف لغوی اولان دان ایله طمله اولوغنه مخصوصدر دیو
دقایق الحقایقده تحقیق ایتمش آس همزهٔ ممدوده ایله مطلق دگرمانه دینوب
تخصیص مراد اولندقده تقیید ایله آس آب آس خر دیرلر کسره‌ده صکره
همزه‌یی یایه تبدیل ایله آسیاب تخفیفاً حذف با ایله آسیا قلور ناظم اطلاق اوزره
دگرمانی صنعت عجیبهٔ ملتزمه‌سی قرینه‌سیله صودگرمانه قصر ایتدوکی اکثر بناء در
همچو تو کس می ننمایدم سنجلین کمسه کوردم بکا
چو ضم جیم عجمی و واو رسمیله بو محلده ادات تشبیه فارسیدر هم تحسین لفظ
یاخود تاکید ایچون زائد اولور تو ضم تا، قرشت و واو رسمیله ضمیر خطاب
منفصل مجموعی سنجلین ترجمه‌سیدر کس کمسه می ننماید کوردم بکا من لفظی
ضمیر متکلم اولوب ادات مفعول اولان را لفظنه مقارنتله نون دوشوب
متصل اولمشدر [illegible]
مرحبا عربی منوندر تنوینی الفه قلب ایله مفرس ومتروک اولمش محل مدح وثناده
وشجاعت ملاقات محاورنده مستعملدر شه شاهدن منقصر خوبان خوبک جمعی
خطاب مساعده‌سی اولسه خوب ایله آن ادات مرکبه دیمه ماقبلنه تو [illegible] طریقیله

تصحیح

تصحیح ممکن ایدی جهان عبید عالم عربیدر ترکیسی دنیادر
قسمت سیوم در بحر مجتث مقصور بعض ترجمه لرده مقصوره یرینه مخبون
بعضسنده مخبون ومقصور واقع اولمش ایکیسیده بیر تکلفدر که هنوز
معلوم اولور بحر مجتث مثمن فی الاصل دوبار مستفعلن فاعلاتن مستفعلن
فاعلاتن در خبن فتح خاء معجمه وباء موحده ساکنه ایله ساکن ثانی حذفنه
دیرلر مستفعلن مفاعلن فاعلاتن فعلاتن قلور اطرادا اوزره حشولر مخبون
لکن اعاریض وضروب اشکال ایله مشحون ابتداء عروض وضربی تشعیث
ایله فاعاتن قلوب بعده قصر ایله فالات اولدقده یرینه فعلاتن وضع اولنجق
آنجق فروع فاعلاتن‌ده تشعیث ایله قصرک جمعی مشهورده یوق غیر مشهورده
حمل ایله فن قوافیده اقعاد وتجرید دیدکلری عیب اشعار عربیه‌یه اکثر شعرای عجم
اعتبار ایتمدوکنه بناءً اشبو قطعه‌نک عروض اولی ایله اول ضربنه تشعیث
ایله قصر داخل اولمش بعضیسی مخبون ومقصور بعض عروضلر دخی اصلم
اولمغین بو قطعه ملحق انشاد وایراد اولندیکی قطعه بو بحر مجتثی تشعیث
وقصر ایله مخبون ایدوسک اصلم ایله اولدیغی شاهد کموزوده، مفاعلن
فعلاتن مفاعلن فعلاتن بکم شکر لبکه طوطی دلک مفتون،
آنجق بو مثللو قطعه‌لرده‌ن امکان بیان اولوب تفاعیلنده مجموع تغییرات البته
نطق محال ایدوکی ظاهردر، [illegible]
[illegible] کشاده اسم مفعول فارسی آچلمش ایله
آچق معناده بر اولمغین ناظم آچق تعبیر ایتدیکی [illegible] اولوب

نون یاء نسبیه بی تأکید ایچوندر انجق شیرین نوشین کبی ادات تأکید اولان نونی
تأخیر ایله بیشین لفظنه ملتبس اولمغله تقدیم اولنوب لاجل التوسل بر الف
زیاده ایدلردر تمثیل ترکیبی همزهٔ غلیظه ایله آلندر ابرو فتح همزه ایله قاش
برادر کسر با ایله قرنداشدر مخفف قرداش همره معیت ایچون اولاهم ایله راهدر
مرکب لف و نشر مرتبدر داش لفظی ترکیده و فارسیده ادات معیت اولان هم معناسن
افاده ایدر قرنده یولده معیتک حاصلی اخوت و رفاقت اولور

صمنله باجی کیمه کرج و قوم ریک • سفال سقسی خشت کرپیچ و ...

کاه صمان کاف مکسورهٔ غلیظه ایله باج حاصل ترکیب صمنلو باجی اولور
کج فتح کاف غلیظه و جیم عربیه ایله کرج دیک امالهٔ کسره ایله مطلق قوم لکن
الیوم ترکیده معهود نللی قومدر مکر که اماله سزلک عادت تتریک اوله سفال
کسر سین مهمله ایله طپراقدر قب فخچ بعضا صنق بردقکو دینلوب صاغلرینه
اطلاق استعمال ایدرلر دیمش خشت کسر خاء معجمه ایله کرپیچ سنک خشت قرینه سیله
معهود طاش سار قیمتلو طاشلره ده اطلاق اولنور

... طپراق ... آب ... باد ... هر ...

طپراق موخر مبتدا خبر مقدم ... ددر و آب ناظم او زره ادات خبر ترکیده کرک ایکی
تخلف ایدر محاوردندر آب صو آتش اود همزهٔ ماله ایله در آتش دخی الیوم کثرت
استعمال ایله ترکی اولمشدر باد یل ایکی یا ایله اصلی بر یا مفتوحه ایله تخفیفدر
نشانک کوزنیا شعر هم بواد ادات عطف ترکی او اجق واو ایله واشان دینلسه ده
اوله دخشان نتم خاء معجمه ایله ترفیه تا ایله الف و نشر مرتب ترکیلری قوردایله

باشددکه لفظ ایله بو راده ادات عطف جامع بر بنه دو د مشدد

خرید آلمق و صاتمق فروختن ... • ... متاع و قماش

خریدن و فروختن فارسی مصدرلر آلمق و صاتمق خریدن لفظنک امری خر او ب
با ایله بخر آل دیمکدر سود ضم سین مهمله ایله فارسی عربیده ترکیبی فائده اصل
ترکیبی فتح همزهٔ مغلظه و صاد مشدده ایله اصی در متاع و قماش ایکیسیده
عربیده ترکیلر فارسیلری کاف عربیه ایله کالادر تذییل خریدن آلمق و بخر آل النفل مروری
دی سود اصیه جملهٔ معترضه کذلک کالاندر متاع و قماش معترضه بیانی
لکن جملهٔ امریه ایکنجی استفهامیه در که نه در لفظی معنی مز بو ر تقریر ایدر

... بزی • بو ... ...

آشنی همزهٔ ممدوده ایله اسم مصدر فارسی ترکیبی برشمق میخلبن لازم و متعدی
مصدر فارسی قرشمق و قرشدرمق نه لفظی ادات استفهام ترکی بو اشی ایله مجموعی
مبتدا خبر در ام فارسیده صواش بو اش لفظنه معطوف ادات خبر جنک نصکوه
واقع اولان در لفظیده خبر جملهٔ ثانیه اکتفا استفهام جمله اولی اکتفا
ظاهر در صواش ترکیه فارسیده جنک دینلدوکه فتح و ضم باء عجمیله

پرخاش دخی دیرلر • ... ...

... ... جاش • برز فتح باء موحده و راء ساکنه
مهمله بعده زای عربیه ساکنه ایله اکنه دیرلر کو لفظیله ترکیب اولندقده اکنجی اولدی
قالدیکه خوجه لر آغزنده باء مفتوحه بعده زای عربیه شایع اولدوغی نخجی
معنا تکلفله عربیده منقول مرکبدر بکله چندان قابل توجیه ایسه ده غیر ظاهر

غلطدر کشتن کسر کاف عربی و سکون شین معجمه ایله برزگری فارسیده اکنه دیرلر
کشتکر برزگر کبی در شیار کسر شین معجمه ایله نطسدر بکار وکاریدن لفظندن
امر ترکی اک بدر و درویدن لفظندن امر ترکی بچ بکوب کوبیدن لفظندن امر دوک
دیمکدر جج یکی جیم عجمیلر له ترکی فارسیسی جیم عجمی و شین معجمه ایله چاش درخرمنده
بغلدی بغدای و سائر حبوبات دیرلر جیم ایله جاج دخی فارسیدر ایمش اقتضا ایدرکه جیم متروک
اوله [illegible] بخون بکوش شب و روز [illegible]
آوقی اصل واو ایله اوقو مشهور ترکی فارسی بخوان درس چالش کبی امر ترکی فارسی
کاف عربیله بکوش کیجه و کوندزدن کثرت استعمال ایله واو عاطفه حذف اولنوب
ترجمه سنده واو عاطفه ایله شب و روز دینلمشدر لین فتح لام مغلظه ایله
ادوات ترکیبه تشبیهیه دندر ترجمه سی جو اولوب هم لفظی زایددر مجموع صغرلین ترجمه سی
هیچو کاودر اولمه نهی ترکیسنه مقابل میم مفتوحه ناهیه ایله مباش در قالدیکه
فارسیسی ایله ترکی بعض الفاظده تقدیم و تأخیر جهتلریله مخالف اولورلر صغرلین
لفظنده ترتیبا وزده فارسیده کاو هیچو کرک ایدی لکن وضع لسانه مبنی مخالفت
مقرردر [illegible] لین اولمه قطع و نقل ایله متزن اولوب آنجق اشباع ایله نقل نقددر
عارضیه ده سلامت جهتیله قطعه معادل اولدوغی نظائر سابقه دن بیلنمشدر

[illegible]

ترکیده اوله ایدی عربیده لیت کنت کبی تمنیه کاشکی و کاش فارسیده ترکیلر آنجق
ولکی شایع اولمغله فارسیده مقابلی کاش در باء مع معنا تو ضمیر خطاب ایدوکی
معلوم [illegible] مخففیدر بو مقامده فعل تمنی اولدی کاش لفظی کوفیلر اولبده

معناسنده اخباریه انشائیه یه تبدیل ایتمش معنی اصلی اولمش ایدم ایدوکی ظاهر
[illegible] بحر متقارب دوبار فعولن فعولن
فعولن فعولن درقصر ایله فعول فلوب حذفکه مجموع سبب خفیفی طرحه دیرلر
آنکله بعض اعاریض فعل اولور ناظمه اعتذاراً اکثر عروض اولی ایله ضربه
اعتبار ایتدوکیدر لکن ترجمه قصر ایله قاصر اولمغین اشبو قطعه طرح اولندی
تقاربدنکی قصر و حذفی شمار ایدر شاهدی بحر ای اسرشه یار ، فعولن
فعولن فعولن فعولن ، رخت کل چمن سنبل عاشق هزار ،

زغن چیلق اولدی و قرتال دال   کبوتر کوکرجن قنت پر و بال

زغن چیلق دال مهمله ایله قرتال تاء مغلظه ایله دال اولنور کبوتر کوکرجن
قنت ترکی فارسیسی تشدیدر تخفیف و فتح باء عجمیله پر در تخفیف ایله آزادن
اشباع بایه محتاج تشدید استعمالده نقدر نادر ایسه اولدر   وصل خورشید
بشبپره اعمی نرسد   که در بی آینه صاحب نظران حیرانند   تشدیده شاهددر
پر اسمی فارسیده باء عربیه بال ایمش   ستاره و اختر [illegible] یلدزدر

[illegible]

ستاره و اختر یلدزه دیرلر خصوص اوزره ترکیده اولکر دیدکلری یلدزه فتح باء
عجمیله پروین عربیده ثریا دیرلر هاله عربی کثرت استعمال ایله فارسی ظن اولنمه
دیو ناظم ترک ایدوب عربی و فارسی ایکیسنی دخی تعبیر ایتمشدرکه اصل فارسیسی ترکیب
اضافیله [illegible] نود صمان اوغروسی کوکده بر آق یولدر فارسیده کهکشان دیرلر کاهدن
مقصر کم و کشانیدن لفظندن امر خم کشان لفظی ترکیب اولنمشدر صمان چکیجی یعنی اوغروسی

اولور عربیجه سارق التبن دیرلر ترکجه برآدیده حاجیلو بولیده دا آب همزهٔ ممدوده ایله
وهاء رسمیه ایله عبا لفظی اشباع وزنیچوندر غلط عربیدر ترکی اولوب فارسیسی
شال در بنم شبرین زبانم بروین برج سامانم ناظمک هیچ اهتمام ایتمیوب
عادتی اوزره الفاظ ترکیه لاحق اولجق ادات مفعول اولان هاء رسمیه یی فارسی یه
الحاق ایدرده دی اولکره بروین ده جلت ایکی دی پروین اولکر دیمشدرکه ذکری
سابقده موعود ایدی [illegible]
زنبور فتح زا ایله آری فتح کاف عربیله کندو قوان شکوفه یارمق معناسنه شکافتن
لفظندن مأخوذ آچق چچکه دیرلر که ترکی چچک دخی اصل وضعیسی بودر آنجق چچک
چاکدن مخفف ترکیله فارسیدن مرکب تسمیه ده علاقه اکثر شکوفه شبنم ایله
آچلدوغیدر دینلسه سوزا وله بیلور آنک فتح همزه وسکون نون وکاف ایله
بال آریسنه دیرلر شهد ایله مرکب اولمق احتمالی وار که آری کوریجی یعنی حاصل
دیمک اولور بالخوم یاء نسبت ایله نون مؤکده بیننده یاء فاصله اولهده آری یه
منسوب دیمک اوله لکن منقول اولمیوب بسیط اولمشدر [illegible]
[illegible] اوردک وبک لفظلرندن اول واو عاطفه لر
مقدر اولوب ضرورت ایچون تحسین لفظ حتی بعض نسخه ده بکدن اول واو بولنمشدر
صاحب بلوک لفظنک موصوفیدر اوردک وصرقوق لفظلرندن صکره دخی ملحوظ
سیاق قرینه سیله ترک اولنمشدر حاصل ایکی طرفده اوردیلوب دسال اولنان
بلوک صاحبلری که عربیده علامت اشراف اولان ذوائب دیدر فارسیده کاکل غلط ایله
کیسه و دلشنه فتح میم ایله مرغوله ترکیه الیوم بایمدن اسم مصدر ترکه بات

دینوب

دینوب عربیده ضفیره دیرلر قوغه فتح فا ایله فرخال دیرلر شی مرغول ایله بری
برلرینک معنالرنده کلور خال ترکیده بکه دیرلر لف ونشر مرتبدر قواعد
سالفه ایله معلوم الذهن اولنلره صاحب لفظنه لاحق اوله جق هاء رسمیه الصاقیه
امر ترکی اولان دیمک لفظی قرینه سیله مقدر ایدوکی خفی دکلدر [illegible]
[illegible] دال ایله ذال خصوصنده محاوره ده اصل
فرس مشهوردر کود ضم کاف عربی ودال مهمله یاخود معجمه ایله کوچک اوغلنجغه
دیرلر کنک کسر کاف غلیظه ایله فارسی ترجمه سی فتح کاف غلیظه ایله کرزک هنوز
صقلی بتمه یوزد وتمش فارموده کنج وغاو ندر ، هر خرده سال باز طبیعت اوجه رمزه
برطورنه تلی کرزه بنم چاقرم جکره ، جوان ضم جیم عربیله کسرایله دخی بکن بیر وزال
ایکیسیده فارسی بیرک ترکیده شیوعنه بناء فارسی زاله ترجمه اولمشدر
بنامشنه فرنوت وقرغل دوموی قری بیر زال آی ویل ماه وسال
ترکیده ادات استفهامدر بنامش ترجمه سی فتح فا ایله فرنوت دیرلر ادات استفهام
اولمسه مرحوم اولمق اوزره بیر زال مرکب فرنوت بسیط جمله سی بنامشه ترجمه اولمق
ممکن ایدی معناده مناسبت ایسه ظاهردر قرغل کسر قاف وغین ایله ترکی اصلی الیوم
جیم ایله قرجاغی دیدکلریدرکه فارسیسی مرکب دوموی در قری فتح قاف ایله ترکیده
قوجه عورته دیرلر فارسی ترجمه سی هاء رسمیه سز مرکب بیر زالدر بعض نسخه ده
هاء رسمیه ایله بیره زال غلطدر اگرچه الیوم مطلق عورته ترکجه قری دیدکلری
اصطلاحه مبنیدر آی ماه ییل سال دیرلر لف ونشر مرتبدر
[illegible] ، سوزنه [illegible]

سخن بیانی ایچون داردم فعل مضارع متکلم وحده فارسیده ونه دیمکدر سوزم وار
ترجمه‌سی تلازم طریقیله در ای شاهد دست خیال تازه دل کلنهال سخنم هست
نقد برنده سخن هستم از در تعبیرده حد امکاندن ایکی ناظمک تجوزه عدلی انجق ها
انواع صنایع تراکیب فارسیه‌یی تعلیم ایچوندر که نفس کلام زبان فارسیده لطف گفتار
شیوه رخسار کبی کنایات وتشبیهات ایله معانی لازمه‌لرده دریوخسه لفظلری
فی الاصل معنی اشتقاقنده ذوقیاب اولمقلرده استجذاب بویه بکزردکی بی
ارتیابدر ازدر به مقابله‌یه کوره به زدردن معدول تعلیم صنایعه مبنیدر که
اشارت ایچون ترکیب ناظم عکس ایدوب انجودن ابو دمیوب ابو انجودن دیمشدر
در تخفیف وتشدید ایله انجو ستاندن امر حاضر فارسی ترکیبی آل دیمکدر
ازمی بندن ترجمه‌سیدر تنبیه درم از در به ازبندن آل انقاظ وردکی دا ابو نقل
قطعه راجح ایدوکی معلوم دیه جکم بوکه ازدربه لفظلری داده بری برندن ابو دیمیوب
رفعة وحده ایله تغلیظا اولنمشدر که بوکونه دالر ایله زیور ضمیر اولمق عسیر
ایدوکی بیلنمشدر فعولن فعولن فعولن فعول کلیسر جال وقلیسر کمال
کلیسر مثالنده یا ساکن ایله سین مهمله اصل لساندن ترکیده عنوه فعلو
تأکید ایچون الحق ویدی دوندی اولوب الیوم متروکدر اولان استعمال قدیمه دندر
جمال الطفال الحقیقة اخال سریع الزوال والمغلبی بوکونه نعل ودانش اولان ارباب
حسنه مغرور اولمیوب تحصیل کماله سعی ایده‌لر دیو ناظم پدرانه مخادمه ذوی الاکرام
بند ایده [illegible] بحر مضارع دوباره
مفعول فاعلات مفاعیلن فاعلات درغا معجمه ایله خرب خرم کف

اجتماعیدر

اجتماع ایدرکه جزء اولده داخل اولوب مفعول قلور کف ساکن رابعی حذفه دیرلر
مفاعیل وفاعلات قلور لکن اعاریض وضروب مکفوف اولمقدن متحرک ایله وقف
لازمه کلوردی یا مقصور اولورده اقعاد وتجریده اعتبار اولنماز یا محذوف اولوب ساکننک
بریسی حذف اولورده جمله اعاریض وضروب فاعلن اولور بو صورتلره کوره
بعض ترجمه‌ده اخرب ومکفوف ومقصور اولان نسخه انتخابه سزادر انکچون
اشبو قطعه طرح اولندی ضبط ابیات مضارع اخرب ومکفوف قصر ایله •
حذف ایله دخی بعض اعاریضه حصر ایله • مفعول فاعلات مفاعیل فاعلات
آلدی متاع عشقی براشوب عصر ایله • دیرلر سبحی باده ومل هم پیاله
قرنق کنیزک وقول دخی بنده هم غلام • سبحی ضم سین مهمله ایله ترکی فارسیکو
باده ومل دربیاله وجام اطلاق وزره طلو وبوش قدحه دیرلر ناظم جام ایله
ترکی یا خود عکس مراد اتمش اوله لکن اول اشهردر ترکیده قرنق دیشی قوله دیرلر
فارسیده فتح کاف عربیله کنیز در آخرنه کاف تصغیر لاحق اولوب کنیزک دیدیلر
بو اعتباره کوره ترجمه‌ده قصور اولور انجق اهل لغتک کنیز وکنیزک لفظلری
قراوش وجاریه‌نک کوچکنه بو که اثنا فاحش شاهدی قولن نابدید ایدوب
اقتضا ایدرکه کاف تصغیر ایچون اولمیه بنده ها اختصاص ایله فتحی غلام عربیدر
مفرس ترکیده قولدر انجق غلام حرصیله بنده نوع تعلق اولنلرده دخی مستعملدر
تنبیه پیاله مبتدا خبری جام جمله اسمیه مصدر اولان جمله فعلیه‌یه معطوف
قرینه‌سنده اول واو عاطفه مقارن جمله اسمیه‌یی ما قبل جمله اسمیه‌یه معطوف قوارده
جمله انشائیه معترضه‌در [illegible] ٦ [illegible]

[illegible] • كنجشك كاف عربى مضمومه ايله سرچه قوشنه
ديرلر شيشه وآبكينه بيننده عموم وخصوص اولوب هر صرچه يه شيشه كاف
عربيله آبكينه آب ايله كينه دن مركب طلوشيشه يه ديرلر مثلا آخرنده هاء رسميه
معناى عام تركيبنده معناى خاص علمى يه نقل ايجوندر بلغزد لغزيدن فعل مضارع
مؤكد بر معناسى طيمنوق بريده سرچكدركه حقيقى اوزره لغزيده يا مجازا لغزيده جشم
ديرلر بو اعتباره كوره سورچيه لفظنده صكره واو عاطفه مقدردر اولوب
بعض اهل لغتك پاسز طيمنوق معناسنه ترجمه لرى اقتصار قيلنندر قالديكه
كسر طاء مهمله ايله طيمنوق طيرنمق ظاء معجمه ايله ظيرنمق سرچلك جمله سى تركيده
مستعمل ومساويدر اويله اولسه طيبنه لفظى سرچيه لفظى مؤكد اولور على كل
حال ترجمه اصليلى اوزره سرچر وطيرنمق كرك ايدى هاء رسميه ايله تعبير اصطلاح
تركيه يه مبنيدر خبر بيان ايدوكى كچشدر ثم طيبنه اصل وضع تركى يه مبنى
يا الله يا ذيلودا وفنود زبان عصره دن الف ايله طيانه اداى آخر در صرچيه ده
چه لفظى تغليظ اولنور بربند دركلك افساد د يولار •
[illegible] • مشهوره ده كوكس معناسنه ولا بر ايله
بند لفظندن مركب فرس نوعنه مخصوص كوكس بندنه بربند وسينه بند ديرلر كه تركجه سى
حنم كاف غليظه ايله ممكانه كند لكن اصح اقوال اوزره كوكس پاذلرينه پاغلانيلان
بنديه ديرلر نفس كوكس كوبكنه بغلانيلان نسنه يه ديمزلر زيرا في الاصل بر سينه دكل
بالكه سينه نك يانلريندر ديودي نولخفاى تحقيق ايتمش لكن فرهنك جهانكيرى
احسانسينه يه ده بر ديرلر دنكنه ناظمك بز كوكسدن كمر بند ديدوكنه موافقدر

افساد فتح همزه وسين مهمله ايله يولار فتراك كسر فا ايله تركى سى زين كسر زاى
عربيله اكرلك ام كسر لام وكاف غليظه ايله : ويانه معزنى لجام مد
[illegible]
كف ايله كبريده مرخم كبردن مركب كفكير كوبك طوطوجى اولور كه تسميه سيله
عالى بيننده مناسبت ظاهر تركجه سى ديكرى دخى كفچه ده مخرف كچه درنا به طغوم
بوديارده طو ديرلر ديك دال المهمله ماله وكاف عجميله چوملك جيم عربى مضموم
ايله جوشيد فعل ماضى قيناندى بخت ضم باى عجميله فعل ماضى پشدى لف ونشر مرتبدر
خام پشمه مش واولماش چك ديمكدر قيناندى آخرى ساكن لفظا معرب اولمق
ممكن اولماغله قاعده اوزره دفع عطفيه سى واوه ويريلور
[illegible]
شمشير فتح وكسر شين معجمه ايله تيغ كسر تاء قرشله الكيسى ده قليجدر دشنه فتح دال
مهمله ايله فارسى خنجر فى الاصل جيم عربيله عربى جيم فارسى علامت تفرس وتتريدر
اولمق احتمالى وار ناظم شيوعنه بناء تركى ترجمه ايتمشلر كه بخت فتح كاف وخاء معجمه ساكنه
ايله صغرى فى تركى فارسيسى عربيده منقول غلاو اصل فارسيسى نيام درقن
لفظى اشباعده غلط يا ابل يازارلرايدى ولفظى تركچه اغر وتسميه ايله معناسنه دركه
اليوم اتراك باديا ويله تلفظ ايدرلر [illegible]
[illegible] تركجه اوا وستى طام فارسيده باء
مفتوحه ايله بام دد وام بورج كسر ضم كاف عربيله فارسى ولسانه مولد عربى
تركيسى معلوم مرد عربيده منزلك فارسيسى كاف عربيله كام كاف غليظه ايله

کام آدم یعنی خطوه و دماغ یعنی جنك و طمغ که دماغدن محرفدر
[illegible]
دستگیر گیرنده دستدن محول امر کب معنی حاصل الدو تیجی لفظ مشترك ندائیه
یاخود متروك و مفرس دامن اتك آخرنده تا خطابیه از دست الدنکی فتح کاف
عربیله هلم هلیدن لفظندن قویم یعنی صالیوردم دیمکدر فی الاصل فعل اخبار
ادات استفهام زمانیه اولان کی لفظیله انشائیه یه تحویل اتمشدر قویم اصله
کوره هاء رسمیه ایله کرك ایدی احراز قافیه یه مبنی الف ایله یازلمشدر بنم
لبلرم مل صحبی سنبل دخی کل با دشهم طفل قری کلهم سابقده ناظر باده بیاده
سرجه صرجه قنادی بنده شمشیر خنجر صغری قن دخی سائر الفاظ و معانی
متناسبه یه ترتیب جمیله رعایت دیدیکمز زیور از برایده جك صنایع بسندیده
عاشق کبی انداخته کنج نسیان اولمدیسه فائق الاقران اولهجق شان لهجه
خورنشانك کبی درخشاندر مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلات
[illegible] بولیسر لفظنك مثلی کچدکه
ادات خبر نك کی تأکیدانچوندر بو وجه عالی معنا ناظم علم باعث رفعت مراتبدر
دیدیکه علمه مقادن علم ربانیدرکه اوندن بر و مذاقی یوددر و الانسان ثانیه یه دائر
مراتب دنیویه قطعیدن اولان علوم باعث خذلان و بادکراد ایدوکی بصیرت عیاننده
[illegible] بحر رجز مثمن دو بار مستفعلن مستفعلن
مستفعلن مستفعلن در [illegible]
[illegible] کسر ایله قرار سکوندر ایله

عربیده متروك لاجل الاتزان قاف اشباع اولنور فارسی کسر شین معجمه ایله شکم در
نافه کوبك بل نونك کسری میم ایله مبالغه فارسی سابقده اوردك معناسنده ذکر اولنمشدی
زنخ فتح زا ایله ظرف مکان اولان دان لفظیله مرکب الکلن بری دیمك اولور دیالکز
زنخ اکلك دیرلرمش لکن ناظمك و سائر اهل لغتك مذاقی بوکه بسیط نفس جکره
زنخدان دیرلر سینه و بر ایکیسیده فارسی کوکس دیدکلری بیانی کچمشدی
[illegible]
لف و نشر مرتب ترکیبده چغر دیدکلری طوغان فارسیده کسر جیم عجمیله جرغ اوردکه
مرغ آب دیرلر که وجه تسمیه ترکیبدن ظاهردر تیزیدن که غضبناك اولمق دیرلر
فارسی مضارعی ایکی لفظ ایله تیزی کند اولور بر نجیه لفظ واحدده قفردر آهن
مد همزه ایله تمور درکه الیوم دال ایله دمیر دیرلر آسن کسر میم و سکون سین
مهمله ایله بقر کش ترکی فارسیسی آلتون زر اولور نه لفظی ادات استفهام کویا
کشته آلتونه فارسیده نه دیرلر دینورسه دیمکدر سیم آلتونك ترکیبنده تقابل سلبی
قطع متنا فرده راجح ایدوکی ظاهردر [illegible]
[illegible] فتح همزه ایله ارزیز قلای دوکی
ضم را مهمله مالا ایله نوع آسان مد همزه ایله فارسی ترکیسی کاف غلیظه
اولی و مهمله ثانیه ایله کاودر که الیوم قولای دیرلر دشوار ضم دال مهمله ایله
کوج [illegible] بنم طوطی زبانم دو بك مالا دیدکمزه مجهول ایله و مشبعه دیرلر که
بو کوندن التحریر ایله بیلنمز خوجه بیچاره نك زبان سوزانندن شعله تاب
اولمغله مهر رخسار کوزکی درخشان اولهجقی سابقده نظائرندن بیلنمشدر

ارکچ ترکیده اتانمش کچیدرکه اتانمشنه نکه دیرلر فارسیسی حرکات نون ایله
نهاز دو کبش فتح کاف عربیله قوچ که قیوده نوعندن ارکلی در لف ونشر مرتب دشی
ماده ارککه فتح نون ایله نر دیرلر [illegible]
[illegible] نهفته لفظندن اسم مفعول
نهفته کزلنمش ایش معناسنه ولان کاف ایله ترکیب اضافی اولدقده کان نهفته کزلو ایش
اولور کان کاف غلیظه ایله جاع که عربیده اصل ترکیبی مسموع قبیح خوی واو
رسمیله درکه الیوم تردیرلر جائزکه یاتش معناسنه فارسیسی تردن منقول اوله کردن
لفظندن اسم مفعول کرده ایله مرکب معنی حاصل درلمش اولور بوش ضم خا ایله
باء عربیله فارسیسی اسم مصدر معربده استعمال اولنور ترکیبی اولیشدر عورت فی الاصل
عربیده اودیری اولوب ترکیده قریلره اطلاق مجاز مرسلدر که فارسیسی فتح زا ایله
زن دار ترکی فارسیسی فتح شین معجمه ایله شوهر درلکن عورتلی اولان اره دینوب
مطلق ار دیمزلر ناظمه اعتذار عورت بانده ذکر اولندوغیدر تتمه ناظمک
صنایع پسندیده سندندر که کزلو ایش عقبنده جاع ذکر اتمشدر طوغریسی بوکونه
نکات ایله فائق الامثال اولمشلردر [illegible]
[illegible] خم ضم خا معجمه ایله کوب
سبو فتح سین مهمله ایله دستی سوید مقصر سو طرف اولوب آن وابن ایله
ونه طرف بر بحطرف اولمشدر که طرف لفظ طرح ایله اوته بری دخی دیرلر واو ایله
برو نقدنه ترکی غلیظ ایسه ده بحر مزمسمط ولمغله متعین اولور اولکسر باء
عجمیله بنش الف ملفظه ایله آدر فتح باء عجمیه ایله آشاغی کسر زای ایله کوترو

وفتح

وفتح زای وباء سوخده ایلدر زیرا الفاظ اربعه ده لف ونشر مرتبدر بو قره واو ایله
برو لفظی کبیدر آشاغی یا ایله مناسب اولوب ها ایله ملتبس اولور
[illegible]
وآمه بورج ایدوکه کبوتنا خطاب ایله بورجک اولور که ازضم کاف غلیظ ایله
کزارد لفظندن امر معنی وضعیسی کچ کون تالازم طریقیله اوده دینلور پشت
ضم باء عجمیله آرقه آخرنده میم متکلم فارسیسی بخا آرخا ریدن امر ترجمه لری ارقم قو خندر
اینجا اسم اشارتله مشار الیه بونده یعنی بوراده بیا وآریدن لفظندن امر با مکسوره
مقارنتا همزه یاء مبدل اولوب حاصل معنی بوراده کتور دیمکدر آنجا کذلک اسم
اشارتله مشار الیه دوبیرضم باء اولی وفتح ثانیه اصلیه ایله بریدن لفظندن امر
الت یعنی اوراده کوتور دیمکدر بر اصلیه بناء ضم ایلرکک ایکیلکه کسمک معناسنه
بریدن لفظندن امر اولان بر لفظنه التباس علتیله مفتوح اولمشدر منشا غلط
مصدرکی ضم با ایله اولدوغیدر مع هذا اویله اولسه حرکة قافیه ده توجیهده تکلف
اولنجغی اهلنه نهان دکلدر [illegible]
منشین بنادانان کزنخود دارها کن ای پسر میم ناهیه مفتوحه ایله
منشین نشینیدن لفظندن نهیدر تخفیف مبنی نونی اسکان ایدرلر نادان
نادانک جمعیدر کریز کاف غلیظه ایله کریزیدن لفظندن امر در مجموعی اولنور
بیلمزلر ایله قاچ اولو خود را کندوکه بعض استعمالی ترکیده کاف خفیفه بربنه
یا ایله کندویه تعبیر ایدرلر اصله مخالفدر زیرا ترکیده کاف خفیفه خطاب
معناسنی افاده ایدر یا الرابطه ضمیر غائب معناسنه در ها اسم مصدرکی امر ایله

قورتولمق یعنی قورتولمق قورتولیش ضم با عجمیله صلبی اوغله ومطلقا ساده رویاولنلره

[illegible] مرکب [illegible] حقا کی [illegible] بتر

حقا لفظنده الف عوضدن منون حقا لفظنده علامت تنزیك وتفرسیده طوغرو که

دیمکدر ادات تفضیل فارسیدر اولان تر لفظیله فنا معنا اولان بد لفظندن مرکب

بدتر مخفف بتر متبرکدر الصحبة مؤثرة قول شریفنه نظرا جهلا ایله صحبت مصیبت

بلکه باعث جهل اولمغین نادجنسمدن بتر ایدوکی محل ارتیاب دکلدر

[illegible] اخرب و [illegible] بحر هزج ابتدا تحفه ده معلوم اولدی

خرب ایله مفعول اولور قبض که ساکن خامسی حذفه دیرلر انکله مفاعلن قلنشدر

عروض وضرب حذف ایله فعولن اولور بحر هزج بو تقریرده اخرب ومقبوض

ومحذوف اولمق اقتضا ایدر محذوف بولنمیان ترجه لرقاصردر انکچون بو قطعه

طرح اولندی کی اخرب وقبض ایله هزجدن حذف ایله خلاص بولمحدن

مفعول مفاعلن فعولن کل کل اجیلور رخلك فرجدن

[illegible] چشمه

بکار استعمال اصلی بولنجق الیوم چشمه جاری یه بکار ایسه غیر جاری یه دیرلر

کوزه ضم کاف عربیله مفرس بردق مجوی میم ناهیه ایله جوییدن لفظندن

امر با ایله مجوی دوامرنهیدن ضرورتی فهم اولنمغله ناظم نادکا ن اسم اولان

جوبی ادمغله ترجمه ایلدی امردن تغافل ایتدیلر چشمه نك میمی اشباع بکاد

اولندقلرندن ویر اولندی لفظی حذف با ایله مقبوض عدم ایسالم استمه

تاشی جویوا دمق قطعه شروع ایدکی خود معلوملدر [illegible]

آنقدر [illegible] آشاغه برقدر لفونشر مرتب فارسی مصدرلرك اوکلکی سی

آنمق ایکنجی فرولفظیله معا آشاغه برقدر آشاغه لفظنده آ ممدوده شا

الفی محذوفه آخرنده غین ایله هاء رسمیده امتداد صوت ایله متزن اولور

زرد اولدکی صرو کبود در کوك ، قره سیه وسپید در آق ، بعض نسخه ده

ایکی ر ایله کبود در کوك واقع اولمش متزن ومنافردر نادرکانه امتداد سابی

ایسه زیبوادادر فتح زای عربیله زرده صری نسنه عارضه ومعروضه اطلاق

اولنور فتح کاف عربیله کبود کوك نسنه یه وسیاه قره نسنه اشباع وزنیه دن

غلط الف ایله منفصل یازدلر سپیکر سین مهمله وبای عجمیله فا ایله سفید

همزه ایله اسپید اسفید جمله سی بیاض یعنی آق آق لفظی نادکانه قصر اولنور

[illegible] ، نیل و [illegible] ، سرخ ضم

سین ایله قزل سبز فتح سین ایله یشیل نیل کسر نون ایله جوبددنك یعنی

مائی کزنیه ضم وفتح کاف غلیظه ایله توقفدد [illegible]

[illegible] ، لخت فتح لام وسکون خا معجمه ایله جوماق

سخت فتح سین مهمله ایله قتی وپك اولان نسنه درشت ضم دال مهمله ایله ازی

یعنی خشن ودرد کال ناهموار نقشقسوز اصل ترکی بوددر الیوم ایری ایسه

بیوك نسنه یه دیرلر نرم فتح نون ایله یومشق اری لفظنك همزه سی اشباع یومشق

واوی عدم احتیاج ایله حذف نرم لفظنده ایکی ساکنه احتیاج ایله امتداد

صوت ایله متزن اولور [illegible]

کف فتح کاف عربیله عربیدن فارسی ترکیبی یه واو وجه ایچی ناخن طرنق انکشت فتح همزه

وضم کاف غلیظه ایله مطلق برمغه دینوب بزرك وزننده سترك ایله ترکیب
اضافی اولندقده بیوك برمق اولور [illegible] سترك ایله بزرك بیننده عموم
وخصوص اولوب بزرك هر بیوکه اطلاق اولنور سترك جثه ده بیوك اولنه
خاصدر سترك امتداد ساکنین ایله اولو همزه سی قطع ایله در

[illegible] میشت یومرش ، کشتی کمیدر عربیده زورق ، کجیسی لفظنده
یاء ضمیر کسر سین مهمله ایله متوسل به در مقدم برمغه راجع اولور یعنی کاف
عربیله کالوج کجی بر مقدردر که مزبور بوبلاده متروك کجی برنه کوچك
ورجه برمغه دیرلمشتر ضم میم ایله یومرق کشتی فتح کاف عربیله کمی که عربجه
زای هوز ایله زورقدر فی القاموس الزورق السفینة الصغیرة انتهی اویله اولسه
ناظمك اطلاقی مسامحه دن عد اولنور ، [illegible]
[illegible] ، لف ونشر مرتب شیب کسر شینك معجمه ایله
ایشتی فراز فتح فا ایله یوقش ایشتی لفظنده اسکره واو عاطفه مقدر خود ضمه
خالصه خاء معجمه ایله الفاظ ترکیبه دن خود شویله خود بویله دینوب کاهیجه
حذف دال ایله خوشویله خو بویله دیرلر بلند یوکسك مقابلی پست الجق بلند
لفظندن صکره بعض نسخه ده واو مقدردر [illegible]
[illegible] ، برهید رهید لفظندن فعل ماضی فارسی
ضمیر ونیله دالسکون اولنمشدر تکلمه بمکدر انجق ترکیبده او لفظ مقابلی فرسیده
آن کرك بیت تقدیم وتاخیر ایله آن کس برهید که شد هر لسان اولسه وزنده
مستقیم هم مقابله ده بولنور که بعض نسخه ده برهید آنکس که واقع اولمش

مترن اولمازمکر کا اعتبار عجمده شتر دیدکلری عمات عروضیه نك حشونه
دخولی تجویز اولنه یا خود یا ایله انکسی دینوب جزء اولی بالکر جزم ایله مفعولن
اوله شد فعل ماضی فارسی اولدی هراسان کسر هاء هوز ایله قورقق بنم پادشاه
خورشید کلهم اگرچه خوف تعارف ناسه کوره جمیع امورده باعث نجاتدر دیرلر
لکن حقیقتده مذموم ونقیضی اولان شجاعت عقلا وشرعا وعرفا ممدوح
اولمغله منافی ناظمه کوره مراد تصوفانه خوف عن الله دریا خود مقصود
محض تعلیم لغت اولورده منطوقنده اغراض اولنور اولدی لفظنك همزه سی
نقل ایله که لفظنك کافنه لام ایصال اولنورده مترن اولور
[illegible] ، [illegible] عمل ایله مقید شرعیه
سبب سعادت دارین ایدوکی معلوم ناظمك مرادی بو ایدوکی مذاق صوفیه نسنه
مجزومدر [illegible] بحر رمل فی الاصل دوبار
فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن دن قصر ایله فاعلات قلور
[illegible] ، [illegible]
میچکد چکیدن لفظندن فعل مضارع طمر یعنی طامردن فتح راء مهمله وکاف منهل
ایله طمر یعنی عرق خود ضم خاء معجمه خالصه وواو اصلیه ایله قان بزنلمش
اسم مفعول ترکه قارسیسی آراسته جوق ترکه فارسیسی بسیار سماط ضم سین
مهمله ایله عربیده ترکه نفایسی مشتمل طعام فارسیسی اشباع ایله خوندر
بوکونه اشباعاتك فوائده جمعنده سنادر بزلر ترکیبده استعمالی قبیح لکن اشعار
فارسیه ده بیشماردر بزنلمش لفظنده بانك اشباع وزنه سندلنا غلط الف ایله

بازنلمش یازدلر ، [illegible] دخی [illegible] فکره [illegible]
کونه [illegible] بازکونه هاء رسمیه ایله وهاسز بازکونه
فارسی ترکیبی کرو کبه دیمك اولورکه معنیٔ لازمی معکوس ترسنه وعکسنه در
کلکونه کاف غلیظه لرله وفا ایله کلفونه فارسی ترکیبه سی قزلجه وقزلجق وکسر فا
وفتح کاف عربیله فکرددکا اکثر نکادلر یوزلرینه سوردکلری کوده کاف غلیظه ایله
چونکه درلودر تکرار ایله درلو درلو اولور هاء رسمیه یرینه الف ایله کوناکون
دخی دینور نسخه لرك کمی الف کمی ها ایله واقع اولمش سلامت جهتیله ثانی اولی در
نکون ضم نون وکاف غلیظه ایله آشاغه سر ایله ترکیب اولنمقده باشی اشاغه اولور
نکون سار نکوسر نکوسار جمله بر معنایه در کسر نون تخفیفیه اولمق کرك بو بیتده اوله
کونا جمله ضمهٔ خالصه ایله در [illegible]
[illegible] کوده ترکی فارسیسی تن که ترکیبده ده
تنا بعد ضم را ایله روده بغرسق بکرك ترکی فارسیسی ضم کاف عجمیله کرده
اوبکی ترکی آق جکر فارسیسی ضم شین معجمه او اولوسکون نانیله شش لف ونشر
مرتبدر ایکی ترکی فارسیسی فتح باء عجمیله پهلو یکا ترکی فارسیسی سو ضم کاف
عربیله کشت انسان وحیواندن اعم مطلق یان یعنی بکو خاصره معناسنه
ها ایله او جبه الف ایله اوجا ترکی اموز باشی فارسیسی ضم سین مهمله ایله سرون در
[illegible]
[illegible] • فتح را مهمله ایله رسته رستن لفظندن فتح باء موحده ایله
بسته بستن لفظندن اسم مفعول فارسیلر قورتلمش وبغلنمش بنر نوردیده م

نزاکت

نزاکت پسندیده م بغلنمش ایله بغلونك ترکی داده فرقی اولمدیغی نظایرندن
مسبوقدر دسته فتح دال مهمله ایله هر شینك صپی وقولنه دیرلر ترتب لفظ ولیکن
بوراده مقحم نی معنی ایدوکی ظاهر اولمغین دسته قورنلمش دیرلر بسته بغلودکی صب
دینلسه نازك اولوردی موی قلم خامه فارسی عربیدن منزل قلم ترکی نامه بنك ترجمه
کسر باء عربیله بنی جامه فارسی ترکیبی طونیدر [illegible]
[illegible] • کاه ضم کاف غلیظه ایله
صبوح افشاندن لفظندن باء امریه سببیله همزه دن مقلوب یا ایله بیفشا
صبح دیدن لفظندن امر اولان بری شاشیدن لفظندن امر بشاش ترکیلری معلوم
ناظم دا ویش زمره سندن اولمغله آفات لسان قیدی بو قدر ضم همزه ایله اور
اصلی وا وایله وور عصری ترکیلری فارسیسی زدن لفظندن باء امریه ایله بزن در
کندن لفظندن باء امریه ایله بکن قوبر بهراش هراشیدن بتراش تراشیدن لفظلرندن
امرلر ترکیلری قوص وبون در [illegible]
آلتی هفت وهشت ونه ده یدی سکز طقوز اون • لف ونشر مرتب یك
بر وا ور سمیله دو ایکی هاء رسمیله سه اوچ جیم عجمیله چار چهار دکی درت
باء عجمیله پنج بش شین معجمه لرله شش آلتی بونه لف ونشر ایله هفت یدی
هشت سکز ضم نون ایله نه طقوز فتح دال مهمله ایله ده اون در
[illegible] ، شصت وهفتاد
[illegible] ، لف ونشر مرتب بیست یکرمی سی اوتوز
یکرمی آخرنده یاسی طرح ونقل اوتوزك همزه سی اسقاط واشباع یاء مبدا

بها ایله بکرمو او توز صورت خطبه سیل تلفظ اولنور بعض نسخه ده کاف
مسهله سز برمی او توز واقع اولمش بی تکلفدر جل کسر جیم عجمیله فرق بنجاه
فتح باء عجمی و جیم عربیله اللی در قرق لفظندن صکره بعض نسخه ده واو مقدردر
لف و نشر مرتب فتح شین معجمه ایله شصت آلتمش هفتاد یتمش کالیوه کاف
عربیله فارسی ترکیسی عربیدن منقول احمق باء ضم ایله بوندر

دخی هشتاد و نود [illegible] بیك هزار و [illegible]
بشمار و میکن [illegible] ، لف و نشر مرتب فتح ها، هوز ا هشتاد سکسان
فتح نون ایله نود طقسان صد یوز هزار بیك بشمار صی میکن آزمون
صنه یعنی تجربه ایله و دکر دیمکدر [illegible]
[illegible] ، اندرون ایچری آمد همزه ایله
آمدن لفظندن امر ایدوکی بیا لفظنده استیفا اولنمش ایکی کل دیمکدر کر
فتح کاف غلیظه ایله اکر کبی ادات شرط ایدوکی معلوم شناسی آخرنده یاء ضمیر
خطاب فارسی مجموع اصل معنی اکر کلر ایسك مخفی دانسز اکلر ایسك
دیمك اولور ور فتح واو و هاء رسمیله و اکر لفظندن مقصر بوق ایسه در
ترکی مخفف یوخسه در میمان ماندن لفظندن امر فارسی قلغل یعنی قال
بروز ضم با ایله طشره اولوب ظرفیت ایچون اولان در لفظیله طشره ده اولمشدر
[illegible] حیف [illegible]
حیف فی الاصل عربی ترکیسی یازقدر بو مقامده جهلدن مراد مذاق ناظر کوره
علوم الهیه بیدانرجهلمکه فی الحقیقه باعث خذلان عرفا ندد

قلوب

قطعه نهم در بحر هزج مثمن سالم بحر هزج سابقده کوراُلنوب بو قطعه ده
اجزاء ثمانیه دن مرکب مثمن سالم اولمشدر بور زیدن [illegible]
دررد رمك ، زمین را خواب بر کندن ندید تیر [illegible] صوکوز د رملك ،
بور زیدن لفظنده با نك ضمه سی فاء الفعل اولان واو مفتوحه که بحسب المخرج
مضموم مناسب حکمنده در انکچون مثالیده بو کرد قیاس اولنا وزنمك یعنی برشنه
اقبال اتمك نوردیدن نون اصلیه مضمومه و مفتوحه ایله و ورزیدن کبی مصادردر
فارسیدن ترکیسی درمك یعنی طی اتمك خوی ضم خاء معجمه ایله چونکه طوکوزدر
زمین را و بر کندن لفظیله طکوزك یری قزمسنه دیرلرمش

[illegible] ، [illegible]
[illegible] ، دبودن ضم راء مهمله ایله ربودن ضم نون ایله قپمق و کوسترمك
زدودن ضم زاء عربیله بسودن ضم باء عربی و سین مهمله ایله باسدن
آچمق و سورملك معناسنه مصدرلردر [illegible]
رسیدن ایرمك و درملك بجیدن بافتن اورمك ، رسن فتح راء مهمله
ایب تافتن تاء فوقیه مثنات و فا ایله بوکمك معناسنه مصدردر فتح باء مثناة
تحتیه و واو ساکنه ایله لفظ بو فی الاصل باودن مقصر فارسیدر هاء رسمیه ایله
باوه دخی دیرلر استعمال ایله ترکی اولوب بوقلدم یعنی ضایع ایتدم دیمکدر
دیکر فارسیسی ضم کاف غلیظه ایله کم درآره لرنده بعض نسخه لرده واو
عاطفه بولنمش اقتضا اتمز کوردینور زیرا بو مبتدا کم خبریدر مکر که ایکی
واو ایله بو و الف ایله باوه و اویرنه یا ایله جمله سی فی الاصل ترکیلر اولوب

بلاود مزده عدم استعماله مبنی استماع عمر اولمیه تا که مقتضای اتفاق اکثر نسخ
بودر یا فتح یاء مثنات تحتیه وفا ایله یابیدن کبی بولمقدر رسیدن ایرمك وترمانه
بافتح باء موحده ایله ایب وسائر نسخه اورمك چیدن کسر جیم عجمیه ایله دروب
دوشرمك دیرلر اولنده باء مکسوره صله در خرامیدن خرشیدن [illegible]
طرملامقدر ، صوورمق ونکدامیدن دمیدن یعنی اوفرمك ،
خرامیدن وخرشیدن خاء معجمه مکسوره لر له ترتیب ایله صلنمق وطرملامق معناسنه
دامیدن ودمیدن دال مهمله لر له صوورمق واوفرمك معنالرینه مصدرلردر
[illegible] بکردیدن دروتن [illegible]
[illegible] ، فتح غین معجمه ایله غژیدن سرنمك دیرلر بکردیدن فتح کاف
غلیظه فاء الفعل ایله دونمك دودان اتمك کزیدن کاف عجمی مفتوح ایله عض
معناسنه اصرمقدر سکالیدن یا الکولایدن الفظلیت اولومز دیرلرئش سك ایله
ترکیب بو فرقا اسلاده مبنی عوعو معناسنه در دیمشلر [illegible]
یانمق درز بود وخش دکمك خمیدن روفتن یعنی اکلمك دخی سپورمك
تف فتح تاء قرشلیه لهب معناسنه آتش یالکینه سوختن یانمق درز فتح دال مهمله ایله
دخریص معناسنه بودیکی کر نسنه درکه درزیلر بینده معروفدر انکچون خیاطه
فی الاصل فارسیده درزی ترکیده بوجه دیرلر دوختن اکن وسائر نسنه ایله
دکمکه دیرلر خمیدن فتح خاء معجمه ایله اکلمك روفتن ضم را ایله سپورمك
لف ونشر مرتبدر ، اولور انکاشتن افراشتن سرمك وقلدرمق
[illegible] ، انکاشتن کاف غلیظ ایله

سزمك
سنده شویله برشی سزدم دیرلر افراشتن قلدرمق بنداشتن کسر باء عجمیه ایله
صنمق ظن اتمك بو فرق معناسنه اولان لفظ برابر داشتن دل مرکب بوقادر
قلدرمغه دیرلر ناظمك تعبیری معنای لازم طریقیله توجیه محتاج اولور
طپیدن طاریبمق دمیدن سبزه اوربرمك ، دمانیدن اورکتمك
رسانیدن [illegible] ، برنسنه بوغزلاندقده طلابیر یعنی حرکت
واضطراب اولور طپیدن کشته وطپیدن نبض دیرلر دمیدن سابقده
اوفرمك ایدی برمعناسیده سبزه اوربرمك ایمش خط نو دمیده سبز
نو دمیده دیرلر دمانیدن فتح راء مهمله ایله برشی اورکتمکه دیرلر رسانیدن
رسیدن لفظنك متعدیسی در ایرکورمك یعنی ایرشدرمکدر
چه باشد سرد ترازین زمردم خویشتن دیدن ، نوله صوو فرق
[illegible] ، باشد فعل ماضی فارسی لفظ چه ایله
استفهام انکاری تضمن ایدوب انشائیه یه تحویل معلوم ترکچه نه اوله نك
مخففی نوله دیمکدر سرد سین مهمله ایله صووق لفظ تر فارسیده ادات
تفضیل اولوب ترکیده مقابلی رق لفظیدر بحسب المقام بعض کره قاف کاف
مبدل اولور عالمارق کبی بخ فتح یاء مثنات تحتیه ایله بوز از لفظ دن ترجمه سیدر
همزه سز زیخ بویله در که زمردم آدمدن دیمك اولکه خویشتن کندی زن
دیدن کورمك بنم طنفا نورسم خود بینی استغنا هوسم کندویی کوروب
نکرایز بوللی طفره لنمغه عربیده عجب دیرلر کا اخلاق ذمیمه دندر خصوصا
صلاحه دائر اولور سه سوء خاتمه یه سبب اولور دیمشلر باری تعالی بو کونه

اخلاقدن جمله به سلامت تحتن رای نفسه خیراً من فرعون فهو متکبر کوشما
خالص البال ایلیه مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
کرکدر کشنده زین بلمزلر کندوی بلمدن [illegible] کندوزین ایله کندوینی
بیننده فرق اولمدیغنه بناءً ناظمک مرادی محتمل بریسی بوکه هر معرفتیله یکتا
ارباب معارفه لازمدرکه کندوزن مستور ایتمیوب سائره افشا ایلیه حتی کندوی
اکرام ومعارفندن انتفاع ایده لر بریسی دخی بو اولهکه علم وجهلمی وقدرینی
بلمیان جهل مرکب تابخته کمسنه لر کندوسنه هیننده ایدوکین بیلدیروب
تادیب اتمک کرک اقرب احتمالین دخی بو ایدوکه ظاهردر [illegible]
[illegible] بحر کامل دوبار متفاعلن متفاعلن متفاعلن متفاعلن
جزوی طرح اولنوب مسدس دخی استعمال اولنور بو قطعه ده سالمة الاجزادر
[illegible]
[illegible] کسرهٔ خالصهٔ شین معجمه ایله شبر
سده دیرلر توضم تاء مثنات فوقیه وواو ممدوده ایله قیمغه دیرلر فا ضم
فا وهاء رسمیه ایله اغزکه بوغرده مایه سیدر تشدید کلام لغتدر ترکیده لفظ مشهوردر
ده رسمی دیکری فتح دال المهمله ایله دهان در فتح کاف غلیظه وهاء رسمیله
کله حیوان سوکیدر تله فتح تاء قرشله نوده اصل ترکیسی توره در الیوم
بلاد ترکده استعمال عربیده کسر میم وسکون خاء معجمه ایله مخلاة دیرلرکه
شبکه بیوک توره در ایچنه بچلمش اوت وصمان قودلر بعض نسخه لرده
هذا الصاقیه ایله توره واقع اولمش بینلرنده فرق یوقدر ترکیده توده

شبکه یه دیرلر

شبکه یه دیرلرکه بلاد مزده الیوم کیسه ایله مقید استعمال اولنور توبره دیدکلری
حیوان بوغزلنان برمراد اولنسه ده اولورکه تله تلفظنک برمعناسیدر اودر
بو صورتده لفظاً ومعناً تناسبات معهوده یه مراعات اولنمش اولوردی فتح دال
مهمله وهاء رسمیه ایله سکسار دیدکلری جانوردر دله ترکی فارسی اصلیسی ضم زای
عربیه ظریفانه سی فتح زای ایله زباندر [illegible]
[illegible] کی فتح کاف عربیه اولو
پادشاهه دیرلر واوادات استفهام مدرجی بعنی زمان دیمکدر سابقده کی هلم
لفظنده صریحا بلنمش ایدی دفع اسندرکه تناسب اشتراک لفظیدن غیری بر وجه
خاطره خطور اتمزدی فتح دال المهمله ایله قیش یعنی شتا معنی سیعنی شراب نی قمش
نی فتح بای عجمیله سکر فتح ضم میم ایله عربیدن مفرس ترکیسی الت سکان ترکی
اصلی کات عصری فارسی ضم همزه ایله استخواندر [illegible]
[illegible]
مسکه فتح میم ایله تره یاغیدر نهره فتح نون ایله یابو دیدکلری آغج ظرفدرکه
سدد ویکی دیرلر بهره فتح باء عربیه تخفیف همزه ولام ایله اولو لفظیدرکه
دیارمزده متروک اولان ترکیاردندر حصه ونصیب دیمکدر هاء رسمیه
بهره دخی بومعنایه در زهره فتح زای ایله اودکه عربیده مرارة دیرلر اودها پاتله دیمه
زهره سی چاک اولدی مشهوردر لف ونشر مرتب ابدان قووقکه مجمع مثانه در
آب ایله ظرف لغوی داندن مرکب وجه تسمیه ظاهردر ماکیان تووق دجاجه
معناسنه [illegible]

[illegible] آشیان ، کاف عربیله کوف ترکجه
اوکه قوشی وار قوشی دیدکلریدر طاغلرده و اسوز یرلرده اولور بعضلر
اوکی قوشی و بیقوش ایکیسیدر برفارسیده جغد و کوف و بوم دیرلر دیمش
بط فتح باء عربیله دشی قارەجه قاز لکن لفظ قاز اصل اولمغین استعمال ایله
مترک بط عربی مفرس اولمشدر قازک اصل ترکیسی معلوم دکلدر فاخته عربیدر
فارسی ترکجه سی اوکیک دیدکلری قوشدر کلاوژه دنصکره بعض نسخه لرده
ادوات استفهامیه دن اولان نه لفظی یرینه خو لفظی واقع اولمش صحیح و موزوندر
اما بعضده واو بولنمش کلاوژه مبتدا صقصغان خبری اولمغله وجه مزبور
صحیح اولمز بچه با و جیم عجمیلر و هاء رسمیله تشدید و تخفیف ایله مطلق
حیوان یاوریسنه دیرلر ناظمک مرادی تناسبات معهوده یه کوره قوش
یوروسی اولور آشیان و اشیانه ولانه یووه یه دیرلر [illegible]
[illegible] ، [illegible]
یای فی الاصل یازدیمکدر یاز ایچون جالیدن جریدن آغچه دن یاپیلان چارطاق کبی
اوه کاف عربی و فتح زای ایله کازه دیرلر خانه مذکوره اکر قشدن اولورسه
آکا نیبن دیرلر که وجه تسمیه ظاهردر کوجک کرای بولان اوه خانه دکلرینه
ضم سین مهمله ایله ستون قبوسی اشکنه استان و استانه دیرلر
[illegible]
[illegible] بتو یا ما الصاقیه ایله بکا بهتر لفظک
اسم تفضیلی یعنی یکراک آن که اوکه ده هی قول شوی یاء ضمیر خطاب ایله اوله سک

بیزرا

بیزرک دیندر اولو سنه بهل هلیدن لفظندن امر قودیمکدر این و آن اصل معناکوره
بو او در لکن بهل فعل امر نیستند مفعول مقامنده واقع اولمغله این را آنرا
معناسیدر بیلور [illegible]
[illegible] ادب [illegible] عزت [illegible] ، ضم کاف
غلیظه ایله کان شبه اولوب بی لفظیله شبه سز دیمکدر عزت وادبدن
مراد تادب بآداب دینیه ایله نیل عزت اخرویه ایدوکی ظاهردر [illegible]
[illegible] بحر وافر وبار مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن
مفاعلتن در مثمن کاه مسدس استعمال اولنور بوراده سالمة الاجزادر
[illegible]
[illegible] نکوک فتح اول وثانی وکاف عجمیلر
طولودیکر فارسیسی فتح یاء تحتیه مثناة وخاء معجمه ساکنه و فتح جیم عجمیله
یخچه در فتح باء عربیله برف قار کسر دال مهمله وباء عجمیله دی ترکجه فارسی
فتح دال مهمله ایله دمه که غایت شدید صوو قلرده قار یغماسنه دیرلر کسر میم
ایله میت قیون مطلقدر دیو دقانون الحقایق تحقیق ایتمش دباغتله دریسنه
میشین دیرلر فتح باء عربی وهاء رسمیله بره قوزو وشین معجمه ایله شبان
چوبان ظاهر بوکه محرف اولا فتح راء مهمله وهاء رسمیله رمه سرو قره وه دیمه
و قیون وچوبانه وسروه لفظلرنده هاء رسمیه لرجمعی رو ابط ترکیه دن ایدوکی
ظاهردر [illegible]
[illegible] ، غلهٔ فتح غین

معجمه وتشدید لام ایله عربیدن منقول فارسی ترکجه سی فتح تاء مثنات فوقیه
وکسر خاء معجمه ایله تخان یعنی محصولات قالدیکه صدر کلامده واقع اولان
دی لفظی امر ترکی اولمغله تخله غله یاخود غله تخله کرك ایدیمکرکه دی لفظی
ما قبلنه [illegible] وف یاخود مجموع کلام محکیدر دیو تکلف اولنه بوغ ضم خالص
یاء خطیله بوینه رق هیکسر هاء هوزله بیاکه انکله خرمن صاوررلر هیش
یابل ویاسنر صبان اوقسمه فتح سین مهمله ایله زوله دیدکلری بدر اوقنه
لفظنده اثبات یا اشباعدن غلطدر [illegible]
[illegible]
کش کاف عجمی مفتوحه ایلکوز اخوب معناسنه کاف عربیله قولتق آنجی ضم کاف ایله کش
دخی دیرلر بو محلده ایکیسیده اولور وکشیدن لفظندن امردر که بکش چك
میم ناهیه ایله مکش چکمه دیمکدر عربیدن ترکی ایله کسنه یه ضم کاف غلیظ الی
کولدلو یه شیدا دیرلر خود بین وتنبل اوشکن کسنه یه فارسیده کیج ترکی اویا
دیکر فارسیسی کسر کاف ایله کیج درسوزنك ابتدا وغایتنی تفکر اتمیوب سوییلین
کسنه یه ترکیده مرسیم وسمه فارسیده کسر وفتح قلیوه دیرلر هنم شاهد
نازنینه وفطانت ازینم ایله لفظنك هاء اصلیه سندن اصکره هاء رسمیه
بولنان نسخه تکلفدن بریدر بولنمیان حکایه طریقیله موجهدر کزنده کیج لفظندن
اولو اولوان نسخه تکلفدن عاریدر واویره [illegible] لفظی اولان نسخه محکیدر او
[illegible]
[illegible] جان بدن اوغلی معناسنه آیدو که سبقت اتمشیدی

بوراده

بوراده ترجمه لفظیسی اولمق اوزره آنه جانی دیو تعبیر اولنمق ظاهر بوکه ناظمك
عصرنده زبانزد اوله بره ادب ادب یولنه برده که بودیکه شویله اولمسك سره براد
زهمه شودن ودو کلیدن بنم کبك خرم محصلم امر شوی لفظنك معنی اصلیسی
اولودسك ایکن لکن ما قبلنده امر تقدیم اتمکله فعل اخباریه انشائیه یه تحویل
اتمشدر که امثالی سابقده استیفا اولنمشدر لفظی رابح معناسنه اولوب معتبر
اولمق لازمی اولمغله برادلقده استعمال اولنمش [illegible]
[illegible]
شکر متعلق جهتیله خاص اولدیغی مذهب اهل ظاهره کوره در اما صوفیه
کوره عام اولوب نعمتده ونعمتك غیریده استعمال اولنور دیو حجة الاسلام
امام غزالی علیه رحمة المتعالی کتب معتبره سنده تصریح وتصحیح اتمشدر که
ناظم زمره مزبوره دن اولمغله عبش وغم ایرادی کامبیندر [illegible]
[illegible] بحر هزج اخرب وخاف وکف
سابقده بلندیکی آنجق کجنده اخرب مکفوف هزج مسدس ایکن بوراده مثمن محذوف
اولمشدر [illegible]
[illegible] بیرامن کسر باء عجمیله جوره اقلیم عربیدن منقول
ترکی وفارسی اصل فارسیسی کسر کاف عربیله کشور در کزادات ضعف ایدوکه
بجمشدر لف ونشر مرتب آهنکر تمورجی زرکر آلتونجی یعنی قیومجی اکثرا شبه
آلتون اولمغله مجازا زرکر دیرلر [illegible]
[illegible] عربیده منقول ترکجه لانوردیدکلری بنه

فارسیده واو رسمیله درخور وسزاوار دیرلر سزا فی الاصل لایق اولوب
وار لفظی لیاقت ایچون اولمغله لایق دیمک اولور مکر که وار تأکید یاخود
نسبت ایچون اوله آرام همزهٔ ممدوده ایله دولنمک که الیوم دکلنمک واطمینان
ایتمکدر [illegible] بنم نزاکتمندم افندم دلپسندم آرام لفظی آرامیدن لفظندن
اسم مصدر اولوب اصل مصدر ایله اسم معنیٔ واحده اتحاد ایتمشلردر بزلر نزکه
فارسیده مد همزه ایله آرایش وزیوردر [illegible]
[illegible] میبسند وسزیدن لفظندن فعل مضارع
فارسیدر یعنی لایق اولور دیمکدر می زیبد زیبیدن لفظندن مضارع فارسیدر اشنود
وبقشور ماندماندن یاخود مانیدن لفظلرندن فعل مضارع فارسیدر قلور دیمکدر
قلد ایله بینلرنده فرق ولمدیغی نظائرندن بلنمشدر میماند انسانی یاخود
مانیدن لفظلرندن فعل مضارع فارسیدر بکزر دیمکدر ماندنک معناده مشترک
ایدیکی معلوم قالدیکه میماند بو محلده سکتهٔ خفیفه ایله اتزان اولنور مکر که
مجموع وتد حذف وایکی سبب خفیف ابقا ایله ضرب فعلن وفرعنی ولا اجزاء سالم اوله
دندان دشوار شده یابد وتارا رشده بودا غنچه دی بشر بوکه قالیه بستر
دندان دش [illegible] ایکی محلده قصر وکسر دال ایله ترکی بننده مشترکدر ولکن فارسی
ترجمه سی بالک ایکنجی ترکی فارسیسی تادر بو ضم با ممالهٔ عجمی ایله آدغ که
چلوحار [illegible] ایله آند [illegible] ایلکدر بشم باء عجمی وشین معجمه ایله بوقو قالی وبستر
ایکیسیده فارسیده آنچق قالی ترکیده مستعمل اولمغله بستر ترجمه اولمشدر الیوم
[illegible]

بالا یوقرو وادات تفضیل ایله بک یوقرو دیمک اولور که یوقرولق ایله تعبیر
اولنور بر معنا ایسه بوی درخوی ضم خاء معجمه وماله وواو رسمیله درکه الیوم
تا ابله نزد [illegible] خوی کرده لفظنده کچمشدر بیش باء عجمی مکسوره ایله ایلرو اولوب
ادات تفضیل ایله بک ایلرو دیمک اولور که ایلرولک لفظیله تعبیر اولنمش
پس فتح باء عجمیله بالانک نقیضیدر ادات تفضیل ایله بک کرو که کرولک
تعبیر اولنور [illegible] بستر لفظی قصر اولنور کرولکه اصل اوزره واو ایله اوقنور که
نسخهٔ اصحده بودر قصر اولنمازسه کرولکه لفظی ایله لکه حذف واو ده سکون را ایله
اولنور [illegible]
دهبر فتح راء مهمله ایله قولاغز بر لفظنک معانیسی چوق بربی انسان بدوکی
یمشدر فتح باء عجمیله پی و دویدن لفظندن مرخم دودن مرکب پیر وایزجه کتمکدرکه
بر تعبیر بیدن اوبوجیدر بیکار فتح باء عجمیله صواش که دیکر فارسیسی جنکدر
کسر وفتح جیم عجمی وهاء رسمیهٔ مخصصه ایله جهره یوزه مخصوصدر هاسز شکل
وسیماده مستعمل بیکر فتح باء عجمیله صورت شکل آدیدر
میداد من ویردی بکا عدل دادار داد [illegible] داد ده کل عادله دی قرداشه داددر
میداد دادن لفظندن فعل ماضی لفظ می بوراده تأکید ایچوندر من بکا عدل عربیدن
منقول ترکیده داد فارسیده عادل عربیده ترکی فارسیسی داد بوکونه الف ایله دال
آخر کلمهیه افاده وصف ایچون لاحق اولور اصلا وصف نظر اولنسه داد جمیع عدالت
موصوف اولنلره اطلاق اولنه جق ایکن ناظرلرده مذاق بودرکی اتحاد
عدالله باری تعالی یه خاص اولمشدر دیمشلر دادر قرنداش [illegible] قرداشدر

[illegible] خداوند [illegible] بشتاب [illegible] بوده [illegible]

خداوند ضمه خا صه خاء معجمه ایله مالك معنا صاحب تصرف اولان اولوبه دیرلر اضافتله خداوندکار استعمالی غالبدر لکن کا تعظیم خلو قبیلرشا بعدکه جناب کبریایه اطلاق اولنور بو تقدیرجه خدیو عطفی جندان انسب کورنمز شتاب شتابیده لفظندن امر فارسیدر یعنی سرعت ایله برده فتح باء عربیه قرار ویرکه تفصیلی کچشدر فارسیده براسمی دخی چاکردر بنده ایله برده بینده عموم و خصوص اولوب برده دار الحربدن سبی اولنان غلام و جاریه یه دیرلر کذلك چاکر وصف معنا هر خادمه دیرلر اویله اولسه مقام مسامحه دن خالی دکلدر اوکی قولدن اول واو عاطفه ملحوظدر دیمکه محتاجز که معنی مفرد مفید و مراد ناظم سددید اوله

[illegible] سپهبد [illegible] [illegible]

سپه سپاهدن مخففدر داریدکا لفظندن مرخم دار ایله ترکیب اولنمشدر سپاه طوبجی یعنی چری باشی دیمك اولور سپهبد دخی بو یله سپهبد اسپهبددن مخففدر دارا بیوك پادشاه دیرلر و کیانیلرك آخریدر ایکی خصم آراسنده حکم ایدیجی کسنه یه پادشاه اولسون اولمسون داور دیرلر [illegible]

[illegible] ، [illegible] ،

مریخ عربیدر ترکیسی بهرام فارسیدر زحل عربیدر ترکیسی کیوان فارسیدر باختر باء عربی و خاء معجمه ایله کوندباندوغی یر یعنی مغرب خاور خاء معجمه ایله کون طوغدوغی یر یعنی مشرق مشهور بودر لکن عکسی اوزره دخی مستعمل اضداددندر

کوجلویه توانا دیرلر لیك بهادر ، آلب اولدی ونیو اولدی دلیر اولدی دلاور

توانا تفصیلی کچدی بهادر ترکیسی فارسیسی لغت ترکاندر اولمق اوزره همزه ممدوده و سکون لام و با ایله آلب و کسر نون ایله نیو و کسر دال مهمله ایله دلیر و دلاور در

شاشی [illegible] لوح [illegible] السزه بی دست ، [illegible]

[illegible] ، لوح ضم لام ایله شاشی احول معنا ضم لام ایله لوك بی دست یعنی السزه دیرلر لغتلرده بولنان بودر ظاهر نظره کوره لوح ایله لوك لفظان مترادفان اولمقدر او تقدیرده کاف جیمدن مبدل اولور مکرکه دخی لفظندن صکره برامر ترکی تقدیریله بی دست لفظنده اول دخی واو عاطفه ملاحظه اولنه ده واقعه مطابق اولا علی کل حال شاشیه دی لوح السزه بی دسته دخی لوك مصرعی کوزلراستکلوب دخی لفظیله واولك جمعندن بله سالم اولور فتح لام ایله لنك اقصق الدلسنز فتح کاف عربیه ایله کر صاغره دیرلر [illegible] ،

[illegible] ، سرخجه و سرخیچه و جیمی زای عجمی یه تبدیل ایله سرخیزه یاسز و یا ایله خاصه و قزمق دیدکلری نسنه در دژبیه ضم دال مهمله و سکون زای عجمی و کسر باء فارسیه ایله بز دیدکلری نسنه که بزه ده دیرلر دنبل ضم دال مهمله ایله چبان آزخ همزه ممدوده و ضم زای عجمیه ایله سکل دیدکلری نسنه ارزکه مرد فارسیدر اویوز ترکیسی فتح کاف غلیظه ایله کردر

[illegible]

باداش [illegible] ظفر عربیدر ترکیسی فارسیسی کسر باء عجمیه ایله پیروزدر فا ایله فیروز دخی دینور سکانك کسری سین مهمله ایله

فارسی ترکجه سی اونکولک یعنی مکر و عناد پاداش باء عجمیله خصم خصمدن
انتقام آلوب کین اودشمکه دیرلر که فارسی دیکری فتح و کسر کاف عجمیله
کیفردر لکن فی الاصل پاداش مکافات کیفر مکافات بدیده مضبوطدر ناظم
اطلاق ایتمش تتبع اولنه [illegible]
[illegible] ، بو برق ترکی فرمان فارسی اولون
امر ترکی فارسیسی ضم با ایله بر که امر ترکی فارسیسی درشو بوله باء الصاقیه ایله
بره طوغری راست کت یعنی بونکی عربیده ترکی دائم فارسیسی کسر همزه ایله ایدر
بره لفظندن صکره واو عاطفه مذکور اولملودر که مصرع فارسی ترکیه مطابق اوله
واو عاطفه بولنمیان نسخه لر ناسخدن سهودر [illegible]
[illegible] ، قطعه [illegible]
[illegible] بحر هزج و خرب معلوم مفاعیلن مفعول قلوب ابتداء صدره
وهر حشوه لاحق اولملکه اشعار عربیده بو مثللی بحرلره مشطور دینور زیرا
خرب جزء اوله مخصوص صدر ایکی جزء بولنسه هر مصرعی بر بیت اعتبار اولنور ده
ینه اخرب صدر اولمش اولور عجم ایسه قاعده اصلیه اولمق اوزره اخرب حشو
دخی ایدرلر که بو بحر اوله در [illegible]
[illegible] ، پای ترکیده اوده پازده بیکدر
فارسیده تابستان دیرلر ظرف زمان یاخود ظرف مکان اولان ستان لفظیله
تاب دن مرکبدر سایه کولکه یه دیرلر هر آدات عطفدر جمعی لفظیله جمع ضرورت
اولمجز هر [illegible] زمستان قشه دینلسه سالم اوله که زم فتح زا ایله صوغه

دینلدوکه کجدی ظرف زمان اولان ستان صووق زمانی اولور
[illegible] ، [illegible]
فی الاصل ترکیده پای ایله پازک فرقی اولوب پاز بهار و پای ایام صیف دیرلر
پاییز باء عجمیله کوز ایامی لف و نشر مرتب فتح کاف غلیظه ایله کرما هوا اسیسی
فتح سین مهمله ایله سرما صووقلق [illegible]
[illegible] ، کسر و فتح نون و زای عجمیله
نژاد نسب و اصل پاک ایله ترکیب اولنوب اصلی آری دیمکدر و نجه مایه نژاد
کبی اصله دیرلر فرو ضم فا ایله آشاغه دیرلر که معنی لازمی اصلی آلچق اولور
ایکی محلده اصلی لفظلرینک لاجل التقابل لفظلری پالری ساقط اولمجغی
ظاهردر [illegible]
[illegible] ، آماده همزه ممدوده ایله پراقلنمش یعنی حاضر و مهیا و دخی
فتح باء عجمیله دوزلمش لجمع معنا نازیدن مصدر فارسی نازلنمق پیراستن
لفظندن اسم مصدر اولان کسر باء عجمیله پیرایه دوزنمک لف و نشر مرتبدر
[illegible] ، [illegible]
[illegible] ، ماهی بالق ماه ایدن موری قرنجه کژ ایله دم دن مرکب
کژدم عربیده ترکی عقرب صد یله پایه دن مرکب صد پایه چیان لف و نشر
مرتب ترکیبلرده دخی مناسبت ظاهردر [illegible]
[illegible] ، امروز بو کونکه این لفظندن
نون میمه قلب اولنوب روز کونه امروز دیرلر اندوز آموزنده یا ضمیر خطاب

قوانرسلك فرداپادن آیدکلوب مباکه اورنابه ترجمه ده تقدیم وتاخیر واردر

بنم دانشنامه اطفال محصل اما لم لفظی جمیع ازمنه وامکنه ده مستعمل

لفظ آم ایسه بعض مواد ده ممنوع مثلا هفته ام ماه ام دم دیمزلر این هفته

این ماه این دم دیرلر دیو ابن کمال دقایق الحقایقده تحقیق ایتمشلر

[illegible]

ایالت فی الاصل ترکیده ایولقدن مخفف حسن خلق معناسنه در [illegible]

[illegible] بحر رجز معلوم جزفن عروضده عروض ایله ضربی حذف

ایتمکدر مسدس الاجزا ایکن مربع الاجزا اولور ترفیل آخره تن سبب خفیف زیاده

ایتمکدر مستفعلاتن اولور که مجزو ومرفل دیرلر [illegible]

[illegible] ، کندیده کنده کاف غلیظه ایله کنده وکندیدن

مصدرلرندن اسم مفعوللردر کسسته ضم کاف وکسر سین مهمله ایله کستن

لفظندن اسم مفعولدر اسکان کاف یکدر وبکشاید قبیلندن اولوب سین

تخفیفا مضموم اوقنور اوزلمش دیمکدر بعض نسخه ده فعل ماضی اولمق اوزره

بکست اوزرنه واقع اولمش تحاف نقلیدن بری آنجق ما قبلنه مشاکلتدن عاریدر

کنده کاف عربیله کندن مصدرندن اسم مفعول قویمش دیمکدر [illegible] بکسسته

[illegible] نقل سبیله فعل ماضی کبی یازلدی اولنوب لفظ ایله آنزاب اولندیغی

تخاریخفیه دنندن قوشنه وقومشه لفظلرنده یا الاشباع وزنده غلط

کتابت اولندوغی خود معلومدر [illegible]

[illegible] فرخنده وفرخ فالرکبی خای معجمه ایله قوتلو

وبخلو مبادای خرم ضم خای معجمه وتشدید رای مهمله ایله شاد وخوش دل

لف ونشر مرتب آغلمق کسر کاف غلیظه ایله کریه کولمک فتح خای معجمه ایله خنده

کریستن وخندیدن لفظلرندن اسم مصدرلردر اصل وضعده کوده شاد

آغله ینی کولش کریه خنده تعبیر اولنملو ایکن زبان عصره تعبیرین بینده فرق

اولمدوغینه مبنی اولمق کرکدر [illegible]

آفرینندهٔ خالق معناسنه وزیب دهنده رزاق معناسنه رادیجی لفظنده اشباع وزنیدر

ناشی بیهوده الف ایله یادیجی یازدلر [illegible] بکیجی هم [illegible]

[illegible] کشنه‌لرا ولکی فتح ایکنجی ضم کاف عربیله لف

ونشر مرتب جکیجی وبر بیلیجی در ، [illegible] ، [illegible]

پوینده ضم بای عجمیله دونده فتح دال مهمله ایله ترتیب اوزره یلیجی سکردیجیدر

[illegible] ، [illegible] ،

خود را کندوبی ستود لا ضم سین مهمله ایله اوکلک یعنی مدح ایتمک کب فتح

کاف عربیله لاف اورمق معناسنه اسم مصدر زننده زنیدن لفظندن اسم فاعل

ترکیب ایله لاف زن ومتصلف یعنی لاف اوروجی دیمکدر بنم شاهد بی نظیرم

چابم میرم لب لفظی فارسیده فی الاصل چکه ده اورده دیرلر لاف زن اولان

شخصلک شتاب واضطرابدن خواهنده احسانکز کبی چکه لری اوینایوب

بربرینه اوروشدوغندن لاف زن کسنه لره کب زننده دیمشلر

[illegible] ، [illegible] ، لفظ هر

فارسی وترکیده مستعمل حرف استفهام مبنیه ایله هر نه دیمک اولدیغی کبی ها یا ضمیر

خطاب ایله استرسك دیمكدر فی الاصل دبله دیمك ایدی لكن هر لفظیله
شرط معناسی تضمننه مبنی بلرسك اولمشدر رو فتح راء مهمله ایله
امر فارسی ترکجه کت خواه امر فارسی استه ود بله د تو سنده کویا انسان نسخهٔ کبری
اولمغله تصوفانه تعبیر اولنجق مستفعلاتن مستفعلاتن ،
[illegible] ، لفظ اکنده واکن حفظای الفاظندن
بو تقدیرجه استدوکن سنده در غافل اولمه دیو ماقبلنه مناسب اولجق
[illegible] بحر رمل فی الاصل دربار فاعلاتن فاعلاتن
فاعلاتن فاعلاتن درخبن ایله کفر سابقدن معلوم ایکیسنك جمعنه
اصطلاح عروضده شکل دیرلر فعلاتن فلوب حاصل بحر فعلاتن فاعلاتن
فعلاتن فاعلاتن اولور بعض قطعه لرکامل مقطف واقع اولمش قطف علل
جمله سندندر اولوب حیثیتنه دخولی استعمال عربیه ده ممنوع ترکیبده نقدر مسموع
ایسه نوادر مقوله سی اولمغله رمل ایله تصحیح ترجیح اولنور
[illegible] بلده فسان فسانه مثال [illegible]
ستره ضم سین مهمله محرفی استره ترکی اصلی کبی بولکن ایمش ستره ضم سین
مهمله ایله مصدر فارسی قازیمق فسان بلکه افسانه دن افسانه مثال و حکایه
طوغریسی قصر عودت ستردن وزننده واو ایله ستروده در
[illegible]
نشاندن کر نوادرایادکاه فشاندن افشاندن کبی صچمق فزردن صقمق فردن
طمعه جمله سی مصادر فارسیه دنده [illegible]

بوجغه ده کنج لیکن اونور قدر ونشیمن ، بغل فتح باء عربی وغین معجمه ایله
قولتق لنج ضم لام ایله اوردك اچ یانی که آغز بوجغیدر کاف عربیله کنج ایسه
هر بوجقده عامه ده نشیمن فتح و کسر ایله مطلق اوتوراغه دیرلر بورده لیکن
لفظی امثالی کبی مقحمدر [illegible]
[illegible] ، جیم عجمیله جرا بورا ده
اوت معناسنه اسم مصدر فارسی که ایله اوتلق اولور علف زار عربیله
مرکب اوتلو برده دیرلر قالدیکه ترکیده لو لفظی کاه لفظنه ترجمه در که زار
لفظی دخی بو معنایه قریبدر اویله اولسه اوتلو ایله اوتلق بینلرنده فرق
قلیلدر مقام محل کادم اولور کاه کسر کاف غلیظه ایله اوتك اسمیدر
داس اورقه دیدکلری آلتنکه اکن بچرلر نوا ضم نون ایله ابیدر که باد کبر
اولورکارلر یعنی چاره بغاده قدره یولاری اوجنه بغلادرلر اوزولا وزغاندر
ترکی اصلیسی کاف عربیله اوردك ایمش شیم ووندجادر ، شیم ولد [illegible]
فرو وده [illegible] ، شیم فتح و ضم شین معجمه وایکی
میم ایله چادر که عربی چادر قدن متر کدر بر میم ایله فتح و ضم شین معجمه ایله
شم دخی دیرلر انجق وزن مستقیم اولمز مکر که اولدیرینه اولنجه دینله ایشم
کسر همزه ایله جقجر وشلوار دیکر فارسیسی دای مهمله ایله دابین در هر قنقیسی
ترکی آخر فارسیسی دینلسه اولورلکن ظاهر بوکه ناظم دنبندن ترکی مراد ایده لر
خرکه کسر خاء معجمه ایله بادشهلرك مزتیا اوطاغی وانزاك بایلا قلرده قیلدن
وکچه دن یاپدقلری او یه کر ترکیده [illegible] کرزن فتح کاف غلیظه ایله

قلبوق دیدکلری ناقه و عجم پادشاهلری باشلرینه کیدکلری تاجه دخی دیرلر مشر
نه اوله کلام استفهامیه مبتدا ایله خبر بیننده واقع اولدوغی ظاهردر
بهمه نونیکوی تو بنوبند [illegible] زمین ، [illegible]
بهمه دو کلمه در یعنی قویه توسن نیکو ایلك کی ایله بتوسکا بند اوکن و نصیحت
اینك اشته ازمن بنده متفاعلن فعولن متفاعلن فعولن
[illegible] ، اشبو نسخه یه کوره
یار لفظی متاد صوت ایله ایکی ساکنی اثبات و اولمه لفظنك همزه سی
قطع اولنور بره مزلره یاخود بره مزایله نسخه لرینه کوره یارا اولمه لفظی
نقل اولنمغه محتاج ایدوکی ظاهردر [illegible]
بحر مضارع سابقده معلوم مسبوق مکفوف و اخرب ایدکی بو محلده یالکز اخربده
[illegible] ، میتین [illegible] باروددی دخی ما
کاکر کاف غلیظه ایله بالجمله مرکب اولمق اوزره ذکری کچمشدر آهك
مدهمزه ایله اکی طاشی دیدکلریدرکه جام بیارلر داسه دال مهمله ایله
قلیچ میتین معهود کلنکدرکه اوده فارسیدر آغج کوزکه باء عجمیه یارو
و ماسه دخی دیرلر میتین کلنك کورکه بارود دخی ماسه یاخود
میتین کلنك وکورك بارود دخی ماسه دینلسه اسهل اولوردی
[illegible] ، [illegible] خسته نت
[illegible] • کلنك ضم کاف عربیه وفتح لام ایله طوپره دیدکلری
قوشطاغ کچینه فتح راء مهمله ایله رنك دیرلر اینك فتح نون ایله عربیدن

ترکی عار خسته فتح خاء معجمه ایله و سنت بکسبدی فی الاصل عربی انجق سنت
ترکیده مشهور ختنه آخرنده علامت تفریس هاء رسمیه ایله مفرس اولمشدر
سپاس و منت دیباجه ده استیفا اولنمشدر [illegible]
[illegible] ، [illegible] ،
فتح باء عجمیه ایله پلنك قپلان تنك فتح تا مثنات فوقیه ایله آت قولانی و طار
دیو لغتلر تصریح ایتمشلر لکن قپلانه مناسب معنوی یوق قپلانه بکزر قولانه دیدکلری
حیوانه ترجمه دردینلسه مناسب اولوردی قوش اوجمز قولان بودر یمز دیرلر لکن
نقله محتاج تتبع اولنه مانی دیدکلری نقاش بی نظیر هرنه نقش طرح ایتمش ایسه
جمله سنی جمع و ترتیب و تالیف ایدوب نامنه ارژنك تسمیه ایتمشدر ژنك
فتح زاء عجمیه ایله پس و پاسه دیرلر [illegible] ،
[illegible] ، هفت ایله دانه دن مرکب هفتدانه نك
مخففی هفدانه عشور اشی یدی کونه حبوباتدن اولدوغی وجه تسمیه سیدر
روغن ضم راء مهمله ایله مطلق یاغ اضافتله متعین اولور برنج ایله پشن معهود
بریان آشنه فارسیده ضم کاف عجمیه ایله کوزابه دینلسی مجاز اولمق کرك زیرا کوزابه
بریان آتنده طبخ اولنان برنج و بغدای دانه سنه دیرلر معربی جوزابه کاسه
فی الاصل مطلق الیوم مخصوص ایدوکی معلومدر [illegible]
[illegible] ، [illegible] ،
انجام فتح همزه ایله هر اینك صوكی دشنام ضم دال مهمله ایله سوکك ستایش
اسم مصدر و کلك مدح ایتمك دشت فتح دال مهمله ایله اووه و صحرا طشت

فتح وشين معجمه ايله لكن معهوده آنجق كمال پاشازاده دقايق الحقايقنده عامه
اهل لغتى تخطئه ايدوب مرجعى اولنه كسر باء عجمى وكاف غليظه ايله پنكان مطلق
طاس معربى فنجان كه اليوم قهوه واشربه يه مخصوصدر [illegible]
[illegible] ، [illegible] ، انكور كاف
غليظه ايله اوزوم مد ايله آلو ارك مرود امرود ايكيسيده فارسيلر ظاهر
بوكه ناظم امروددن تركا اوله هنوز تركيبى امرود سبب كسر سين مهمله ايله الما
انار تركجه سى مخففى نار كلنار كراس [illegible]
[illegible] ، باء عجميله پاشا اتماجه ديدكلرى
قوش معربى باشق ده علاوه استيلاء وبطش ايله پاشالره ده دينور همزه مدده
وضم لام وهاء ملفوظه ايله آله آلوهده مخففى طوشنجل ديدكلرى قوش عربيسى
عقاب ايمش باز طوغان ايريسنه شهباز ديرلر دلوجه طوغان ديدكلرى اتماجه
بكزر قوشه بعضلر موتل بعضلر قره كوز ديمشلركه فارسيسى بوهمه در تركجه
براسه ديدكلرى كيجه ايله پرواز ايدن قوشجغزه فارسيده شبپره ديرلر كه
وجه تسميه ظاهردر ايومك سونمك ايله وكذا بطر ونيكو ،
همخار وخار ديرلر اولسه كوكالده تاسه ، بطر عربيده سونمك معناسنه
كلديكى معلوم تبرلك اتمك يعنى اومك معناسى تاج المصادر تصحيح اتمش
خار وخار كوكالاره ديرلرمش [illegible]
[illegible] ، سوك ضم سين مهمله ايله
باء وماتم اندوه كبى غصه مباركتور [illegible]

پاك [illegible] ، پلاس سكى بوسكى اورده
ديرلر غصه ايله سرور كشينك يانده برابر اولوب مسرور دن محزون اولور
ديو ناظم تصوفانه نصيحتد نصكره الراحة فى القناعة مصداقنجه بادسه
قناعت ايدوب تمديوش فراغ اولنلر سلطان عالمدر ديديلر [illegible]
[illegible] بحر خفيف فى الاصل
فاعلاتن مستفعلن فاعلاتن درخبن ايله جزء ثانى مفاعلن قصر وخبن ايله
عروض وضروب فعلاتن قالدى لكن قطعه مزبوده هر بار بويله دكل بلكه
بعض كره محذوف بدستة ريش بعض كره اصلم اولور بيمار سوفار كبى
انجون موجوده مخالف عنوان بحر مخبون ومقصور ومحذوف واصلم ديو تصحيح
اولندى [illegible]
خرس كسر خاء معجمه ايله آيو ديدكلرى حيوان خوك خاء معجمه كراز ضم كاف غليظه ايله
ايكيسيده طوكوز اسميدر بعضلر خوك ايله اهلى كراز ايله وحشى مراد اتمشلر
بعضلر كراز اركك خوك دشى طوكوزدر ديمشلر سك مكس كاف مسهله لرله
لف ونشر مرتب ايت يعنى كوبكله سكك خركراو ياز وكوبكن ديدكلرى
سكك شدتت كرماده طواره اوشوب مضطرب ايدر [illegible]
[illegible] ، درسك تركيه مرفق عربى دامن وزنده واردر
فارسى كسر باء عربى ودال المهمله ايله بدست قريش باز وقول باز قولاج در
سوزن اكنه كز آرشون سوفار ، اوق كز بيدر ، سندويه كاز ، سوزن
كوبن نقش دكش اكنه سى فتح كاف غليظه وزاى عربيله كز آرشون سوفار

اوقکزیجواکنه یوزی وسی قفوه معناسنه از کاف عجمی وزای عربیله صندوکه الیوم
ترکیسی عزبه مفراضدن محرف مقاصددر [illegible]
[illegible] ، بهمن فتح باء عجمیله بصوع بعض معناسنه
سنبر کسر سین مهمله وفتح نا، مثناة فوقیه ایله بوغن وقالن نسنه کوته قصه
کسر دال مهمله ایله دراز اوزون معناسنه [illegible]
[illegible] ، دیده کوز بتین کوز بنکر بنو بسوز بوب ی
از بسا از ایله جمله امر فارسیلردر [illegible] ، [illegible]
[illegible] ، تازیانه تازانه کبی قمچی یورت اتمك یعنی یغماجیلکه وغارت
اموال ونفوس اتمکه سکردم صالمغه فارسیده ترکتاز دیرلر تازیلدجونکه
یورت اتمکده امری تاز کلور سکرت یورت ایت دیمکدر [illegible]
[illegible] ، فتح جیم فارسیله جهیدن فلقمق وصچرامق
بازی اویون برچه هاء ملفوظه ایله جهیدندن امر فارسی قلغی بازاوینه
دیمکدر بیم دردو قورقو صیرو دو بیمار ، دخی بسیار چوق ندانك از ،
بیم باء عربیله قورقو بیمار خسته مریض که ترکیده صیرو دیرلر بسیار چوق
اندك از مردمان ماش ومرجان منجو ، هم قچی سرملن صوغان خوبیاد
ماش حبوباتدن خفیف الغذا بر نوعدر ترکچه مرجمك وقره بوکرجه دیرلر مش
اما بودیارلرده مرجمك دیدکلری ثقیل الغذاجه اخردر منجو فتح میم ایله مرجان
سیرم فتح سین مهمله ایله قمچی دیدکلری بر قایش بکزر اوتدر ترکچه دیرلر
پیاز کسر باء عجمیله صوغان [illegible]

ذانده

ذانده اکسك اولان نسنه یه فتح کاف عربیله کم دیرلر فتح فا ایله فراوان
بول معنی لازمی اولمغله اوزره جوقلقده مستعملدر خرسند ضم خاء معجمه ایله عربیده
ترکیه قانع آزمند همزه وزای عربیله عربیده ترکه طمع وحرصدر که قناعتك ضدیدر
بیشنخوردا ونمه قاصلاد مخوید ، کفه کسمك دی اورطاغه انباز ،
بغدای وآرپه دخی بونلره بکزر شیلر تازه ایکن اودله توب پنادی شینه ترکچه
اودمه دن غلط اوتمه دیدکلری فارسیده کسر باء عجمی وواو رسمیله بیشخوردر
دالسن بیشخور دخی دیرلر قصیل عربیده محرف فاصلکه ترکچه حاصل ایله حاصل
دیرلر فارسیده خاء معجمه وواو ایله خوید که واو رسمیله یبدو ونزده دخی مستعملدر
خرمن کسمکدن فتح کاف ایله کفه دیرلر ترکچه کسمك خرمند نصکره دوکلمش
قالور بعض بشا قالور که آنی تکرار دوکرلر فتح همزه ایله انباز اورطاقده
[illegible] ، [illegible] ، بعض نسخه ده
بنه برنه کروبه واقع اولمش اولدی ایدوکه هر تکلف اشباعته ایسه علی
حال مساویدر ، [illegible] ، [illegible]
ترددن فی الاصل یا ایله مرسوم وملفوظ اولان بیت الیوم یا سز یکیدر که
فارسیده میتروشه دیرلر ای لفظی ایسه فتح وکسر ایله مشترك ایدوکه سابقده
بیلنمشدر خوب ومرکب کوزلیوزلو نخندك بنا زنا زلی شوبیت بعض نسخه ده
ثابت التزامات ناظمدن زائد ایسه ده فایده دن خالی دکلدر ،
[illegible] ، [illegible] ابره لفظی
ابره که معناسنه مستعمل خیالیله عبارت محتمل اوله بیلور آنجی صقلید لفظی دخی

موافق اولمق اقتضا ایدر مع هذا مراد اولسه ایردی مقصوده هرکه صنعایی
راز دیلوردی [illegible] بحر رجز هشت بار
مستفعلن طی ایله مفتعلن قلدوغی معلومدر [illegible]
[illegible] ، [illegible] بجنش
مصدر الملك ماشوشین معجمه ایله الاجه ترکجه آشوبوب دیدکلرینه فارسیده
مرکب کلی سرخ دیرلر که وجه تسمیه ظاهردر سبوس فتح سین مهمله و با عجمیله
کبك که اوندن حاصل اولور اولکی اولدکی لفظی ماقبلنه مربوط ایکنجی اولدی
کبك متعلق اولدوغی ظاهردر [illegible]
[illegible] ، قزقرداشه واو دیمیله خواهر
دیرلر سکنه خفیفه یه محتاج مکرکه جزء اولمکفوف اعتباریله ترجمه دخی
انجق مفید اولمش اولور مادر آنه یعنی والده پدر آته اصل ترکی فارسیده ترکیبی
الیوم مستعمل بابا لفظیدر آدم عربیده ترکی فارسیسی مردم بیك ترکی فارسی
مرکبدر چشمده عربیده انسان العین دیرلر [illegible]
[illegible] ، هیمه و هیزم ایکیسیده کسر
ها هوز ایله مذاق ناقصه کوره مطلق اودون دیمکدر بعضلر فرق ایدوب
یاتمز انجق اولان آغاجه هنوز کسلمدی هیزم کسلدکدنصکره هیمه دیرلر
دمش خاکستر خا معجمه ایله کل بنم مردم چشمم جانم سلطانم لفظا خاکستر
مکفوف اولوسه خواهرکبی اولور عنوان ترجمه مزمطوی و مکفوف اولملودر و الا
سکنه معهوده مغتفردر آذر همزه ممدوده و ذال معجمه نك فتح و ضمیله ترکجه

اود دیدکلریدر که اوجاقده قلان محسوس آتشدر انکشت فتح همزه و کسر کاف
عجمیله کمورکه ترکی دیکر ترکیبی زالت فارسیسی اخکردر بوده سکنه ایله اوقنور
[illegible]
زنده کسر زای عربیله دری حی معناسنه فتح زای عجمیله زنده بما لوطوان ادیم فتح همزه
عربیدن فارسیسی سختیان فارسیده ترکی ادیم عربیده ترکی سختیان علی حاله فارسی
دیلمك ممکن آنجق مشهور لیمخادوفیدر علی الخصوص اکثر فارسیلر ترجمه ده
مقدم ذکر اولنه بو رجرم فتح جیم عجمیله کون پوست ماله ایله درخواست
اسم مصدر ایله فعل ماضی بیننده مشترك لفظ فارسیدر بوراده مراد اسم مصدردر که
دلك یعنی شفاعت و رجا ایتمك [illegible]
[illegible] ، خنك کسر خای معجمه ایله
بیاض سیاهه غالب بوز رنك اولان آت سمند فتحتین ایله قول آت کشیدنم خوش
کش و سر ایله مرکب سرکش باش چکیجی یعنی حرون آت که چموش دیرلر عربیده شموس دیدکده
محرف اولمق احتمالی وارلکن الیوم چموش قطر جنسنده مستعملدر سکسك ایکی
سین مهمله مضمومه یاخود مفتوحه و ایکی کاف عربی ساکنه لرله لنك لنك
یلکن و آنکه چالتو دیرلردر ولك ترکیده تولك دیرلر جوق بیلورد معناسنه نرم دو ولك
لازمی اولمق کرکدر که آهسته آهسته یوره یین طوره فارسیسی مرکب نرم رو
دیرلر ناظمك آت تعبیر خاص مشهوردر که مطلقدر بارکیر اولسون اولمسون
[illegible] ، [illegible]
جند فتح جیم ایله نجه بر شنابی یا خطاب ایله ایو رسن کناه فی الاصل ترکیده یازقدر که

البوم نظرده معناسنده استعمال ایدرلر [illegible]
[illegible] ، المؤمن من احب لغیره
اما احب لغیره اما احب لنفسه وسائر آثاردن مبنی مؤمن نفسنه اتباع ایله آخره
قصد ایتدوکی کلات باشخلوردر بو ناظم بندایدر [illegible]
[illegible] بحر منسرح مثمن مستفعلن مفعولات مستفعلن مفعولات ایدی که
سبقت ایتمش ایدی طی وکشف معلوم جزء کی ایکی سبب خفیف حذف وآخر جزئی
اسکان دیرلر لات قلور که برینه فاع قونور عمل مزبور آنجق همان بحرک عروض وضربنه
لاحق اولور بعض عروضیلر نحر ایله فع دخی قالیر بو نحر ایکی سبب خفیفه ایله تاء
مضمومه یی حذفه دیرلر لکن ناظم بو کونه تغییر یسیره اعتبار ایتمدوکی دفعات ایله
بیلنمشدر دیدوکی [illegible] ، [illegible]
نسخه لر مختلفه هاء رسمیله وهاسز دبذیره بجسار همواره مرادفیدر باء مرئیه
مضمومه ایله ببر بریدن الفظندن امر فارسیدر کسر یعنی قطع ایله فتح همزه ایله
انبر فصیح دیدکلری تمور آلت سندان اصح اقوالده فتح سین مهمله ایله اوردر
دیدکلری تمورجیلر آلتیدر [illegible] ،
[illegible] ، تیشه کسر خایسک جیکج بو مصرعده
نسخه لر تقدیم وتاخیر ایله مختلف جمله صحیح وموزون آنجق سهلاوست جهتیله
بو نسخه اسهلدر چوب ایله سایده مرخم ساینک لفظلرندن مرکب چوب سایی دی
دیدکلری که دیرکه دیرلر بو هان انجه دیشلیسیدر [illegible]
[illegible] شیخ فتح شابه

مجمه وخاء معجمه لرله طاغ دیمکدر بوده کسر کاف غلیظه ویا ایله انشلو بو قشلو
طاغ که بلک دیرلر وزن مستقیم اولمز الا تکلف وسرعتله اولور بعض نسخه ده
یاسز کروه واقع اولمش ضم کاف غلیظه ایله کروه بلوک معناسنه در عربیده نوع
وضرب کبی اویله اولسه وزن تکلفسز ومعنی صحیح اولور تناسبات معهوده
ایسه مطرد اولمدوغی مقرردر کوه ضم کاف غلیظه ایله تجنس کاف عربیله
طاغ کوهان دوه اورکجی تناسبات معهوده استر دیکر طاغ اورکجی اوله
[illegible]
اصح اقوالده فتح نون وزای عربیله نزم طمان بخنو فتح باء عربیله ونون ایله
بعض روایتده نم ایله الدرم شبنم چه بعنی ژاله سکت نخفیفه سی ایسه
ظاهردر کسرها هو زله هر مطلق طمان بعضلر فرق ایدوب نزم ضباب هم
ایسه عما معناسندر دیمشلر که زمان فتح کاف غلیظه وزای عجمیله زعفران
وزننده در دیوانتفاقا تمثیلر آنجق ازان مصرع نقاحر که به محتاجدر نمکدان
وزننده دیین قول نظمه موافقدر [illegible] ادر الدیره بجی ،
[illegible] ، درخشنده وتابان ودرخشان درخشنده
وتابنده ودرخشیدن اسم فاعلی الذی بجی دیمکدر معیده دریاب خوش
[illegible] ، دریاب
خوش آکله یعنی تدارک ایله بوله کور دیمکدر زه وزاد فتح زایله معجمتین عربیتین
ایله دول دوش نو الدوتناسل معناسنه یالکز زاد دخی بو معنایه در ظاهر بو که
یالکز زه دخی بو معنایه اوله لکن انفراد اوزره لغتلرده بولنمامشدر مراجعت

اوله بر كسنه نك نظام حالى اولسه فلاننك بوك يوشى يوددر ديدكلرينه
فارسيده سامان ديرلر بوك يوش لفظنده كاف اصكره واو بولنان نسخه لر
ناسخدن غلطدر هاء رسميه سز اولان نسخه سكتهٔ معهوده يه محتاج هاء
رسميه ايله يوك يوشه سامان نسخه سى جاهلدن اسلمدر [illegible]
[illegible] ، بكلم لفظى اصل نسخه لرده
هاء رسميه سز دكر سكتهٔ معهوده ايله اوقنور مكر كه جزء اول مفعولن
يا خود فعلات اعتبار اولنه كه سابقده بيلنمشدر ها ايله اولدوغنه كوره
تكلف يوقدر امر نكا اولان دى لفظى نظائرى كبى ملحوظدر فارسيسى جيبا در
باء امريه ايله بپيچ صرخم شد بكلم اولدى يعنى كلدى خم اسم مصدر كرنج كبى
اكرى بكرد آن كرديدن لفظندن امر اولوب ر وى ايله تاليف بوزجور معناسن
افاده ايتدى [illegible] قونق اى ميزبان [illegible]
بكذ امر نكه سكتهٔ معهوده معلوم بنوش نوشيدن بياشام اشاميدن
لف ونشر مرتب يى واجى ديمكدر بعض نسخه ده بخور واقع اولمش برى بر بنك
معناسنده استعمال اولنور على كل حال استقامت وزن ايچون اداده واو حذف
وباء امريه مضموم وما بعدى ساكن اولملودر كه بوكونه تخفيفات نظم الفاظ
فارسيه ده مغتفر ايدوكى نزاكتلى مهارتلى شه الطف المدايح مرات طبعنده بسا
جلوه كر اولمشدر قونق يعنى مسافر اولان كمسنه يه فارسيده ميزبان ديرلر
ميزبان مهمان كه قونق اولوب حرامت ايچون باندن انفصاله تركيبا ولندقده قونق
آليجى معناسنه اولور مهمان قونق ميزبان ديلرنده فرقى ميز لفظنك وضعى
خاص
خاص مهمانك ايسه اطلاقى وضع عامه تركيبى حسبيله در [illegible]
[illegible] ، [illegible]
[illegible] انسانك يه جكى يمش يوه طول عوت فتح خاء معجمه وضم با ايله
خربزه قاون فاربوزه ده ديرلر عربيده لفظ بطيخ كبيدر بانكه باء عجمى مفتوح
ايله ايجنده طعام قاوورد قلرى معهود طوه طنجره به دخى ديرلر نزنجه ورنجم
واوده كه عربيده غرام معنا فارسيده ناوآن ديرلر [illegible]
[illegible] • [illegible]
كاشانه قيش اوى كاخ مفرح نظركاه وكوشك ورواذه وايوان چارطاق
اوده فارسيده متركد بعضلو فرقايدوب ايوان سند سلاطينه خاصدر
ديمشلر [illegible] ، [illegible]
[illegible] ، كسادين مرخم كساد ايله غمدن مركب غكساد غم قربيجى قالديجى
اولور كه نفس الامركشينك مونسى مروز سينه سيدر دره شدن مخفف دردك
تركى فارسيسى هم درد برى برينك حسب حاله سويلكه ياخود ايكى سنك
دخى دردى بر اولمغه ديرلر دم دال مفتوحه مهمله ايله نفس ولنجه همدم نفسده
اتحادك لازمى اش اولمقدر بايان انجام كبى صوت [illegible]
[illegible] ، ضم راء مهمله وكاف عجميله
دكو عربيده تركى خرقه يعنى بزباره ضم باء عجميله پشت آرقه دوآن دوايلم
الف نون فاعلبه دن مركب آقيجى آب ايله اينادفدن آقصو اولمشدر بسيط
اولملو اوزره روان فارسيده تركجه جان كه بعض اهل لغت جان جميع ارواح

انسان وحیوانه دن اعم دوان ایسه انسانه مخصوصدر دیمشلر
من بن وبطمان من کیله دردصاع ، اولجکه پیمانه دیمه عهده دی پیمان
من با عربی من مشدده دن مخفف من بطمان صاع عربیدن فارسی کیله
پیمانه اولجك عربیدن ترکی عهده پیمان دیرلر او [illegible] آغز وبینی
دختر قز [illegible] ، کران کسر کاف غلیظه ایله آغر سبك
فتح سین مهمله وضم با ایله یعنی لف ونشر مرتبدر دختر قز ابن کمال دختر
دخت ایله تردن مرکب تانك بری حذف اولنمشدر دیمش لکن اهل لغت
دخت ایله دختر ایکیسی بر معنایه اولوب دخترك لفظنده کاف تصغیر ایچوندر
دیدکلرینه مخالفدر کسر کاف غلیظه ایله کران اصل ترکیبی قز الیوم قط که
قطلق دیرلر قطلو محرفی اولمق احتمالیده وار درزان اوجز که قز قط مقابلیدر
دختر لفظی زاده وتصرفده بکلم چیه که ایدوکی ظاهردر [illegible]
[illegible] ، [illegible]
معرب صوبجان ایله صولج فارسیدن ترکی چوکانکه برا کرنی آغجدر طوب اوینادرلر
غلطان فتح غین معجمه ایله غلطیدن لفظندن صیغهٔ مبالغه بوه لنجی کوی
نتم کاف غلیظه ایله طوب اولوب کاف تصغیر ایله طوبجغز اولور بعضلر
عجم دیارنده مجزچه جزوب وبناد قلری اوبونك کوچك طوپنه علم خاص اولمشدر
دیمش [illegible] ، [illegible]
ژاله ذال معجمه ایله سابقده شبنم معناسی ایدکی معناسیده توافقه دیدکلری دوزکار
ایله طولوب صواوز [illegible] قبوکبه بندکلری طولمده بعضلر صوبکدکلری طلولمده

دیمش

دیمش فتح همزه ایله ابان طمغرجقدر [illegible]
[illegible] ، مهر کنش وفتح میم ایله محبت عربیده که
ترکچه سوی وسوشمکدر اشباع وزنیه دن غلط الفا ایله ساوجی بازدلر
مهادی فتح میم ایله وباسز مهادبروندق ویولادلف ونشر مرتبدر شتربان
مرکبدر دوه جی بنم شاهدناهیدم طفل نورسیدم سوی لفظندن تصکره واو
بولنمیان نسخه لرده بروندق لفظنده را اسکان وقاف تقطیعده متحرك
اعتبار اولنوب دوه جی لفظنك دالنی اشباع ایله وزن مستقیم اولور واو
بولنان نسخه ده دوه ده هاء رسمیه حذف واسکان واوه محتاجدر
[illegible] [illegible]
بوتش سلان دائر ضم با ایله کذلك بوشان لازم ومتعدی ترتیب اوزره
کی وکیده کسر نون ایله نیفه طون آغی که ایکی پاچه نك اراسنه دکرلر کریبان
کسر کاف غلیظه ایله یقه دراشبو نسخه ده سر عنله اوقنملودرکه مترنا اوله
بعض نسخه ده نیفه دی اوجفور لغه یقه کریبان بعضده نیفه در ایچ طون
آغی یقه کریبان واقع اولمش تکلفدن عاری وانتخابه سزادر بعضده نیفه در
ایچ طون نیفه یقه کریبان بولنکی وزن سایسلانجی معنی خفی ایدوکی ظاهر
کذلك یقه لفظنده اشباعدن غلط الفاظهردر [illegible]
باهمه پرورد کار هست نکهبان ، باهمه قوبی پرودکاره سلمه بجی
نکهبان ادات خبر اولان هست ایله صفله بجیدر معناسی حاصل اولور
[illegible]

مردان مردان جمعیدر مجاز انفسنده بهادر اولنلره اطلاق اولنور کم مردان
خدا دیرلر ناظم شاهدیجی خواد اولنلره همت اولیاء الله کندولره یار اوله دیو
دعا ایدر قطعه بیستدر بحر هزج مسدس مقصور محذوف بحر هزج کف ایله
مفاعیل حذف ایله فعولن اولدقده مفاعیلن فعولن مفاعیلن فعولن قلور
جه نه فوتیی [illegible] دخی [illegible] ، حسود او بد اندیش [illegible]
کوزینجه دیدی ، کسر جیم وهاء رسمیله چه ادات استفهام ایدوکی معلوم
ترکجه لفظنه جنه قوش منه دیرلر بیحجتیجی مرکب سود شور یحی معنی لازمیسی
فدوجی تمام معنا بد اندیش مرکب معنی لازمی حسود خودبین مرکب کندوزیبا
کورنجی یعنی معجب دیمکدر یوغی زفت [illegible] زفت [illegible]
[illegible] آیین ، زفت فتح زای عربیله یوغن وبی اندام
ضم زای ایله زفت عربیدن ترکی بخیل زفت کسر زای ایله وقیر اکیسیده
فارسیلو انجق ترکیده شایعدر فره صاقوز دخی دیرلر تیره کسر ایله بولنق که
قراکولغه لازمیدر ضم تا ایله تره فارسیدن ترکی آیین وعادت
[illegible] ، کوز [illegible]
فتح باء عجمی وراء مهمله ایله برند اولمش ابرشیم که بوده فارسیدر ابرشیمه فارسیده
معربیدر منقولدر دیباج دخی دیرلر که حریر ساده در موضوع لهی اولان الوانلی تللی
دیبادکاه ترکی فتح کاف غلیظه وزای عجمیله ایلک که معرّبی قزدر فی الاصل
ککال اولوب ایکه اطلاقی مجاز مرسلدر خوب ده زیبا کوزل زشت ایله جرکین
ایکیسیده فارسیلر ایکنجی ترکیده اشهردر بعض نسخه ده ککال خوب اولدی زیبا

واقع

واقع اولمشدر کاکوره دیباج فارسی ترجمه سی ایپک کز فارسی ترجمه سی ککل خوب
فارسیدن ترکی ترجمه سی زیبا اولور لکن بو نسخه یه کوره دیباج لفظندن صکره
واو صحیح اولمزها رسمیه کرکدر [illegible] قلم [illegible]
مویز [illegible] ، [illegible] کسر نون ایله طاغ ترکی
قلم عربیدن ترکی فارسیسی کسر کاف غلیظه ایله کلک فتح میم ایله مویز
قورو اوزم کوز فتح کاف غلیظه ایله قوز که معربی جوز دخی مستعملدر مرد ضم
میم وفتح راء مهمله ایله فارسیدر سندن ترکی مرهیمن دیدکلری خوش قوقولو
نسنه در بعض نسخه ده واو ورا ودال ساکنه لرله مورد بولندی بوکا کوره
دخی لفظی مقدم نه لفظی مؤخر اولملودر [illegible] دنور
دلکو به کفتار ، دنورسر تلونه هم پارس [illegible] کنام این ،
اما الف شین ایله شیر ارسلان ضم راء مهمله وفتح باء موحده ایله روبه
دلکو فتح عربیله کفتار سرتلان یوز ضم باء تحتیه مثنات ایله پارس بعض
لغت زای عجمی وهاء رسمیله یوز ویوزه ضبط اتمش کنام ضم کاف عربی
یاخود عجمیله این که کوره حیوانن یطاغیدر دخی [illegible]
[illegible] ، زود ضم
زای عربی خالص دال ایله عربیدن فارسی عربیدن ترکیبی قونت دیرلر دال
مهمله ایله بج دیمکدر دو ضم دال مهمله ایله اراق کور ضم کاف غلیظه ایله
طاغ اتکی که قولاق دیدکلری جانور ایمش عربیدن ترکی سبع یعنی مزاره
دخی دیرلر ایمش [illegible] ،

گر او را نه جنبق آلتون دیمه بر کیسهٔ زرین ، کیسه ده زرده ایکیسیده
فارسی بر ومقارنت اضافة ایله آلتون طلو کیسه اولور بعض نسخه ده کیسه
اولسه طلو آقچه دکل کیسهٔ پر سیم واقع اولمش صحیح ومعناسی ظاهردر
کاسهٔ زرین لفظنده یا ایله نون صله اولمغه محتاج که جنبق آلتون لفظنه
ترجمه اوله دکل صلقم خوشه دخی آغز نوشه ، [illegible]
[illegible] ، خوشه صلقم نوشا آزق نان خورش ادام
معناسنه فقه علم اولمشدر فرجین هکبه دیرلر [illegible]
[illegible] ، دلجند فربه تر افربه مشیرین ، دلکر دال ایله
کوکل اولوب حرف ندادن عوض الف لحوق قیله دلا ای کوکل اولدی لکن اسکی تقویمدن
الیوم ناظم کبی حذف ایله ساده کوکل دیرلر چند نجه بر فربه کسر فا ایله مضارع
کلدتر اسمی فتح فا ایله فربه سمز عربیده سمین دیرلر شیر لفظنه منسوب شیرین
طلو فی الاصل انسان رحم مادرده شیر ایله متلذذ اولدیغیچون طتلویه شیره
نسبت ایتمشلردر بوده قابو الحقایق تحقیق ایتمش ناظملک نصایح تصوفانه سندندر
لکن افنده وفادارم شیر نکارم کبی بر شوخ شحنه دارم دمادم نوشانوش
لطفیله شرمسار اولان عاشق ناچار حقنده بو کونه درتبند شهوار زیب کوش
اولمغ فتیح شوار ایدوک آشکاردر مکرکه عنایت پروردکار ایله اشیار اوله
[illegible]
[illegible] وکالدن مرد وسیله تقرب باب عزتشان اولان فن اخلاق ایدوک سابقده
دفعات ایله بیلندی بومقامده تحسین انام علت غائیه وسعی واهتمام دکل ایکه

ترغیب

ترغیب شرعیه مبنی بعد نیل المرام عند الله المات العلام سعید مشکور
اولوب بین الانام مستحسن اولورسک دیمکدر [illegible]
[illegible] تعبیرات وتغییرات معلوم بعد الحال مفتعلن مفاعلن
مفتعلن مفاعلن فالمشدد [illegible]
[illegible] ، شانه طرق بروت بیق کسره
خالصه ایله ریش صقال ریشه صیجق برت باش دیرلر اعضاده اولور اوکلمز
باره درکه فارسیسی امالهٔ راء مفتوحه ایله ریش درجراحته دخی ریش
[illegible] ، [illegible]
[illegible] ، جبره جیم عجمیه ایله یکی یعنی غالب هاء رسمیسز چیره خ
دیرلر زبره زای عربیه ایله عربی کوندن محترز کنود خبره خاء معجمه ایله قاشق
واو بوشمش که اصل ترکیبده بوش دیرلرمش نوش ضم نون ایله فوائدن حاصل
اولان بال آری ایله تقیید سائر نباتات واشجاردن حاصل اولان بالدن
احترازدر آری دکنه ومضاق آغو وحیوان آکنه سنکر نون ایله نیش دیرلر
سرتیز اولان اشیاده دخی مستعملدر اسم تفضیلی نیشتر اولور لکن معهود آلته
غلبه ایله علم اولمشدر بنم طفل دانشورم فطانت ودم بالی آدینک
جوهشدر نسخه سنه کوره لاجل الاتزان حذف یا ایله دا اولنجغی اکرچه خاطر
نشانکرانچق بعض نسخه ده نوشد نصکره ادات خبر سز جو نوش واقع اولمش
منزل اولمز لارفع دیدکاری علت عروض عجمیه صحیح اولور که مستفعلن
لفظنده بر سبب خفیف حذف اولنمغه دیرلر فاعلن قالور علل مقوله سی

حشوه داخل اولدوغی اعتبار عجمیده شایع بونده قطع نظر بحر مز مشطور
اولمودخی ممکن ایدوکی سابقده نظایرنده بیلنمشدر [illegible]
[illegible] ، [illegible]
بیله کسر بای عجمیله کوز قپغنه دیرلر برطلوکده فتح کاف عربیله قبو فرع معناسنه
نهی یوش سر باش بای عربیله بیش ارتقدر بعض نسخه ده هاء رسمیه الصاقیه
ترکیه سز یوش باش آتو یعنی بیشدر واقع اولمش انتخابه سزادر سکته معهوده ایسه
نظمده بسیار ایدوکی معلومدر [illegible]
[illegible] ، دم ضم دال ایله قویرق دیمک اولیک
یعنی جراحت نیم یارم نصف معناسنه والضم دال مهمله ایله مطلق قیش صرم فارسیده
ترکیده الیوم ایسه دوال ترکیده معهود ناصیه دیدکلری قیشه خاص اولمشدر
کلد فتح کاف عربیله باش کاو صغر ایدوکی سبقت ایتدکیمش چونکه قیوندر
صو صغری قیو لکه اهلی و بری اولمغله کاومیش دیدیلر دیو دقایق الحقایق
تحقیق ایتمش کله یه اضافتله صو صغری باشی اولمشدر ، [illegible]
[illegible] ، [illegible] ،
همزه ممدوده ایله اکند لفظیکه طولو معناسنه در آنده مرخم کند ایله باد دن
مرکب باد کنده طشغه دیرلر کویا روزکار ایله طولدوغی وجه تسمیه اولمشدر
کز فارسیده ترکیه آرقسی کرکه یعنی قنبور کسنه به کاف عربی وزای عجمیله کوژ
پشت دیرلر کوژ اکری مخنی معناسنه اولمغله پشت ایله ترکیبده معنی ظاهردر
بنم شه اطفالم دیکین امثالم ناظمک جمله نکاتنده تحفه سنده ابتدا

فادسی

فارسی ایله ترکیه ترجمه ایدوب بعده محلی ایله معلوم تتبعنه بناء فارسی یی ترکیبنه
کتوروب فارسی آخره ترجمه ایدرلر بعض نسخه ده آرقه سی اکری کوژ پشت واقع اولمشدر
نزاکت مذکوره دن خالیدر بای موحده عجمی ایله بلما یای تحتیه مثنات ایله بلما
قباد یمکده تخفیفاً الفلر حذف اولنور دریش صیقل ایدوکی معلوم ترکیب ایله قبا صقللو
اولور کوسج معربیدر فارسیده کوسه فارسیده ترکی لف و نشر مرتبدر
مشلغه دکمز ده و مزد کرید دونم کری ، ویژه اری و ریزه اووق
یات و ژ [illegible] ، مزده موشتولق ضم میم و سکون زای عربیله
مزد عربیده ترکی کرا دیدکلری که اجاره معناسنه در نسخه لر جابجا ایله
یازلمش ظاهر بوکه ناظم عصرنده لفظ کرا ترکیده اماله ایله شایع اوله
فتح کاف غلیظه ایله کرید ونم جرب معناسنه ویژه زای عجمیله عربی عادیدن
غلط آری یعنی طاهر و پاک ریزه زای عربیله خرده واو ووقنسنه که الیوم
فا ایله اوفق دیرلر روزه فتح واو وزای عجمیله قریش بیت ایله مجموعی بر قریش اولور
ویژه اووق لفظلرنده اترانه مبنی هاء رسمیه سزادر اظاهردر ، [illegible]
[illegible] ، [illegible] ،
فرشتدید و تخفیف ایله رونق که عربیده ترکیده دیگر دخی بالتمثیل الیوم ایسه
آلت مخصوصه در سبز قلقان اوقیای فوبخی فرار فادسیده کسر کاف عربیله
کیش دیرلر ترتیب موخردر لفظی مقدم رونقه لفظنده ملحوظ اولمغه محتاج
والا هاء رسمیه سز سکته معهوده ادنکا ایله رونق نسخه سی انتخابه شایسته در
[illegible] ، [illegible]

برسنش پرستیدن اسم مصدر چیمق پروش پروریدن اسم مصدر بسله مك
پارسا زاهد که عربیده ترکیده مذهب و دین کذلك عربیده کما استعمله فارسیلر خر
کافر عربیله کیشدر بو قطعه ده قبح ابطال لفظ جهتیله معتبر اولمیوب تغایر
معنی حسبیله مذهب قوتی یه مبنی مندفعدر [illegible]
پیاده دریا ، ساج آیغینه پایه درهم خمسیخ شیشدر ،
سوار آتلو مرتبه عربیده ترکی فارسیسی پایه سوارك مقابلی پیاده و یا ساج
آیغنه ها رسمیه مخصوصه ایله سه پایه دیرلر سیخ کسر سین مهمله وخاء معجمه ایله
شیش که کباب ایچون معمولدر [illegible]
[illegible] ، اسم اشارتله ادات خبردن مرکب
اینست بودر اینجه سکمك و قاتمق معناسنه کوار دیدن مرخم کوار ایله مرکب
آب خوشکوار ایو سکیجی صو آید مضارع اصل معناسی کلور آنجق تمنی معناسن تضمن
ایتمکله کاله معناسن ویرلدی انکه اولکه تشنه است صو صکمشدر تنبیه اینست لفظی
نانك یاخود سینك حذفیله اوقنورسه مطوی و الا سالم اولور اجزای سائره یه
تطبیقیله حذف اعتباری اولیدر کله لفظنده اشباع کاف ایله حذف ها رسمیه
نظائرندن معلوم صوصمشدر لفظنده اشباع میم ایله حاصل اولان یانك
کتابتده ثبوتی تقدیر غلط ایسه ده مذاق ناظمه کوره ضرورته مبنی جوازه فایجوندر
مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن ، علم وکمال و معرفت عادت او زکه عیش
لفظ عیش عربی و ترکیده کسر عین ایله شایعدر [illegible]
[illegible] معلوم خبر ایله قصر [illegible]

محذوف

محذوف اولوب بعض کره تشعیث ایله فعلات اولور کرکدر کر ترجمه مخبون و مقصور
محذوف و مشعث اوله بو ترغه دوزه دی جوزه بلیجه نسنه یه چیز ،
[illegible] ، دوزه ضم دال مهمله و زاء
عجمیه ایله بر یوزنده بتن بو ترقه دیدکلری دکل اوزنده جیم عجمی و زای عربیه ایله جوزه
بلبیج و هر قوش یورسنه ده اطلاق اولنور چیز جیم عجمیله نسنه شی معناسنه
نانزه نون وزای عجمیله فارسیده ترکی لواله بعضلر حمام لواله سنه تخصیص ایتمشلر
چیز فتح جیم عجمیله و بسار معناسنه پشیز فتح با عجمیله فارسیده ترکی پول اقلس
معناسنه [illegible] ، [illegible]
[illegible] ، اصل ترکی کمره و ضمره فارسیده ترکیسی کسر جیم عجمیله
چرك دیکو فارسیسی فتح سین مهمله و کاف غلیظه ایله سرکین معربی سرقین
و سرجین لکن اشهر طوارترسنه مخصوصدر بو محلده ناظمك چرکدن مرادی
فارسی ایدوکی دخی لفظندن متعین اولور چپن فتح جیم عجمی کبز فتح وضم کاف
عجمی ایله بول و غایط ایکیسنده اطلاق اولنور اوج ادات عطف علی التوالی
نقدر قبیح ایسه ده ناظمه کوره ضرورتله مغتفردر [illegible]
[illegible]
غنده ضم غین معجمه ایله اورمجك بوجکی منج ضم میم ایله صاری آری بلکه
هر آری دیرلر ضم سین مهمله ایله ستوه کسر ایله ستیه و ستیز کسر همزه و ها
رسمیله استیزه جمله سی عناد معناسنه ترکی اونکولکدر ، [illegible]
چنبره آهنینه دکل ، پای باف اولدیسه چولحه دخی کرباس اولر بز ،

بومحلده کاه ظرف مکاندر لفظ کار ایله کاریری دکان اولورکا اوده عربیدن
فارسیده منا همزه ایله آهنج کشیدن معناسنه ها مخصصه ایله جادوهلر چنبرنه علم
اولمشدر چنبار ده دیرلر معروف اللندر یای یا فجوجه به دیرلر وجه ترکیب وتسمیه
صنعتدن نمایاندر کرباس کرکاف عربیله بیزکه الیوم باسز بز شایع اولوب
عزنی مشدد بزدن مخففدر هم امیران کلاهه دی کلاه تتری ،
کلاهداران قولیسی سرزنده کی شکرین دخی بز ، بوبیت بعض نسخلرده
بولنمز پادشاهلر وکیلادن کلاوهه وتاجه کلاه تتری دیرلر سرزنده کی صاغلق
اولوب سر ایله مرکب باش صاغ اولمسی حاصل اولورکسکین ترکجه فارسیسی
اماله تاء مکسوره ایله تیزایدوکه سابقده بیلنمشدر بیشه نفسه بیشه
منسبی ستانه دکل ، معنیسی کفشدوز فشک بری بشمق بری بز ،
بیشه بیشه لفظنک صنعته مخصصیدر صنعت الرودر اوکده اولمغله وجه
تسمیه ظاهردر کریاه عربیله او وزنده بیشه فارسیده ترکی مشبستان اورمان
کفش فتحی کاف عربیله آیاغه کیلادن بشمق سندالدخی دیرلر دردفش کرد الوراء مهمله ایله
بیزکه بابوج وسائرلسنه دکرلرالف ونشرمرتبدر فرغیه زاغ دخی اغ وباغ
ابلق محق ، بندباغ زاغ صاغ وباغ ایله بستان باغ بز ، زاغ قرغه
دام آغ بناغ یا عجمی ایله وعربیله دخی ایلک اوجی بعضلر کناغ کبی ابریشیم تلی دردیمشلر
بندباغ راء مهمله واغ طاغ بعضلر طاغ انکنه دیمشلر فارسیده ترکیلر باغ ایله
بستان فارسیده باء عجمیله باکلیز دیرلر بوستان فی الاصل بوی ایله ظرف مکان
اولان ستان لفظندن مخفف بوستان بوی یری دیمکدر واو دخی حذف اولنور

بستان دیرلرکه بعضلر عادت تعریب دیمشلر علی کل حال الیوم وضعه
مخالف قوسی اولمیان سبزه زاردر بربروش بوی بربرسا کتی منده
روشی برودتی باید ، بستان بز ، روش اسم مصدر آخرنده با وحدت ایچون
ترجمه سی بربروش اولور دوکر بو دیکر آسکا بایدکراک دربستانیز قیاس ایدن
بایدلفظنده سکته معهوده وار مکرکه تشعیثک حشوانه دخولی اعتبار اولنه که
مقدم تشعیث تعبیرنی کوکی مبیندر فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلات
کو هیچ سعادت نه ذبن دخی کوله هیچ بز ، ها هوز لاهیز الاصل فی
خام طاسنه دیرلر مید هدا وغاونک قماشی وصلی خام طاکبی اللنوب
مبتذل اولدی وغیرولها مهمله ایله حیز دخی دیرناظرک مراد سعادت وصول
الی الله ایدوکه ظاهردر قطعه بیت سیه دیر وقت سبوق ذب
خرب معلوم مفاعیلن مفعول فعلوب قبض ایله مفاعیلن فعلود صدر اخرب
جزء ثانی مقبوض جزء ثالث سالم عروض اولی ازل اولوب ذلل دیو مفاعیلن دل
میم حذف اولنوب سبب خفیفلک دخی بری حذف وسبب خفیف ثانینک ساکنی
حذف متحرکی اسکان اولنمغه دیرلرکه مفاعیلن فاع فعلود بحرلک بعض عروض
ایله جمله ضربی ازل اولمق اوزره دور زاب ماه وقمر وزه تکیه تاب
هم دیده وزه جبه نبی بر تقدمه ، تک عربیدن ترکی مطلق حمله
ودبکه عربیده فعود دیرلر تاک اوزم تکلی وتکاکی که الیوم تفک دیرلر بیدا اوزم
جبوغی لکن تاک آیله مترادفان اولمق اوزره استعمال اولنه بو رجالک برتقده
بیه دخی بر آغ داسلی باد ، کوله بیچ وبیکه بکم ماندرکان

برك بيرق وزاد معناسنده كلور بار باء عربيله آغج حاصلنه ديرلر عظيم
معناسنده كلور بارخدا كه بيخ باء عربى وخاء معجمه ايله آغج وهرنسنه نك
كوكنه ديرلر كاف ايكى كاف عربيله بكسمت لكن اليوم هيئت مخصوصه ايله
معروف اولان حلقه لره ديرلر [illegible] اشبو نسخه يه كوره سائر اجزاى بحره توافق
حاصلى لفظنك الفنى قصر صادنى اسكان ايله در بيرق خچ برك آغج يمشى
نسخه سى بوندن اسلمدر بعض نسخه ده كوك نج وليك بكسمتدر هم كاف بعضلرنده
يا ايله بيست اولدى بعضلرنده بكسمت خچى واقع اولمش جمله سيله تصحيح وزن ممكندر
[illegible] ، [illegible]
حفه فتح ايله كسمك وبوغمق معنا كردنا لفظيله بوغمق ايلمك ديمك حاصلى
بوغمقدن لرس فتح وضم الماليه فى الاصل فارسيسى لفظندن مترجم وتحكم در
ديكر تركيسى طپنجه عربيسى لطمه درسله تعبير كه سيلى تعبيرندن احرى ايدوكى
محل شبهه دكل اشباع ايله استقامت وزن خصوصنده فرقلرى يوقدر چابك
چالاك جيم عجميله جلد فتح جيم عربيله فارسيلر آنجى چابك وچالاك تركيده
شايعدر بنم طفل نزاكت پرورم سعد اخترم نه انكه هر اشبانك فى الاصل
تركيسى اولمبه آنجى مجملكنه وصول غايت عسير اولمغله ناظم واصل اولدوغى
قدرجه ياخود خلقك بيلديكى قدر ترجمه لرده اصلى ايراد ايدوب اضطرار درس
ايتديكه شيوعه نظرله فارسيدن ياخود عربيدن منقول الفاظ ايله ترجمه ايدلر
[illegible]
زه فتح زاى عجميله در بك يعنى عمق شكر فكرشه ناى معجمه وفتح كاف عربيله

اولو

اولو عظيم معنا كاف شكاف عربيلر ايكيسيده فارسى مطلق يارغه ديرلر الحق
دقايق الحقايق بو فرقى ايدوب ياريلوه نسنه هرنه ايسه منفصل اولورسه
شكاف برنده قالورسه كاف ديرلر ديمش بو اعتباردن متبادر بوكه ايكى لفظ
دخى خلقيده استعمال اولنمبوب علمايه خاص اولملر لكن استعمال اولنه بور
بيت او دختر لذيذم عفت فضاى سينه سيدر . شكاف خفه سى برجفه خانم آينه سيدر
كه قالديكه كاف اول ذكر اولنان نسخه يه كوره جزء ثالث مقبوض اولميوب
مكفوف اولمق لازم كلور اكرچه باس يوقدر آنجق سائر اجزاء ثالثه كه مقبوض
اولمسى اولى در شكاف كاف دينلور على كل حال آره لرنده واو عاطفه مقدر اولملودر كه
سائر عروضلره موافق اوله ملفوظ اولورسه مجحوب اولوركه جب ديو مفاعلن
آخرنده ايكى سبب خفيفى حذفه ديرلر مفاعيلن قلوب برينه فعل وضع اولنور ده ترجمه ده
مجحوب دخى متزايد اولور فتح كاف غليظه ايله چوقوردى كوفارسيسى ضم ميم
وغين معجمه ايله مغاك نسخه لر مختلفه ضروب سائره دن خارج الادى يارغه
كوچوقوره در هم مغاك نسخه سى كلدكده جزء ثالث بالضروره مكفوف اولور
مفاعيلن قلوب ترجمه ده بودخى متزايد اولور [illegible]
[illegible] ، بار باء عربيله يوك حمل معناسنه
ده واكه يوايسه اسماء عدددن اوچ بار كره ديمكدر اوچ كره اوچ كز تعبيرده
مساويدر بو نسخه يه كوره اوچ لفظنك همزه سى اراده حذف ايله متزايد بوك بارده
ده بواهم اوچ كز سه بار نسخه سى جمله دن اسلمدر بعض نسخه ده بوك
بارده خچ بولد دخى اوچ كزسه بار واقع اولمش بار ديو كرده ره كه بوله ده ديرلر ده آيول

سبقت ایتمکیین لنوعا استدراکدر سالمدر مع هذا تأسیس تأکیددر اولی
ایدوکی علاوه اوله بیلور لکن جزء ثانی سالم اولور بعض نسخه ده یوک بار
دخی اولور هم دی کرانه بار بولندیغی دخی اولور لفظلری نقل متزن اولدیغی ظاهر
بار عظیم کبی اولور معناسنه کلدیکی هنوز سبقت ایتدیکی بر معناسیده کراند کرسه بار
لفظنده معلوم ایدی افسر فتح همزه ایله عربیدلر که تاج کبی سلاطین باشلرینه
کیرلر کرسنه ضم کاف غلیظه ایله آج جایع معناسنه تنبیه کرسنه لفظنک راسی
متحرک اولوب سه کاف اشباعیله متزن اولوب کرسنه ایله آج بیننده نقل
اولورسه آج لفظنک جیمی تقطیعده متحرک اعتبار اولنور نقل اولنمزسه آج
لفظنده ایکی ساکنک بریکه متبه در عدم احتیاج ایله حذف اولنوب جزء ثالث
علی کل حال مقبوض یا سالم اولور کرسنه لفظنک راسی ساکن اولدوغنه
کوره بینه نقل اولنور یا خود اولنماز اولنمامق اسهلدر بو صورتده جزء ثانی
مقبوض اولور زیرا اشباع ایله سالم اولمق تکلفدر بخلافه کل جزء ثالث مقبوض
یا سالمدر بو صورتلر اولدیغی لفظی زاج لفظنده اول اولدوغنه کوره در صکره
واقع اولان نسخه لره کوره کرسنه ایله زاج بینلرنده نقل ضروری ایله جزء ثالث
سالم اولور زاج زای عربیله زاج قبرلسی دیدکلری قره بویه در
[illegible]
اولکه اولدیغی لفظلری بیننده وطونغرک لفظلری آرهسنده نقل ضروری
جزء ثانی وثالث مقبوض یا سالم اوله جغی ظاهر عروض ابتر اولورده فع قلور
بتر دیمه مفاعیلن لفظنده ایکی سبب خفیف ایله اولنده میم ساقط اولمغ

دیرلر

دیرلر مصرع ثانی سائر مصاریعه تفنن اولنمسوب خرم وقبض ایله مفاعیلن فاعلن
یا بیلورسه فاعلن فاعلن مفاعیلن فاع قلور اکر سائر اجزایه تطبیق اولنورسه
انکه لفظنده کاف اشباع اولنوب شد لفظنده سکنهٔ دال متحرک اعتبار
اولنور ده ماعدایه مساوی اولور مفعول مفاعلن مفاعیلن فاع ،
[illegible] ، دولت تقرب بارگاه عز شانه ایله
دولتلو اولمرد خداده که کندوسن اخلاقده مذموم ومعیب اولان رذائلدن
تخلیه وفضائل حسن خلق ایله تحلیه ایده دیو ناظم تحفه طالبلری ترغیب ایدر
مصرع مزبورده اجل الکز ورده عیب لفظنک یاسی تحریک وایده لفظنک
ها دیمسیله اوزن لفظنک همزه سن حذف امکانه متزن اولور که جزء ثانی
مقبوض ثالث سالم یا مقبوض اولور بعض نسخه لرده ایده لفظی اوزن لفظندن صکره
واقع اولمش اکه کوره اوزن لفظنده زای اسکان و همزه ایله یا حذف اولنور
مکر که او لفظی دولتلو لفظیله نقل وعیبدن لفظنده عینی همزه کبی نقل اولنوب
اوزن ایده لفظی حالی او وزره سالم اولور تکلف اولکی اضطرابدن اسهلدر
[illegible] بحر طویل فی الاصل دوبار فعولن مفاعیلن
فعولن مفاعیلن در صدر وحشولرنه بعض کره قبض وکف لاحق اولورده فعول
مفاعلن اولور اکثر استعمالده عروضله ضرب مقبوض اوله کلمشدر لکن ناظم
سالم کتورر دیلر [illegible]
[illegible] ، کسر فا ایله فریب فریبدن وفا الرلنه فریفدن لفظلرندن
اسم مصدردر لازملی الدانش متعدیسی آلدانمق فریبدن دخی لازم ومتعدی استعمال

اولنور بو محلده احراز قافیه یه مبنی لازم اولمسی متعیندر چاپلوس جیم و باء عجمیلرله اسم مصدر یالدانمق یعنی یالنقلنمق عربیجه تبصبص دیرلر [illegible]

بنم طفل دانشورم عشوه برورم اتمک لفظی ترکی اولوب چاپلوسه مقارنتله مجموع ترکی ایدوکی قواعد سابقه دن معلوم اولدی اولسه ترکی یی ترکی ایله ترجمه لازم کلور مکر کر اتمک لفظی مقحم مراد آنجق چاپلوس لفظیدر دیه لم لکن دور دور در ندر چاپلوس معنیسی یعنی یالدانمق دینلسه خوش اولور [illegible]

[illegible] ، [illegible] ،

کشیدن چکمک کشادن آچمق ایکیسیده مصدرلر بمنکیدن میمک ضمی و فتحیله و نون ایله غضب کاوب صومرتوب خلط کلام اتمکه دیرلر کر ترکی اصلیسی طوطانمق امش [illegible] ، بیاغش

[illegible] ، ضم غین معجمه ایله غنودن امزغنمق که الیوم همزه سز مزغنمق و قوش اویخوسی دیرلر که دیکر فارسیسی خواب نازو نیم خواب در بخسیدن ضم خاء معجمه ایله اویوغه دیرلر باء عربیله بالش یصدق باء الصاقیه ایله یصدغه نهادن مصدر قومق سر باش لفظا تمام مصرع مبنی خود کبی مفهم معنی مجموع لازمی یصدغه یصدنمق اولور ولا ترجمه اصلیسی یصدغه باش قومق ایدوکی ظاهردر [illegible]

[illegible] ، بسندیدن مصدر بکنمک کزیدن ضم کاف فارسیله ایله او کزله مک و اورنده ماک سرسیدن ایرلمق یعنی اوازه اتماک بشهیدن اونتمق مصدرلردر جشیدن [illegible]

مزیدن [illegible] ، جشیدن فتح جیم عجمیله داتمق خوردن یمک ایچمک معناسنده کلدوکی سبقت اتمشدر مزیدن فتح میم ایله اتمک زای یرینه کاف عربیله مکیدن دخی بو بابده در بغزیدن ضم غین معجمه یه مشاکلتله ضم با ایله اکو نمک که دیکر ترکیسی صمردنمق و زا ایله جغروب کلب کبی قمقدر الیوم ایسه اکو نمک بر شیدن نفرت ایدوب تسنمکه دیرلر جمله سی مصدرلردر

[illegible] ، [illegible]

ضم سین مهمله ایله سفتن دلک دلمک کسر دال مهمله ایله درنکیدن کلمک فنجا کسر فا ایله فنجا کردن کج کزمک عربیده تمطی معناسنه فنجا کردن فارسیده مصدر بی اتحاد ایتدوکی قبیلدندر غلطیدن فتح غین معجمه ایله یوالنمق که وصف معناسنه غلطان بکمشدر [illegible]

[illegible] ، فتح جیم عجمیله چریدن اوتلمق همزه ممدوده ایله آغشتن اصله مق و اصلنمق لازم و متعدیسی اولور باران یغمور تر یاش شدن لفظیله مجموعی یغموردن یاش اولمقدر کر معنی مستعملی اصلنمقدر باز جانست این کفتار اکر میکنی باور ،

[illegible] ، به کر با ایله ابو بک در این کفتار بو سوز اکر میکنی کر ایدرسک تصدیق شرط ایله انشائیه یه تحولی نظائرنده بیلنمشدر باور با موحده ایله انانمق و اعتماد اتمک تنبیه اشبو نسخه یه کوره جانست لفظنده سین ایله تادن آیکیسنک بری لفظ و تقطیعده حذف اولنمغله متزن اوله جقلکن بو کونه حذفلو مدته لره

مخصوص ما عداده غیر مرضیدر کاداسی دخی تکلفله بالمشافهه استماعه
محتاجدر بعض نسخه ده تقدیم ادات خبرله بهست زجان این کفتار
واقع اولمش اسهل و اولیدر کرجان لفظنك الفنی حذفیله مراد حاصل
اولور بو ترجمه لرده دخی حسن مقابله بولنور [illegible]
[illegible] ، کشتی ایله اشتی بیننده
لطف مجانست احرازینه مبنی تکلف ارتکاب اولنمش تحلیل اولنسه کشتینك
اوصلولغندن ایله اشتی اوصلویه طمنق اولور طاء مهمله ایله طمنق ترکیده
صوبرمق و مشوش اتمکدر [illegible] سالم
بحر متقارب مثمن سالم هشت بار فعولن در [illegible]
[illegible] بیقوش ، کیز کسر کاف و سکون زای عربیله لجام
آغجی غوش ضم غین معجمه ایله قیل آغجی که نیزه و تیر دوزرلر خوك فتح خاء
معجمه ایله آغج دلن و آغج قفس دیدکلری قوش بوم عربیله فارسی بیننده مشترکدر
ترکچه بیقوش دیدکلری معروف و مبارك قوشدر [illegible]
[illegible] ، فتح باء عجمیله بریر دون دکل اوکی
کون که اوته کون دیرلر دوننکی کونه کسر دال المهمله ایله دی دیرلر لف و نشر مرتب
دولا کیجه یه دوش دولا اصراغی یعنی دون دکل اوته کیجه یه پرندوش دیرلر
بعض نسخه ده دولتو اصراغی کیجه دوش و پرندوش واقع اولمش اسهل و احری در
[illegible] ، [illegible]
جامه قفتان خواب اوخوم مرکبا و نخو نفتانی دیمك اولور که مصطلحی دوشکلدر

عربان عربیات فارسی ترکجه سی بالنجی و چیادوق لکن الیوم مشهور اولان یالنجی
آیق چیلاغندر دراغوشدن قوجمق آغوش قوجی ظرفیت و فعل امر اولور
کن لفظیله آغوشده ایله یعنی قوچ دیمك اولور سما [illegible]
[illegible] ، خام خاء معجمه ایله سمان مخاط معناسنه
بینی کسر باء عربیله برون حیره کسر حاء مهمله ایله عربیده ترکی قفا هاء هوزاد
هره دخی دینور غرابت بونده که نعمة الله حاء مهمله ده ابتدا تصحیح ایدوب
هاء هوزله کلنجه حاء مهمله ایله حیره غلطدر دیو قدح اتمشدر مراجعت اولنه
بناکوش باء عربیله قولاق دبنه دیرلر [illegible]
[illegible] ، چیز و کسر جیم فارسی و زای عربی یا خود
فارسیله کرکی که فارسیده یکری خاربشتدر کبنی فتح و کسر کاف عربی و باء
مشدده فارسیله مایمون دیدکلری جانور آهو کیك خرکوش طوشندر نفس
الامر قولقلری اشك قولاغنه بکزر دیکی ظاهردر [illegible]
[illegible] ، [illegible] ، الفاظ فارسیه
اخرلرینه یاء ساکنه بعض کره لیاقت و استعداد و تهیؤ ایچون کلور منهی اولا
طعامه خوردنی سویلمك منهی سوزه کفتنی دیدکلری که یعنی یه جك نسنه که
یمك دخی تعبیر اولنور سیر کسر سین مهمله اماله ایله طوق روزه اوچ موزه
ضم میم ایله ادك و جزمه پاپوش مرکبا آیاغ کیسجك ظاهر بو که پابوج اندان
محرف اوله ، [illegible] ، [illegible]
[illegible] ، فرسای فرسود لفظندن ماخوذ شیطان معناسنه

اولان دیو ایله ترکیب اولندقده آوجی دیو تمش معناسنه در بیلور مبلادسی بامال
جن وشیطان اولمغله دیو فرساتی دیدیلر اوجی ترکیبده تنجاله معنا شایع
اولدوغی معنی آخر درخرد وعقل واوك وبیهوش تفصیلی سبقت ایتمشدر
[illegible] آسیب [illegible] ، [illegible]
آسیب همزهٔ ممدوده ایله طوقنمق وبری برینه باش کلمك که آفتدن کنایه در دخی اولور
آشوب همزهٔ ممدوده ایله منازعه ومحاربه وفتنه وغوغا که ترکی اصلی اورکی ایمش
رزم فتح راء مهمله ایله اوروش واورشمق تضارب معناسنه زیاده اولدقده فتح خاء
معجمه ایله خلاکوش دیرلرمش ، [illegible]
[illegible] ، فرشته فارسیدن ترکی دیکر فارسیسی ضم
سین مهمله ایله سروش که مطلق ملکدر فرهنگ فتح فا ایله آغرلق که ادب معناسی
لازمیدر دلی صفات مشبهه عربیه دن قریب معناسنه در باری تعالی یه قریب اولنلره
اطلاق اولنور چونکه انلر باری سنه بعض کنه ولریا دیوانه صورت کوسترر
انده مشاکلتله حقیقتده مجنون اولنه ترکچه دلی دیمك بشلندی که فارسیسی
دیوانه ومقرسی مدهوشدر [illegible] ،
[illegible] . رها کن رها کردن مصدردندر
امردر صالیور دیمکدر تن زدن لفظلری اسم اولمز معنی لازمیدر یعنی سکوت ایله
دیکر فارسیسی خاموش شدن یعنی خموش اولمقدر حاصلی اسم اولمشدر
[illegible] ، [illegible]
لغتنها الفظرها جمع ایله دیمکدر ترجمه سیدر که خودرنی لغتلنده بیان اولمشدر

نیوشیده

نیوشیدن کسر نون ایله دکلمك معناسنه مصدر فارسیسی تخفیفه مبنی نون
اسکان ویا مضموم قلنور اشتمك معنی لازمیدر [illegible]
[illegible] . [illegible] .
خدمات استاد وسیله حصول مراد اولمغین اوبابده بذل مجهود ایدوب
نائل مقصود اولر دیو ناظم پند ایدر [illegible]
[illegible] بحر مقتضب فی الاصل دوبار مفعولات مستفعلن مفعولات
مستفعلن در مطوی اولدقده فاعلات مفتعلن فاعلات مفتعلن
قلمشدر [illegible] ،
[illegible] . پریدن مشدد
ومخفف اوچمق یعنی طیران اتمك بهشت اوچمق یعنی جنت دوزخ طمو
یعنی جهنم کشت فتح کاف غلیظه ایله فعل ماضیدر اولدی کشت کسر کاف عربیله
اکدی زراعت ایلدی ، [illegible] ،
[illegible] ، انکلیون فتح همزه وکسر
وفتح کاف غلیظه ایله انجیل که عیسی علیه السلامه نازل اولمشدر پرستیدن
لفظندن مرخم پرست وباء عربیله بت بوطه طبوجی دیمکدر تلبیسه هکبه دکه
براسمیده سابقده خرچین ایدی عزنی حقبه دن محرف اولمق کرکدر کنشت
ضم کاف عربی وکسر نون ایله فارسی معربی کنیسه دن ترکچه کلیسه در یهود
ونصارانك عبادتخانه لریدر سمج [illegible]
[illegible]
سمج فتح وضم سین مهمله

وجیم عربی وفارسیله لغم وبوطرم دیدکلریدر ناظم مطلق برآلتی تعبیر
ایندی نجخ فتح باء مثناة تحتیه ایله عربیده ترکی زلو یعنی ظبر نمو وسوز چرك
وزنخ فتح واو ورای مهمله ایله واو یرینه فا ایله اووزنده فرنج ایکیسیده جبل
وجر کیندر لف ونشر اعتباری یوق بعض نسخه ده اولدی نجخ و فرنج واقع اولمش
واوسز دنج اومعنایه اولدوغنه مبنیدر ضم خاء معجمه ایله خشولت دخی
جرکنه دیرلر حرامزاده لك اكثرلا زمیدر زشت سابقده ذکر اولنمشیکن
تکراری احراز قافیه یه مبنی ولموکرکدر [illegible] یازدیه
[illegible] نبشت ، مفردات معناسی باشنه
کلمات دیلودر لکن محصلی کلیسه درباشنه وبحا ولضم نون ایله نخست
عربیده ترکی سی اول نبشت نوشت کبی فعل ماضی یازدی هرنه لفظی شرطیه
اولمغین یازدیسه دینلدی [illegible]
[illegible] نهاد وسرشت ، نهاد کسر نون ایله عربیده
ترکی طبع سرشت کسر سین مهمله ایله عربیده ترکی طبیعت لف ونشر مرتبدر
طبع جبلیدر که خلقت انساندن آنك اوزرینه در طبیعت ایسه اخلاط اربعه دن
مرکب مزاج انساندر دیمشلر [illegible]
[illegible] ، جاه اول
جیم عربیله فارسی وعربی بنده مشترك عربیده ترکیسی منصب جاه ثانی جیم
عجمیله قویو [illegible] اوامثالنده قصر الف قاعده کلیه ایدوکنه ناظمك
اشارتی قصد بابه استبراك دفع اولنه بیلورکه کاف عربیله صمان کاهو

کاف

کاف عربیله سار ولدبدکلوری اوتلدر [illegible]
[illegible] ، مادر وزنده معلوم اضافه قری آناسی
اولورکه معنی مصطلحی قین آنادر بعض نسخه لرده زن مادر واقع اولمش
مادری لفظی آخرنده یاء رابطه ترکیبا اولمغین ترکی بو ترکی ایله ترجمه لازم کلدوکی
خفی دکلدر قین آنا زن مادر وبیل شوی آر نسخه سی زن پدر مناسبتیله
اولی ایدوکی ظاهردر شوی شین معجمه ایله ار زوج المرأه معناسنه ضم باو یاء
تحتیه ایله بوینکه دائی عورتدر زن پدر پدرزندن مغبر قین آنه دیرلر
تقدیم وتأخیر قاعده سی دفعات ایله بیلنمشدر [illegible]
[illegible] ، ضم نون ایله نول
قوش بورنی فرزند اوغلدر اما دکو [illegible] مولضم میم ایله عورتلرك نهانی
عاشقی واوینا شیدر [illegible] ، [illegible]
[illegible] ، طیره کسر طاء مهمله ایله عربیده فارسی
تا ایله تیره ده تلازم طریقیله اومعنایه اوله بیلور غضب معناسنه خشم ایله
ادات نسبت اولان کسر کاف غلیظه ایله کین لفظندن مرکب خشمکین فارسی
انجق شیوعنه بناء ناظم ترکه دیدیلر کاف عربیله خشمکین غلطدر
فتح تاء قرشتله تبره طبل عربیده مخروطو لبنیره فتح نون ایله اوغل
اوغلیکه عربیده حفید ترکیده تورون دیرلر ضم باء عجمیله پل قنطره
معناسنه پولدن مخفف کوپریدر [illegible]
[illegible] ، ضم دال مهمله ایله دول بادکرده کبی

قصرغه دیدکاری زورکار باد ایله بآندن مرکب بادبان یلکن دیرلر وجه تسمیه‌لر ظاهردر بستان کسر باء عجمیله امجان یعنی ممه جلقوین آرقه‌سی اوزرینه یاتمغه ستان دیرلر یله بش دوشاب بخز خواب دوش ، کبك [illegible] ، ات یله سن ضم باء عجمیله بش دیرلر مش اشباع یادن غلط الفایله یاله بعضلر یا ایله بالی بازمشلر مکرکه ترکی اصلی اولوب یاء علامتله فارسیده آلدن مترك اوله زیرا بال بش کبیدر دوشاب فارسیده ترکجه بکماز وبکمزدر واو رسمیله خواب اویخویه دینلدوکی کبی علی طریق المجاز دوشه یعنی رؤیایه دخی دیرلر فتح کاف عربی وسکون باء موحده ایله کبك ککلك دیدکلری قوش اوزنده یاء مثنات تحتیه ایله کیك بیره برغوث معناسنه سپش ضم سین مهمله وباء عجمیله بته دیرلر [illegible] ، [illegible] ، فتح جیم عجمی وسکون کاف عربیله جکر طله تحفره کفلوا تمك آره تشدیدیله تخته وآغج کسدکلری یجقو فتح کاف عربیله کلاش وکره کف وپاس هرزه اولورسه اولسون [illegible] ، [illegible] ضم باء عجمی وزای عربیله بوز وضم باء عجمی وفتحیله دخی ودال مهمله ساکن وضم فا ایله بدفوز آغز که دیکر فارسیسی سابقده دهان ایدی بعض اهل لغت بوزدودق بدفوز آغزك طشره یاننه دیرلر دیمش زم فتح زای عجمیله ورده عورت کمامی نجی دیرلر فتح زای عربیله کبکه آغز ایچنده اولان اورده دیرلر که تناسبات معهوده یه کوره بوندن مراد بو اولوب هاسز اوددزم نسخه‌سی اولیدر

حرکات ثلثه نون وفتح زای عجمیله نژند کسر دال مهمله وفتح زای عجمیله دژم غصه وقیغویه دیرلر طورمق [illegible] ، [illegible] کسر همزه ایله استادن یا ایله ایستادن که مصدر فارسیدر طورمق توقف وثبات معناسنه خاف کاف عربیله کاستن اکسلمك خاء معجمه ایله خاستن اوری طورمق یعنی اوتوردوکی قیامه ایتمك مصدر فارسیلردر [illegible] ، [illegible] ، پرستو باء عجمیله قرلنغج دیدکلری قوش که الیوم نون ایله قرلنغج دیرلر عربیسی عصفور الجنه در سیماب ذیوه که معربی زیبقدر فتح جیم وزای عربیله جرز جکوك دیدکلری قوش که عربیده ابو الملیح دیرلر کویکه وطوبه دخی دیرلر دیمش ضم سین مهمله ایله سرخاب اکت که الیوم انقت دیرلر عربیده نحام معناسنه [illegible] ، [illegible] ، دیده بان کوزجی یعنی راصد کواه طنوق الیوم شاهد دیرلر جای بناه ترکیب اضافی صغنه‌جق یر [illegible] تارباش دپه‌سی وهر نسنه‌نك دپه‌سی کاف تصغیر ایچوندر بعضلر دپه‌جك معناسیدر شو تا فارسیده انتهای غایت ایچوندر که ترکجه‌سی دك لفظیدر شوره‌یه دك بوره‌یه دك دیرلر نیز کسر نون ایله وزای عربیله دخی فارسیده دیکری دیکر ایدی کرینز کسر کاف غلیظه ایله کریختن لفظندن اسم مصدر قجش وقچمه معناسنه جای ایله مرکب قجه‌جق یر ایله تعبیر اولنور تاش دربوزده جوق [illegible]

عیدتلری بوزلرنده مجوید ایله خال کبی بیادلر ترکجه جفت فارسیده تاتی دیرلر
حرت ایله سواد بینده دانه دانه خلقیسی نخی اولورمش دامغولک دال مهمله وغین
معجمه ایله انسان وحیوانده اولور اوددیکلری شیشدر زانو زای عربیله دیزدکیم
معناسنه ضم باوزای عجمیله بیولطوبقدر [illegible]
[illegible] ، جشن فتح جیم فارسی وسکون شین معجمه ایله
بیرام عید معناسنه بیرام واحیا کیجه لرنده بیادلر معروف اتمکدر ترکیده بشی فارسیده
لالنك محرف ترکیبی لالنکه ولالنکته دد سکی کرسین مهمله وکاف غلیظه ایله
سنجق وشراب دیرلر بعضلر مثلث دیمش حتی مثلث معنا مرکب سه بکی ددن محرف
تفسیح اولنمش انجق بوکا کوره کاف عربیله کرك ایدی تأمل اولنه بنك باء عربیله
اسرار ومصلق دیدکلری مکیف اوت که بنکالك دینور استعمال ایدنلره بنکی
دخی دیرلر سکی لفظنده سین دنصکره یا یازلمسی مشابعه دن غلط ایدوکی
ظاهردر [illegible] ، [illegible]
سه بهم فتح سین ایله قورقو توصیفده مبالغه افاده ایدن نالك ایله ترکیب اضافیدر
قورقولو اش اولوب لا اکه کوره دیدکلری آلت که انکله باجی وسائرنسنه طاشیرلر
[illegible]
[illegible] ، فتح باء عربیله برنج صوبنده دیرلر کوزن ضم کاف غلیظه
ایله وزای عربیله صغن وکبك فتح کاف ایله ده لغتدر انجق بوراده اتران
[illegible] ، [illegible]
[illegible] ، اوردن فتح واو ایله انوندن

دیخش دوکات بکوبیخش بخمق فارسی مصدرلردر [illegible]
[illegible] ، ماخجی خا موقوفه وجیم عجمیله سمرانی
وبالان اوردقلری آت وباركیر استلم همزه وتانك ضمه لریله عربیدن
ترکی عربده شب وسم ضم سین مهمله لرله طرنق تکنکانسی طینقدن
بعضلر فرق ایدوب سب حایالرطرنغنه دیرلردیمش [illegible]
[illegible] ، کزلو دربوشیده بوسیده [illegible] ، همزه ممدوده ایله آسا
اسنمك که دیکر فارسیسی خمیازه ایکنجی ضم سین مهمله ایله سرفه اوکسرك
بوشیده باء عجمی وشین معجمه ایله کزلو واورتولو ووزنده سین مهمله ایله
بوسیده چوریکدر [illegible] ، [illegible]
صنق بتون درست ، بخست ضم باء عربی ایله اوبجوده خوردلامق
کسرشین معجمه ایله شکسته صنوق وفرق ضم دال مهمله ایله درست بتون
وتمام [illegible] ، [illegible] ،
مهره ضم میم ایله بونجق یعنی اکسه کموکی عظم الرقبه معناسنه والازنه دیوادمهره سی دکه
بخارلرآلتندندر سوخته سابقده یانمش ایدیکو محلده قاوه دیرلر آتش زنه
چقمقدر [illegible] ، [illegible]
[illegible] ، کاسنی بوستانیسنه اجی ماروللرینه کنبك چیچکی دیرلر فصنی
دخی دیرلرمش کنبك کونه قرشو ونرکبودرنك شکوفه درکه هند باد دخی
دیرلرمش سبند کسرسین مهمله وفتح باء عجمیله بوزرلك دیدکلری تخم ونیزه
فتح واو ایله کونالك شند فتح شین معجمه ایله قوش بورننه دیرلر

غلبه انبوه و قسمی انکزه ، اودر [illegible] ، انبوه فتح همزه ایله
عربیده ترک غلبه انکزه فتح همزه وضم کاف غلیظه وفتح زای عجمیله قصنی
دیدکلری نسنه نخجیر آو وصید معناسنده فتح دال مهمله ایله عربیده سبع کبی هر
برتجی جار یا حیوانده عامدر طرمانه دخی نشنه با انوا آنی نشست ، نیست
یوقدر [illegible] ودر دوا [illegible] نیست ، فتح خاء معجمه ایله خست خستاییدن لفظندن
فعل ماضی مادیدی اووزنده شست بالنو آغری واولطه سی نی نافیه ایله است لفظندن
مولف نیست یوق همزهٔ ممدوده ایله آری حرف ایجاب فارسی ترکجه اوعربیسی نعم
هست هاء هوزله وارد میکدر که نیست مقابلیدر سو [illegible] در
[illegible] ، [illegible] ، سوطرف اولوب باء
الصافیه ایله مجموع طرفطرف یعنی هر یاکده دیکی فتح کاف عربیله کزلو بر
وبسو انکشتری فتح همزه ایله یوزک کسر نون وکاف غلیظه ایله نکین یوزک
قاشیدر بینه [illegible] بوزنه [illegible] یاد بوز
بنه بنبغ هندو [illegible] عربیده محرف قربوز صحب معنا بوزنه باء عربی مضموم
وزای هوزله مایمن کبی معنا بوذینه ضم باء عجمی وکسر ذال معجمه ایله یا ربوز
دیدککری معروف اودن الف ونشرمرتب اولوب بوندن غیری نسخه لر تخالف اله
جنداناقابل توجیه اسیه ده غرض ظاهردر ، دست [illegible]
[illegible] ، فتح همزه وسکون باء موحده ایله ابرنجن
همزه منه [illegible] ایله برنجن مطلق بلهزک دینوب دست ابرنجن بای ابرنجن
کبی قید ایله مخصص اولور ناظم بله زک اطلاقی اکثره مبنیدر کوشود

کوپه که

کوپه که قولاغه طقلرکرتنا ایله بتمه وجل دیدکلری قوش صغرجق قوشنه سین
مهمله ایله سار دیرلر [illegible] ، [illegible]
[illegible] ، شناویدن صوده یوزمك صوصز مغو وترشح ایتمک
نزاویدن دیرلر فارسی مصدرلردر [illegible] ،
[illegible] ، نالیدن اکله مك واکلدمك یعنی ناله ایلمك
زنوبیدن ضم وکسر زای عربیله سکلدمك که ابت کجا اولمغو وابت اولومنه [illegible]
سك چونکه ابت در فتح سین اقتضا ایدر زنودن دخی بویله درکه هم زنودن
ابت سکلدمك دردر نسخه سی کامبنی اکبیسیده فارسی مصدرلردر
[illegible] ، [illegible] ، کاریدن
صرتمق که تبسم نوعندندر کوآریدن هضم معناسنکدر که طعام یدکمده
ایجه سکدی دیرلر مصدرلردر وصو ایجوب قنمق معناسنده کلور اکبیسیده مستعمل
معنالر اوبله اولسه قنمق لفظندن اول واو عاطفه ملحوظدر مستمند
[illegible] ، [illegible] ، مستمند اکلو یعنی
غملو وشکایتلو لاغرلق تلخ آجی ترش اکشی ضم غین معجمه ایله غوره قورقدر
اوقلا [illegible] ، [illegible] ، ضم
وفتح خاء معجمه ایله خنور واسباب واوادانلغی که لوازم خانه در عربیده اثاث
ومتاع البیت دیرلر باردان قب قچق واردان اوقلغویه دیرلر [illegible]
[illegible] دردا ایله اکلیوب
فریاد ایدنه زار زار دیلوا معنه باء موحده ایله لابه آرقو ونحیف ولاغر کسنه به

نون ایله نژاد دیرلر خستگی دن صبر و [illegible] داغ بیدر [illegible]

[illegible] ، خستگی صبر ولق و خسته لك خسته آخرنده یاء مصدریه

کلمکله هاکافه تبدیل اولندی درد آغری اولنجه آصلمق اصلی مراد فیدر دزد

ضم دال ایله کذلک خرسز دیرلر یافتن بولمق دیمك گفتن دیمك [illegible] ، [illegible]

[illegible] ، یافتن بولمق گفتن دیمك و سویلمك ضم سین ایله

سفتن دلك دلمك فارسی مصدرلردر یافتن لفظی مستدرك اولمسی دیو سابقه

نقتضی اولان کم لفظیله تناسب اعرازی ایچون دینلمسه سوز اولور [illegible]

[illegible] ، اوبادکردستان [illegible] ، محل

نفرت وغضبده نوه دیدکلرینه فارسیده ضم شین معجمه وهاء ملفوظ ایله

شه دیرلر اف تف ده بویله درشکوه عربیده ترکی هیبت کردستان بلاد دنده

برطاغه کردکوه دیرلرمش تقدیم وتاخیر ایلیا سکان معلومدر [illegible]

برداق کاننده بلبله ، خوشه صلقم در عربجه سنبله ، دبه عربیدن

فارسیی کون برداق کی یاغ بالقورلر البوم ترکجه سیده دبه در بلبله کلندر

دیکلی شراب وطعام ظرفیدر خوشه صلقم عربجه سنبله دیرلر بعض نسخه ده

جنه دانه خوشه آدی سنبله واقع اولمش جنه عربیده ترکجه فارسیسی دانه در

بادبیزن بادزن هم یلبزه ، طلولوشیرین اولکه دسزبی مزه ،

بیزن تک خنین معناسندر آندن ماخوذ بادبیزن بادزن یلپازه یه دیرلر لستمیده

مناسبت ظاهردر طلولوشیرین ایدوکی سبقت ایتدیکو مثالی اسند اکلوری

سام وجود اونده یدفعی ایچون همان اولا [illegible] اولنانده مصرع فارسی انجنده تعلیم

ترکیب

ترکیبی ایچون ثانیا ذکر اولنانلر مستقل ترجمه دائرد نلملودر بی لفظی کم اداة

نفیدر بی مزه دادسوز اولور بعضنده بی مزه دادسوز و دادلو بامزه واقع

اولمش اسند ترکلک سالامنه مبنی نسخه اخری درمزه چاشنی یعنی داد معنا

اولوب دادلو بامزه دادسوز بی مزه دیرلر [illegible]

[illegible] ، ذغنك انجق که انجقرق دیرلر مد و قصر

همزه ایله آروغ ککرمك ترکجه یالان دیدکلری که عربجه کذبدر اکا دروغ دیرلر

بو کلمات [illegible] ، [illegible]

بو کلمك یعنی چشلنمق وصچرامق و اوزکمك و چالقالنمق که فارسیسی کسر سین

مهمله ایله سکیزیدکدر ضم سین مهمله ایله ستور بینلان هر درت ایقلو

حیوانه دیرلرکه ترکجه سی الثیدر کسر نون ایله نشیمن آخرنده دال مهمله ایله

نشیمن در حیوان یدوکنی کیرو آغزنه قوصوب چینه یوب بینه یمکدر که آکا

فارسی کیشت دن محرف ترکجه کوش دیرلر برآدیده یم صوکیدر

ایچ یاغی پیه و قفردق جزدره ، دوده اوبه چادر خیمه چره ،

کسر باء عجمیله پیه ایچ یاغی فتح جیم عجمیله جزدره معروف قفردق که ایچ

یاغندن ویاغ پارچه لرندن اولور هاء مخصصه ایله دوده اوبه که ترکجه دنا

وقلدن یاپارلر چادر خیمه و عورتلر یوزلرینه اورتدکلری نقاب کبی بزکه

چره دیرلر خلاف معتاد ها الصاقیه لفظ فارسی یه لاحق اولان محالردندر

[illegible] ، [illegible]

دروك ایچ هامون یازی دیکر ترکیسی عربیده صحرا کا اصل ترکیبی کاف

تركيب ايله قراك كه اوغلاق قراكجقديمي يعني كوى كنارنه كنديمي ديه جكدر
اشباع قافيدن غلط يا ايله يازلر جاروب بودكه خار دكنده
[illegible] ، آبكينه [illegible] ، فتح باء عربيله
بكدش تركى مثل ونظير ديمكدرده فارسيسى همتادر زادن لفظندن مرخم
زاد ايله همدن مركب همزاد مصدر تركيبى اكز ديرلر توام معناسنه ابكير مركب
سوطوتوجى كه كوله ديرلر دريا دكزدر [illegible] ،
[illegible] ، كورخانه مزار اولريكه كبر وترسا مونالرى
قودقارى سردابدر فراخ كلش يعني واسع لف ونشر مرتب جقال شغال اجاغلريا
وطاشلى بر سنكلاخ جقال تركى فارسيده المحرف ايدوكى ظاهردر
[illegible] ، [illegible]
نازك تركى ايله فارسى چنده كشترك تركيبى سبقت ابتدن فارسيسى لوخسه ديدكلرى
عورت ترجه در بيشيار وهاء رسميله بيشياره كاف ايله بيشكار بيشكاره
مامى دركه عربيده قابله ديرلر مام فارسيده مادر معناسنه اولمغله جائزكه
مامى فارسيدن مأخوذ اولوب آخرنده يا تنبيه ايجون اوله امسال اين سال كبى
بو يلكى بيل يا عجميله باردر [illegible] ،
[illegible] ، جريدن اوتله متوالنجه امرى بجر
تركجه سى اوتله ديمكدر كرياوزاى عربيله ترشك اوتجى بيله ورباء عجميله
بنجقجى وجرحى ديدكلرى غرده فروشنده [illegible]
[illegible] ، آماس مد همزه ايله انسانك كوده سنده

اولان

اولان شيشلر ايله كوده ده اولان قبرجقلر صوقبرجقنه باء عجميله كوپله ديرلر
[illegible] ، [illegible] ،
كه هاء ملفوظه ايله كوچك تركيبى كچى در اوونده مبهم ايله منه بيواك واو
اوو زنده با ايله بنه ابوه وكوچك بعض نسخه ده سفرجل معناسنه ايوا به واقع
اولمش لسندر كذلك سلومنى جهتيله اولى در ضم كاف غليظه ايله كروهه
يومق ايلكدن وسائر نسنه دن كرم كسر كاف غليظه ايله دوكمه [illegible]
[illegible] ، [illegible] ، لف ونشر مرتب
انجمن دريك آبستن مصدر فارسى بوكلو يعني كبه لك وكبه اولمق زادن مصدر
طوغرمق رنج امك وزحمت ، هم درخت وشاخ اغج دخى بودق ،
[illegible] ، لف ونشر مرتب درخت اغج شاخ بودق
نهادن لفظندن مى نهند فعل مضارع جمع غودلر نهادن مصدر قومق
[illegible] ، [illegible] ،
لف ونشر مرتب فتح كاف عربى ونون ايله كنوش سروكه اوده فارسيده شبن
معجمه سزكنوكندن نخمى ديدكلرى نسنه لتونالوتركى ادالوفارسيده پادس نقيضى
اولان بكيده نو ديرلر [illegible] ، [illegible]
[illegible] ، دبوجه سلك فتح زاى عربيله زلو دخى ديرلر شويدن لفظندن
بشويه ويو وباك ايله سابقده بكذار كج ديلمسنبكى قوبعنى فراغت ايله
دخى دينلور فتح كاف غليظه ايله كلو بوغزدر [illegible] ،
[illegible] ، برهنه ضم باء عربيله عرياد وجپلاق

بای ایله مرکب چیلاق یالن آیق اولدیغی بنده قول ایدوکی کجدی کاف عجمیله کی لفظیله معنای مصدریت حاصل اولوب قوللق دینور بارید لفظندن بارنده اسم فاعل کی لفظیله معنی مصدریتی متضمن یاغیجلق اولور که آنک ترکیبده فتح قاف الله قی دیرلر کجیلر اصطلاحیدر [illegible] ،،
[illegible] ، فتح با عربیله بس اسم فعل عربیدن فارسی ترکجه سی بز یعنی کفایت ایدر فی الاصل فارسیدر فتح با عربیله بس خیلی ونجه معناسنه با عجمیله بس ادات نتیجه فارسی ترکجه اویله اولسه دیمکدر رسیدن دن مرخم رس ایله فریاد مؤلف فریادرس قالمش یعنی یوکلمش و عاجز اولمش ناتوانلره یتشمش کسنه یه دیرلر ، [illegible]
[illegible] ، فتح طا مهمله و با موحده ایله طبرخون که بولی دیرلر بر قزلجه یمش ایمش بعض نسخه ده بیره بولیدر طبرخون واقع اولمش صحتی معلوم اولمدیغی تخکلود فتح تا مثنات ایله قوز جتوکی که قوغندن ایرلمز یا تحتیه مثنات یاخود نون ایله جمله سی اومعنایه در فتح همزه ایله اکنون همزه سز ضم کاف ایله کنون شمدی دیمکدر ، [illegible] ، [illegible] ، کاورس کاف غلیظه ایله طروکه الیوم دال ایله دادی دیرلر دیکر فارسیسی ارزن ایدی بعضلر فرق ایدوب ارزن عام کاورس صورت طروکه خاصدر دیمش فتح با عجمیله پیغوله بوجق دیکر فارسیسی کنج ایدی فتح همزه ایله انجوغ اموجق که ترلندی دوداقده اولور تبخاله ده دیرلر اتش وظرف مکان اولان دان لفظیله مرکب آتشدان آتش بوکی

اوجق

اوجق دیرلر [illegible] ، [illegible] ، رشک قصقنمق که ترکی اصلیسی ضم کاف ایله کونی یمش عربیسی غبطه و منافسه در بای عجمینک حرکاتیله پشک قوغر قیون وکچی بوزینی یوالغنه دیرلر قوللری وسائر لوازم که آت طونید آکا فتح با عربی وکاف عجمیله برکستوان دیرلر بعضلر جنک وقتنده آتک لباسنه تخصیص ایتمشلر ضم خا معجمه ایله بودجود و زنده خود اشوق که تولغه دخی دیرلر جنک وقتنده کیلان دمور تاقیه در فتح وکسر با فارسیله یا پهلواندر [illegible] وخسوبه نددر ، ارصراصی فین آته فین آنه در ، فتح ایله رسته صرصف معنا آرا ایله تقیید ناظمک معلومات نادره سی قبیلندندر مکر که صف اکثر اولرله اولدیغیجون غلبه یه حمل اولنه فتح و ضم خا معجمه و بقیه نک سکونیله خسرقین آی فتح و ضم خا معجمه و سین مهمله ایله خسوقین آنه در لف ونشر مرتب رسته و خسر لفظلرندن صکره واولر عاطفه بیننده لفظلری اتمام بیت ایچوندر [illegible] ، [illegible] هستی وارلق پیوسته اولاشق واولاشمق همزه ممدوده ایله آهسته یاب یاب دیمکدر [illegible] ، [illegible] کوجک ظرفکه آکا عربیده ضم با ایله بستوقه دیرلر فارسیده با عجمیله فتحیله بستو در کسر سین مهمله ایله سنی خانون یعنی حاکمه سی قادین عورت سنم کوج دشوار معنا فتح زای عربیله زبطانه تفاک بعضلر اغز تفکنه تخصیص ایتمش فتح دال مهمله ایله دم دمورجیلر قبو مجبار کورکیده کی آتش اولور

بکر قیزه و دوشیزه [illegible] ، [illegible]

هنوز بکر اولان قزه دوشیزه بوزولوب ار کورمش عورته کاف غلیظ ایله کالم دیرلر فتح باء موحده عربیله بلخم فتح و خا ایله فارخش ایکیسیده خاء معجمه ایله صبا اندکه چوبانلر آلتندندر یوجه بالا یوریجی دلاله در ،

[illegible] ، بالا یوجه و یوکسک فتح دال المهمله دلاله بزه وننك عورت اصل ترکیبی وصاف معناسنه یوریجی ایمش که شویله یوردی بویله یوردی دیرلر وصف ایتکدیمکدر اویله اولسه اهل لغتك بزه وننك تعبیرلری دزم طریقیله در تنانیسه فتح تاء قرشتله اویوقده قوش اور کمك ایچون بسانلرده بیارلر همزهٔ ممدوده و لام مغلظه ایله ترکجه آله دیدکلری مرض که ابرص عربیدر ترکی ابرش دخی دیرلر آکا فارسیده کسر باء عجمیله بیسه دیرلر مثل آله قرغه یه دخی دینور که تندیسه یه انسب بودر

[illegible] ، نقشلو اولدی هویدا بیان [illegible]

نی چونکه قشه دیرلر ظرف مکان اولان لفظ ستان ایله قشن یری یعنی قشلق دیمکدر فتح باء عجمیله پرنیان نقشلو قماش هویدا فارسی عربیدر عیان ایله عیان که ترکیده فتح عین ایله ظهور آشکاره دیمکدر [illegible]

[illegible] ، شوخ [illegible] نازنده [illegible] ، فتح زای عربیله زنبورنکنه دکلر ده دیدکلری بایبی آلتنده ملح میم و لامك فتحه ایله جکرکه در معنا شوخ جرك و کر دنازنده یعنی عربجه آکا وسخ دیرلر شعرانك دلداره شوخ اطلاقلری ایسه مطبوع و مهر زه ده و بی شرم ظالم معنا در

دنباله قوری [illegible] ، [illegible]

دنبه قوبرق مقعد ده دخی استعمال اولنور تنبا سنه دن مخفف سنه ده دخی مطلق کداکلکر مجاز اضرورده مستعملدر دخنه دار دیرلر معروفدر دکشکه نکنده دیرلر اوده فارسیدر [illegible] ، [illegible] دیر

خار دیدن اسم مصدر خار تشجیلك زردبر فتح زای عربیله صاری آغج عارض و معروضه اطلاق اولنمغله ناظم برقان دیدکلری صاریلق مرضیله تعبیر ایندیلر دبیر بای بجبدر کسر دال المهمله ایله ضبط اتمشلر [illegible]

[illegible] ، [illegible] ، آرج فتح همزه ایله کرکدن دیدکلری برزو رجانور که اوده فارسیدر غلملج غین معجمه ایله زنجبیل و زننده میم برینه غین معجمه ایله غلغلیج و غلغلیجه دخی دیرلر کولدرمك ایچون ایندکلری تحفظه مقدر بعض نسخه ده قلبجی غلملیج واقع اولمش صحیحدر که خنطه و سائر نسنه قلجغنده ده غملیج دیرلر آکز لفظنه مناسبتله نسخه مز بودر اصری فتح و کسر سین مهمله و باء عربیله سبار آکز دیدکلری نسنه که اکین بچلدکدن صکره تارلاده قلور کسر همزه و سکون زای عربیله ازدفالج که کوچك طاغ الماسنه بکزر بر میوه در اوشاقلر حلقه یه باز یجه ایدرلر

[illegible] ، [illegible]

بید باء عربیله سوکت آغاجی کاف غلیظه و زای عجمیله کز العود آغاجی درکه ترکی تازه دال دیکر فارسیسی نهال یاء تحتیهٔ مثناث ایله یال بوین که عربیده رقبه دیرلر [illegible] ، [illegible]

اوت ترکیده نباتات نوعنه دنوب صکره آغریلره دوا اولان ادویهٔ نباتیه
وغیرنباتیه ده استعمال ایندیلر بو محلده فارسیسی دال مهمله ایله دارو در
ضم کاف عربی وکسر جیم عربیله کنجد سسام یا ایله کنجید دخی دیرلر ضم وکسر
با عجمیله بسته فستق دیدکلریمش کسر سین مهمله وجیم عربیله سنجد اکده
دیدکلری یمشدر [illegible] ، [illegible]
[illegible] ، فتح کاف عربیله کهوره بشك فتح وضم لام ایله لمترکسنه دل
خوفی اولمیان بی باك دیمکدر که ناظمك بیوك تعبیرندن مرادی بودر سوکند
آندکه الیوم اشهر اولان عربیدن ترکی یمین در ضم کاف غلیظه ایله کروه بلوك
زمره معنا طائفه دیمکدر ، [illegible] ،
[illegible] ، ساو آلتون وسائر نسنه اکله دکلرنده
دوربیدن حاصل اولان خرده لرکه اکندیدی دیرلرها وین سبیکه فارسیدن
ترکیدن ایله بت نحی فارسیده عربیده قوصره دیرلر لفظ دیکر مقحم در
دولت ایلك اکردکلریحایلك فتح با عجمیله برواقولاتی فتح وضم با فارسیله
برخوکار وکیله و که ذخائرخانه در [illegible] ،
[illegible] ، ضم سین مهمله ایله سربسقورشون
شوره وت بمنیان جوهر قیرسر آب فتح سین مهمله ایله یاز کونلرنده شدتدن
کرمادن ظاهر اولوب ایراقدن صوکبی کورینان نسنه یه دیرلر ،
[illegible] ، [illegible]
لف ونشر مرتب ضم وفتح با عربیله بندوز جوالدز دیدکلری اکنه در جوالدوز

فارسیده

فارسیدن ترکیدن فتح کاف غلیظه ایله کرد توزغبار معنا فتح کاف غلیظه ایله
کرم اتسی واسیجی سرد فتح سین مهمله ایله صوووق که تفصیلی کچمشدر بندوزدن
صکره بعض نسخه ده واو عاطفه ثابتدر [illegible] ،
[illegible] بوبیز اولدی سرشیم دوبلم ، کاف عربی وجیم ایله کاج سیلیکه الیوم
تشدید لام ایله سله وطبانجه دیرلر ضم وکسر کاف ایله کرج دلم انماك هر نه
اولور سه اولسون با موحده ایله برین ذخی کرج کبی دلم دلم انمکدر کسر سین مهمله ایله
سرشیم یلم که تنقال دخی دیرلر ، [illegible] ،
[illegible] ، بیج بیجیدن لفظندن چونکه اکری وبکلمه
معنا سنه در مخنت واشکنجه بوکونه اضطرابی سنازم اولمغله بیج بیج وبیجا بیج
دیدیلر بو ایراغز وازوغنه با عربی وعجمیان فتحیله بسیج دیرلر بعض
نسخه ده براغی اولدی بسیج واقع اولمش نقدیر متکلفانه صحیحدر
[illegible] ، [illegible] ،
نوا نغمه ونصیب کاف عربیله مردم واولوارکه فی الاصل برتکه کتنی دیرلر
فتح وکسر کاف عربیله کیا ایش کوچ در [illegible]
[illegible] ، جنگ عربیده زجر تعبیر ایجون وضع اولنان
اصوات اولوب وقت مخاصمه ده علی طریق التهدید اسکات خصم ایجون
استعمال ایندیلر ایسم اولدیمکه فارسیده کز زیاده سیاحتکن دیدیلر
کسرخا معجمه ایله خار بالجق وجیا فتح زای عربیله زبکا زبعنی قوادی وآسان که
سبقت اتمشدر نصافی عربیدن ترکه فارسیسی [illegible] ، [illegible]

معنیٔ تاب ، بری تاب آفتاب و ماهتاب ، بری قزمق بری طاقت
[illegible] ، تابك معانیسی شعلهٔ آفتاب
و ماهتاب ثانی قزمق ثالثی طاقت که تاب و توانم قالمدی دیرلر رابعی قورتمق
و بکلمك اکثر لغتده نسبت اولنور بکلمه لفظنده بادلا صکره واو اشباعدن
غلطدر ، [illegible] ، [illegible]
فهرست قانون اجمالی و ضابط ایکالیدر که مطلوبه سهولتله وصول ایچون کتاب
اوللرینه ترتیب ایدرلر فتح زای عربی و ضم دال مهمله ایله زردست و الف ایله
زردآست اصحدر و ابات حکمای اسلامیه ملت ابراهیم علیه السلامدن بر امام
حکیمك آدیدر ای ددم اتمام بیت ایچوندر [illegible]
[illegible] ، فتح کاف عربیله کفته و فتح جیم عجمی
و عربیله جفته کفتن و جفتن لفظلرندن اولکی یاریلوب آچلمش ایکنجی
اکلوب طوشمش دیمکدر [illegible] ، [illegible]
[illegible] ، اسپرغم فارسی عربجه سی ضیمران ترکجه فسلکن
دیکر فارسیسی نفس لام فسلکن بردیب بودر [illegible]
[illegible] ، [illegible] سپهر گردان نسب ایچون
اودن آسا لفظیله کوانکی اولور کر سپهر ایله سپهر دیمك کبی فی الاصل عربیده
هر جزو اولنسه یه دیرلر شهرمیان لفظنده شهر اسم مصدر فارسی اولنمقدن
[illegible] ، [illegible]
ضمه و فتحه ایله کوز فاایله فام دان تشبیه فارسیده که ترکجه کبی دیرلر

فام

فام اولدن صکره واو عاطفه اولان نسخه لر انتخابه سزادر فتح زای عربیله زرد
صادقی فام ایله مرکب صاری کبی اولور که صاری و شبیه دیرلر کذلك کل ایله کونه
مرکب کل کبی اولور ناظم فام ایله کونه معنالرینی تأیید ایچون زرد فام ایله کلکونه
لفظن کتورمشدر که بو دخی غبطه اولنه جق صنایع خفیه پسندیده دندر
[illegible] ، [illegible]
ضم تاء قرشیله نون و کلغن ایکیسیده فارسی کلغن ترکیده مشهوددر مرخ فتح میم
و خاء معجمه ایله شام آغجی دیرلر دبار عربیده اولور بر آغجدر عفار دیدکلری آغجه
مقارنله آتش چقارمش که اکا عربیده شجرة النار دیرلر فتح کاف عربیله کرخ
کوشات بعض نسخه ده کاخ واقع اولمش سابقده کاخ ذکر اولنمغله اسندرلک
لازم کلور مکرکه او محلده کاخ برینه کرخ اولوب بوراده کاخ اوله بر از برکی
ادادر قلیلدن کنایه اولنور که فارسیده فتح باء عربیله برخ دیرلر بعضلر
بعض معناسی و برشی آنجق اعتبارده بوله مدقیانکه برخ باء عجمیله کرخ کبی کوشدن
معناسنده کلور که بری هم برخ نسخه سی اکا ناظردر [illegible]
[illegible]ونند ، هم دخی تعیینی بووصاغش دند ، کوند فارسی عربیده غافل
فارسیده نادان ترکلریده کسر همزه ایله آدند صاغشی یعنی صایسی یوقدر که
عربیده اعداد مجهوله ولیق دیرلر [illegible]
[illegible] ، سوزك جبینه لاف و رهمه دیه جکه میم نادم
و ضم لام ایله ماننددیرلر عروزن باوزان دیکر فارسیسی ضم تاء ایله تند لفظیدر
تندا اصل فارسیده عروزن ایسه عربیده دیو داع ایتدی بسك بدرود کرد

حمله وجنگ آمد و پیکار نبرد ، بدرود وداع معناسنه کلور لفظیدر وداع
ایتمک دیمکدر اولور نبرد فارسیدر عربی وفارسیده ترکیباری حمله وجنکدر
[illegible] ، هر [illegible] استوار
بیدار اویقو عربیده ترکیده عاشق کرم دارد معنی ترکیب خفی دکلدر بنم کل نودسیم
اقندیم تازه هوس عشق مدح وذم قبول ایتمز برجنون الهی اولوب کتمیه باعث
هلاک لیشی موجب نجات ایدوکین تصریح ایتمشلر آها رمد همزه ایله خشیل
دیدکلری نسنه کنجوله لر ایلکه خطاطلر کاغده سوردکلر استوار محکم که
عربیده ترکیدر انجه اولسنا ابجی هنجار ددر ، اولور ولشکر باشی
سالاردر فتح هاء هوزله هنجار انجه یول طریق دقیق معناسنه دیکر ترجمه سی
ترکیسی بنا یعنی دلکر ویا یوجی ترازو برینه قوللندوغی ایپدر یول وبنا لفظلری
بیننده واو عاطفه مقدردر سین مهمله ایله سالار اولور دولتلو کسنه
ولشکر باشیدر ، یاسلو جیلاق [illegible] موشخوار ، هر [illegible]
[illegible] ، لف ونشر مرتب ضم سین مهمله ایله سوک غصه اولوب
واو ایله ترکیبده سوکوار یاسلو وغصه لو اولور موش صحیح اولوب خوار ایله
ترکیبی صحیح [illegible] اولور که جیلاق دیدکاری قوشک حالی اودر تسمیة الشی
[illegible] قبایلده مجاز اولور [illegible] سوکوار لفظنده وار لیاقت ومناسبت
ایچون اولمغله غصه یه لایق ومناسب معنی اصابتی اولوب تلازم طریقیله
غصه لو ویاسلو معناسی ویرلیه [illegible] بعض فاضلر تحقیق ایتمش لکن بو تکلفدن
اعراض اولنور خا معجمه ایله واو بینلرنده تبادل فی فارسیده شایع اولدوغنه

دشوار

دشوار ایله دشخوار لفظلری کواه اولمغله سوکوار سوکخوار لفظندن مبدلدر
دینلسه سوزا اولور ضم باء عربیله برد باد دیواش وحلیم وحمول کسنه در
[illegible] افسانه سمر ، هر [illegible]
مویدن مصدر اغلمق افسانه مثلدن غلط ماثال اویله اولسه افسانه ایله
سمر هر بری آخره ترجمه اولنمقله صالح لکن ظاهر بوکه افسانه دن مراد
فارسیده سمردن ترکه اوله فتح شین معجمه وباء موحده وهاء رسمیله شبه معروف
صاری بغردر قره بوغجه ده دیرلر غر غین معجمه ایله قحبه که روسبی عورتدر
[illegible] ، هر [illegible] سوسمار
ضم کاف عربیله کوکنار خشخاش باء عجمینک حرکاتیله بیوکوه که ثواب ایچنده
حاصل اولور ضم سین مهمله ایله سوسمار عربیجه ضب ترکجه کلر دیدکلری
نسنه در [illegible]
فتح کاف غلیظه ایله کنجور خزینه دار وخزینه ضم خاء معجمه وزای عربیه
وهاء رسمیله خوزه پادشاهلر شهره کلدوکی وقت تزیین اولنان کوشکه
دیرلر که ادات فاعل ور [illegible] لفظیله اول زینتی ایشلین کسنه یه خوزه کر دیرلر
بر معناسیده دلنجی سائل خواهنده معناسنه استیوجی در واقع اولمش مراجعت
اولنه [illegible]
کسر هاء هوزله هری شهریدرکه خراسانک تختکاهیدر اول علایده راز ایله
مروز ایکی کویک آدی ایمش [illegible] فی الاصل تالیف تحفه یه علت غائیه انتساب
مثنوی شریف ایدوکنه دیباجه ده تحفه ده اشارت اولنمش ایدی آکا بناء

مثنوی ضامن اولدوغی لغات غریبه نادره مهما امکن تحفه ده درج اولنمق
لازم اولمغین ناظم دویك ظاهراً لزومی یوقکن بو لغات غریبه ایرادینه کلوبدر
وجهی بودر [illegible] ، [illegible] ساز
کسر طاء مهمله ایله طراز بر شهرك اسمی و علمه دخی دیرلر شونه شکل اولورسه
اولسون حتی قفتان علمنه ده دینور که الآن سنجق دیرلر ساز سلاح جنك
یعنی یراغ و آلت چلغو و طربدر [illegible] ،
[illegible] ، کسر لام و سکون یاء تحتیه مثناة
و زای ایله لیز خوردکه الیوم ترکیده حور و حقیر دیرلر اندرز کردن اصل لغت
اولوب تخفیفاً یالکز اندرز دخی دیرلر یعنی وصیت و نصیحتدر کبز فتح کاف ایله
بیوك و عظیم کرز ضم کاف غلیظه ایله چومق دیدکلری آلتدر [illegible]
خامیاز و شاشی کاز ، باب خرمنله سبو بندوسی زاژ ، خاء معجمه ممدوده
و مقصوره خا برینه هاء هوزله خامیاز و خمیازه و همیازه اسنمکدر
کاف عربی و زای عجمیله کاژ شاشی و احول معناسنه زای عجمیله زاژ سابقده باطل
معناسنه ایدی بوراده خرمن قپوسنه و سبو بندوسنه دیرلر بعض نسخه ده
کراوله تبنوس خرمن اولدیغی زاژ واقع اولمش جرج یعنی [illegible] معناسنه [illegible]
[illegible] ، [illegible]
فتح تاء فوقیه مثناة و سکون فا ایله تف حرارت و کیك ناظم اسیلك تعبیر
ایندیلر [illegible] بدن انسانده حاصل اولان اسیلك ده بو نوعدندر تموز
[illegible] لفظی جمله عربیده احاطه بعض مذکوره بجمله احاطه مجموع

مذکور

مذکور ایچون ایدوکی معلوم هنوز ایسه بحسب الاستعمال بو معنالرده اولمیوب
شمدیلك معناسنه در که عربیده بعد لفظیدر دخی شمدیلك دیمکدر هنوز
دنلسه اولی ایدی [illegible] ، [illegible]
[illegible] ، ضم فا ایله فسوس حیف و تأسف ایتمك افسوس
دخی بویله در بر معناسیده هزل ایتمك و بیهوده سوز سویلمکدر ،
[illegible] ، [illegible]
فتح جیم عجمیله چغز ایچی چرکلو چیبان دنسن عربیده فارسی چراك و چیبان
فتح طاء مهمله و باء موحده ایله طبس خراسانده بر شهرك آدیدر •
[illegible] ، [illegible]
طبع سابقده بیلنمکله بوراده ترك اولنمقدر اوزره فارسیسی فتح میم ایله منش
کسر سین مهمله و کاف مسهله ایله سکالش عربیده ترکی حیله و مکر اصل
ترکیبی و نکوالك ایدیکی تغایر الفاظ ایله دفع استدرکه محتاج بوش فتح باء
موحده و سکون واو ایله کثرتدن عبارتدر مثلا زید و بکر و عمرو جمله سی
جمع اولسه لر بو جمعیته بوش دیرلر [illegible]
[illegible] ، ضم میم ایله مغ کاوور و کافر بعضلر
مجوسی یه تخصیص ایتمش فروغ شعله که عربیده ترکیده لاغ هزل و سخریه
مغ فتح میم ایله قرا کوالف ایله ماغ ایسه کیجه قرا کوسنه مخصوص بر قوش
نوعی شخصنه منحصر مفرداتدندر [illegible]
[illegible] ، حرکات ثلاثه نون ایله نفول

دریك عمیق معنا كه دیكر فارسیسی ژرف ایكن بیهوده سوز سویلیكه وبیهوده
سوزه كزاف دیرلر كه لاف وكزاف مشهوردر نشاف كسر نون وشین معجمه ایله
فی الاصل خشك دماغ اچ وصوسز كسنه یه دیرلرمش عقلسزلق نوعی بوحالتك
لازمیدر دیمشلر جائزدر كه معنیء مستقل دخی اوله [illegible]
[illegible] ، [illegible] ، فتح خاء مهمله ومعجمه
وسكون فا ایله خفریق ویاسز خفرق دنشته كه فارسیده اولمق اوزره ذكر اولنمشیدر
فتح هاء هوزله هدف عربیدر فارسیده انك تركیبی نشانه در ققفدسنی كیج
برنسنه دركه ناظم برنوعه قبه دیدیلر خفه فتح خاء معجمه ایله قاوكه آتش چقرلر
[illegible] ، [illegible] ،
مدهمزه ایله آژنك جبین جبین لف ونشر مرتب ضم خاء معجمه ایله خنیك
صفلق كه اكثر قوشبازلر ایدر فتح طاء مهمله ایله طنك مطلق آواز در
[illegible] ، [illegible]
بغلتاق فتح باء موحده وغین معجمه ایله تكلی قفتان كه جمله اثوابك وستن
كبرلر اكثر مشایخ لباسیدر بعضلر قولنوغی آلتنده ایكی كلمه اولور
البسه ابنا عجمدر دیمش فتح هاء هوزله هنك فرهنك لفظنده بیان
اولنمش ایدی كه ادب دیرلر معنیء دیكری قوت وزور در لكن تكلی ادات خبر
ترك وبغلتاق قدر صكره ماولدی لفظلری بردلور راستكلمز هم تكلی بغلتاق
ذكر وهنك دینلسه سدید اولور شیوه لی ناز غنج محبوب فتح شین معجمه ایله
شناك دیرلر [illegible] ، [illegible]

[illegible] ، ضم جیم عجمی وفتح باء موحده ایله چربك هزل وملاعبه
وتعریض چنكلوك فتح جیم عجمی وسكون نون ایله الی آیاغی اكری قیامه مجالی
اولمیان كسنه خدوك ضم خاء معجمه ودال مهمله ایله تاسه وغصه وغمدر
[illegible] ، [illegible]
فتح تاء فوقیه مثناة وضم باء موحده عربیله تبورك بری برینه ایكی تخته یی
بغلیوب انكله قوش اوركودرلرمش اكثر باغبانلر ایدرلر [illegible]
[illegible] ، [illegible] ، لف ونشر
مرتب ضم خاء معجمه ونون ایله خنك كوكچك وكوزل انسنه غملو وغصه لو
غمناك ناك ادات انفعال واختلاط در ناوك اوق ناك نون ایله مسك
ادننه دیرلرمش [illegible] ، [illegible]
بدبخت هیچ برنسنه یه لایق دكل خوش طور اولمیان كمسنه یه نافرجام وناسزا
دیرلر سزا لایق فرجام فائده معناسنه اولمغله سالبه لری اومعنایه والمشدد
اولمیا لفظی اكرچه هاء رسمیه ایله اولمیه كرك ایدی لكن احراز قافیه یه مبنی
الف ایله یازلمشدر [illegible] ، [illegible]
[illegible] ، ضم تاء فوقیه وزای عربیله توزیدن لفظنك برمعناسیدر
كسنزیدن معناسنه ایمش كه متكلم مع الغیر ایله توزیم دوشیلم وبراغه لم
دیو ناظم تعبیر ایتدیلر والا یعنی برینه دخی لفظیله تعبیر ایدرلر ایدی
[illegible]
ضم شین وخاء معجمه ایله شخولیدن صفیرا ومق یعنی چغرمق كسر نون

وضم ایله نکوهیدن بو نسنه خور لیوب تحقیر ایدوب و یربمك دیرلر
[illegible] ، معنیسی [illegible]
ضم تاء فوقیه مثناة ایله توزیدن انجه قزنمق بعضلر عبد ساعی قزانده غوددر
دیمش بنه او وزنده لام ایله تولیدن اکونمك یعنی کوکرمك و هایقرمق
و کمرنی کرنه سویلك که دیدوکی مجهول و لا ثبوت معنیده توزیم بعنز
کسنریم بیتند نصکره یازلسه انسب اولور [illegible]
[illegible] ، [illegible] ، بخارا طرفنده بر دشتك یعنی
اووه نك آدی فارسیده همزهٔ ممدوده ایله آمول کاف عربیله کانون آتش
اوجغنه دیرلر [illegible] ، [illegible]
[illegible] ، هاء هوزله یلخود حاء مهمله ایله هیز و حیز
سابقده بیلنوب ما بون دخی عربیده فارسی و ترکی اولدوغی افهام ایچون
بو محله ترجمه اولنمشدر فتح و کسر تاء قرشیله تکین فارسی خاتون ترکیسی
کیهان و کیان پادشاهلره دیرلر بعض نسخه ده تونسز تکی خاتون واقع اولمش
لغتلرده حقیقی ایله بولنمادی ، [illegible] ،
[illegible] ، فتح غین و سکون زای عجمیله غز غزان
سرتنی سرتنی و مکله [illegible] کله یورومکه دیرلر عشیره و قبیله عربیده
ترکیلر فارسیلر دال مهمله ایله دودمان در [illegible]
[illegible] ، ضم و فتح تاء قرشیله ترنجیدن غضبه
کلوب طرلغنمغه یعنی طرلمغه دیرلر اورنه فیش آینه فتح باء موحده

عربی و سکون هاء هوزله بهمن دیرلر [illegible]
[illegible] ، فتح فا و راء مهمله ایله فرسودن
بوزیلوب اسکیوب آشنمغه دیرلر معنی آخری قوم تیدیك شادروان مجمع آبه
معروف انجی منفش بیوك دوشکه و دوشمیه ده دیرلر ، [illegible]
[illegible] ، [illegible] ، ضم باء موحده فارسیه
و زای عربیله بوزیدن خطاسی بیلوب عذر دیلمك و قدر استمك
ضم تاء فوقیه ایله [illegible] قزانمق معناسنه در ناظمك قولنی اودمك تعبیری که
اصطلاح فقهده عبد ساعی دیرلر اکرچه قزانمق معناسنه تاء فوقیه ایله توزیدن
مناسب ایسه ده استدراك وارد اولور مکر سائر کسندرکلرکبی نسیانه حمل اولنه
سبوزیدن سپوخندن که صغیوب طقمق ایچون اصح اقاویلده زور و عنف ایله
طقمق ایمش [illegible] ، [illegible]
فتح باء عجمیله بیغاره عربیده منزل طعنه که فارسیده مستعمل در فتح ذو الرا
فرم بزاك هرنه اولورسه اولسون و برابنده زیاده لك وار در نقلقد اوبه اولسه
اولکی فره فتح فا ایکنجی کسریله یاخود عکس ایله اولملودر [illegible]
[illegible] ، [illegible] ، ضم راء مهمله ایله رویدن
نبت معناسنه بتمکه دیرلر دیکر فارسیسی ضم را و زای عجمیله روزیدن
لفظیدر ضم و فتح سین مهمله و سکون غین معجمه و باء موحده عربیله سغب
فارسیده ترکی زبونه که طیع و رام کسنه یه دیرلر بعض نسخه ده اولدیکی
روزیدن صوسن منوای آخر واقع اولمش اوده روزیدن لفظنك معنیسی بکوکیدر

بعض نسخه‌ده دخی بتمك اولدیغی رستن هم دخی اولدی روییدن زبونه سغبه دی
واقع اولمش ضم راء مهمله ایله رستن رویبدن کبی بتمکه دیرلر
هم کرازیدن صلنمق برطله ، بولك نوحك عورتیدر واهله ،
ضم کاف غلیظه ایله کرازیدن تاز ایله صالنی یوریمکه دیرلر ضم با عربیله
فارسیده وعربیده مستعمل برك دیدکلری که الیوم باشه کیورلر ووقه دیرلر
بولك ناقیه لره ده دیرلرمش حضرت نوح صلوات الله تعالی علی نبینا وعلیه
عورتنه واهله دیرلرمش نسترین نسرین کلیدر تیرماه ،
کوزه دیرلر اولو یولدر شاه راه ، نسترین فتح نون وتا ایله براق
کلدر عربیده ترکی نسرین دیرلر تیرتاء فوقیه مثنات ایله کوزاینه دیرلرکه
ضرورت وزن ایچون ماه کوزه لفظلری اضافتدن قطع اولنمش اوله یاخود
ماه تیردن مغیر تیرماه مجموعی مرکب کوزه دیرلر دینله تاریخ جلالی
تیرماه بازاینه دیرلرمش شاه راه راه شاهدن مغیر اولو یوله دیرلر
هم صوسز مقدر زهیدن طنطنه ، دی چاقلدی وچای آوازه ،
فتح زای عربی وهاء هوزله زهیدن مصدر صوسزوب طشره چقمغه دیرلر
صوچاغلدوسنه وچای آوازنه طاء مهمله لرو نونلرله طنطنه دیرلر مجازا
هر طرفه‌لی انسنده دخی مستعملدر هم لویشه دد یواشه هم دخی ،
طوشغه دیرلر دوشاخه ای اخی ، آتلرك بوتنه اوردقلری یواشه
دیدکلرینه لویشه دیرلر دوشاخه طوشق الیوم کوستك دیدکلری قوائم
ثلاثه اوزره اولان انسندر در دزه اوغلانی طوغرمق زحمتی ،

کاغدنادان پاره بلککل رشوتی ، کسر زای عربی وهاء ملفوظه ایله
زه اوغلانی طوغرمق بروسی وزحمتی که فارسیده دیکری ذر دیزه ایدکی کاغه کاف
عربی وغین معجمه ایله نادانکه فارسیدن ترکیدر پاره یاء تحتیه مثنات
وراء مهمله وهاء رسمیله رشوت کشتی ابطال ایچون آلورلر عربیدر
اولدی بخسیدن زبون اولمق ایکی ، زمزمه اوازه شله فرج زن
فتح باء عربی وسکون خاء معجمه وسین مهمله ایله بخسیدن زبون ومتغیر
اولمق زمزمه اوازه که اوده فارسیدر شله ضم شین معجمه ولام مشدده ایله
عورت فرجنه دیرلر بعض نسخه ده دال مهمله ایله دمدمه واقع اولمش
اوازه‌یه ترجمه اولسی تکلفه محتاجدر حمزه بولغور شوربه سی در کوچك
خمره اولدی خوبداق قرمق دیدك ، فتح حاء مهمله وزاء معجمه عربیله
حمزه بولغور شوربا سنه دیرلر هم اعلام رجالدندر ضم خاء معجمه وراء
مهمله ایله خمره کوبجك یعنی کوچك کوب که عربیده بستوقه دیدکلری
بیانی کچمشدر فتح خاء معجمه ایله خوآغج بداغنه دیرلر ناظم بداق قرمق ایله
ترجمه اتمش اولسه صحیحدر ماهکانه آیلغی اولدی پیشکاه ،
صدر فرزانه اولودر وقت کاه ، ماهکانه آیدن آیه آلنان وظیفه وعلوفه
وسائر تعیینات دیرلر پیش اولك اولوب ظرف مکان ایچون اولان کاه لفظیدر
اولك یری یعنی صدر مجلس دیمكدر اولور فرزانه فتح فا ایله اولو عظیم معناسنه
کاف غلیظه ایله کاه ظرف اولدوغی کبی وقت معناسنده اولور
یا فرهید باز سوزکه اوله هرزه او ، هرزه سوز سویلیجیدر یاوه کو

باء تحتیه مثنات وفا ایله یافه هذیان عربیده ترکیده که هرزه سوزدر
سویلنجسنه یافه کو ویاوه کو دیرلر بعض نسخه ده هرزکو واقع اولمش فرقی بوقدر
دیندیلر یاپجیله اولر جنبره ، آیاغ آلتنه الر بنمایه قره ،
چوق فاریغدقده بعض دیارلرده بونسنه بیارلرده آیق آلتنه محکم بغلهیوب
فاراوزوندن انکله یوریوب آو آولارلر فاره بتمازلرش آکا فارسیده
با وجیم عجمیله یاپجیله دیرلر اولدخه خه معنیده زهی زهی ،
دخی ایجی بوش تی یعنی تهی ، خاء معجمه مفتوحه وهاء ملفوظ لرله
خه خه وزهی زهی فارسیده کلمه تحسیندر عربیده بخ بخ ترکیده محرف
بهٔ به دیرلر ایچی بوش نسنه یه تهی دیدکلری کبی تی دخی دیرلر بعض نسخه ده
دی ایجی باشابرتی یعنی تهی واقع اولمش انتخابه سزادر کسر همزه وضم لام ایله ایجی باشابه
دیرلر هم خدو تکوک تکوملک درتفو ، هم فتو بر کوزه مکدر رفو
خدو ضم وفتح خاء معجمه ودال مهمله ایله تکوک عربیده بزاق دیرلر ضم تاء
فوقیه مثنات فتحیله دخی تفو اسم مصدر فارسی تکوملک فتح قاف وضم تاء مثنات
فوقیه ایله فتو بر برلر یعنی برولایتک اسمیدر کوزه ملک یعنی برنوع خیط
اتملک ودکمک فارسیده اسم مصدر فتح راء مهمله وفا ایله رفو دیرلر
کندو کله بیلغی معنیلری ، بریکی کندو دیو دستنبو بری
کندرک وبلغی ترکا دالر دا اولکی سفره بشکوی وترکان سفره سی ایکنجی
شامامه دیدکلری نسنه درکه الیوم بو دیارلرده آکا قرلانغج قاوون دیرلر
لفونشر مرتب کاف عربیله کندوری وفتح دال مهمله ایله دستنبودر

قالدی سندن شاهدی نو یادکار ، طقوز یوز یکرمی بر تاریخیکه سلطان
سلیم بن ابو یزید بن محمد دوریدر تحفه شاهدی اول وقت تمام اولمش
تاریخی مصرع مزبوردر بعضلر باء موحده ایله بو یادکار
تصحیح اتمش ناظمک زمان تاریخنه
مخالفدر ،

تمت ،
م م م

١١٩٦